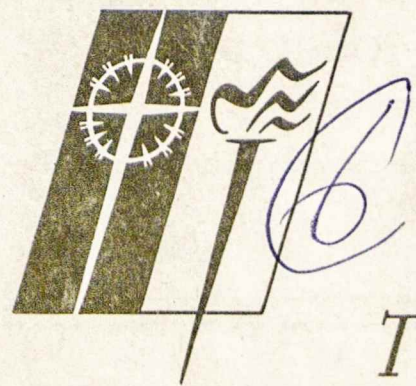

LIETUVISKĖS ŽIBURIAI

THE LIGHTS OF HOMELAND

Nr. 4 (2395) 1996 SAUSIS-JANUARY 23

LIETUVIŲ SAVAITRAŠTIS — LITHUANIAN WEEKLY • 2185 STAVEBANK RD., MISSISSAUGA, ONT. L5C 1T3, CANADA

NUMERIO KAINA — \$1

Kelionės - jų tikslai ir lėšos

Jei tik sveikata, laikas, lėšos bei kitos aplinkybės leidžia, žmonės paprastai mėgsta pajudėti, pakeliauti, daugiau pamatyti, patirti. Dažnam surinkti įspūdžiai tampa savotišku dvasinių vertybių banku, praturtinančiu gyvenimą.

Šiais laikais modernių priemonių pajudėti ir pasiekti kitą vietovę, kitą kraštą ar žemyną yra įvairiausių. Iš Kanados per kelias valandas atsiranda Europoje. Nusikristi tai vienur, tai kitur nebėra jokio sunkumo — sutvarkyk tinkamus dokumentus, nusipirk bilietį ir lėk. Nuolatinis judėjimas ir kelionės tapo daugelio gyvenimo dalimi. Nemažai juda ir išeivijos lietuviai, daugiausia pasinaudodami lietuviškų įstaigų patarnavimais, ypač tais atvejais, kai kelionės grupinės — ekskursinės. Keliauja žmonės ir iš Lietuvos, pasiekia visus šios žemės kontinentus. Kelionių tikslai įvairūs. Įdomi būtų tos įvairovės statistika. Bet ir be jos galima, gal tik su maža paklaida, spėti, kad tas gana intensyvus lietuvių judėjimas siejasi su giminių bei draugų lankymu. Daugiausia — giminių, nes karo ir okupacijų išdraskytos šeimos, laikams pasikeitus, nori nors senatvėje dar ir dar pasimatyti, kartu pabūti, pagal išgales ir gėrybėmis pasikeisti. Tai suprantamas ir aiškus noras. Tačiau kokie tikslai bebūtų, dažnas iš šalies pažiūri į tai ir kritiniu žvilgsniu. Pvz. čia pasigirsta nemažai balsų, kuriais stebimasi, kaip Lietuvos dirbantieji — įvairių žinybų tarnautojai ar profesionalai — turi tiek daug laiko važinėti, kokių būdų jie gauna ilgokų atostogų, kas tenai juos pavaduoja, kai jie išvykę? Pasiteiravus nedaug teišsiaiškinama. Kiekvienas atvejis turbūt vertintinas atskirai, o apamai skirtingi gyvenimo būdai taipgi nemažai pasako.

PAVIENIŲ žmonių kelionės, nors jos ir sukuria kalbų ir klausimų (žmonės mėgsta apie viską pakalbėti), vis dėlto nesukelia priešiško ar nuostabų — jų reikalai, jų pinigai. Kas kita su valstybės darbuotojų kelionėmis, kurios apmokamos iš valstybės išdo visuomenės sudėtis pinigais, kurių trūkumą vis reikia papildyti užtraukiant paskolas iš tarptautinių bankų. Apie tai labai jau daug kalbama ir rašoma. Prasiskolinimas apsunkina ekonominę plėtotę ir nepriklausomybės pagrindų stiprinimą. Todėl nenuostabu, kad kyla pagrįstų nuogastavimų dėl ateities. Prieš rinkimus paprastai mėgstama skleisti planus apie išlaidų apkarpyimus, o po kurio laiko, žiūrėk, ir vėl tas pats. Plačioji visuomenė skatinama veržti diržus, o viršūnės niekas nieko keisti nenori. Šiandien jau laisva spauda gana plačiai apie tai rašo, nurodo faktus, užimamąsias vietas, kritikuoja finansinę politiką, pastebi ir atskleidžia prabangaus gyvenimo švaistymus. Kai tokios negerovės vyksta senose turtingose valstybėse, kur ir žemiausių sluoksnių gyventojai gali pasiturinčiai verstis, nėra dar taip baisu. Bet kai tą patį (ar dar net ryškiau) daro jaunos, tik ką laisvę atgavusios — sunkiau suprasti ir pateisinti. Sekiojimą ar prestižą pirkti skolintais pinigais ir didelių nepriteklių kaina gali tik tokie žmonės — vadovai, kurie į valstybę žiūri kaip į kokią naudą nešančią ir jiems priklausančią dvarą. Tai toli gražu nuo valstybingumo sampratos. Labai norėtųsi, kad Lietuvos vadovai tokie nebūtų. Negausi mūsų tauta, daug kentėjusi ir kovojusi, pasaulio akyse neturėtų susilaukti pažeminimo ir nepasitikejimo. Ji tikrai to neužsitarnavo. Užtat ir jos vadovai, kaip kas benorėtų gerai gyventi ir turtėti, kiekviename žingsnyje turėtų tai atminti. Č.S.

KANADOS ĮVYKIAI

Kvebeko alga, Kanados pensija

Kvebeko separatistų partijos vadu pasirinktas L. Bouchardas oficialų pasitraukimo iš Kanados parlamento raštą jo pirm. Gilbertui Parentui įteikė š.m. sausio 16 d. Jis tikisi, kad jo separatistiniai Kvebeko bloku Kanados parlamente dabar vadovaus jį pakeisiantis atstovas Gilles Duceppe, tapsiantis oficialiu opozicijos vadu. Tačiau pagrindines opozicijos teises turbūt bandys perimti Reformų partija su savo vadu P. Manningu. Mat dabar ir ji, ir Kvebeko separatistų blokas Kanados parlamente turės po vienodą 52 atstovų skaičių. Pastarųjų gretas šikart vienu parlamentaru sumažino L. Bouchardo pasitraukimas. Abi šios grupės neatstovauja visai Kanadai. Kvebeko bloko atstovai yra išrinkti tik toje vienoje provincijoje, o reformininkai — tik Vakarų Kanados provincijoje.

L. Bouchardas Kvebeko partijos vadu tampa be varžybų. Mat nustatytu laiku nebuvo užregistruota jokio kito kandidato, norinčio būti separatistų vadu. Pasitraukiantis Kvebeko premjeras J. Parizeau pranešė, kad L. Bouchardas jį šiose pareigose pakeis ir bus prisaikdintas sausio 29 d. Nauji Kvebeko provincijos rinkimai šį rudenį nebus skelbiami. Vasario 19 d. įvyks tik

papildomi rinkimai vienoje Kvebeko apylinkėje naujamam premjerui L. Bouchardui įvesti į provincinį parlamentą. Kovo viduryje jis sosto kalbą pradės naują parlamento sesiją. Referendume Kvebeko nepriklausomybės klausimu šiemet taipgi nebus. Esą šiuo klausimu pirmiausia turės pasisakyti konstitucinius reikalus tvarkančios federacinės Kanados angliškiosios provincijos. Pagrindinis dėmesys pavasariniam Kvebeko biudžetui teks beveik keturis bilijonus dolerių pasiekusiam deficitui sumažinti.

Plačiai nuskambėjo Kanados piliečių grupės "National Citizens Coalition" priekaištai L. Bouchardui, kad jis, tapęs Kvebeko premjeru, savo provincinę algą tuoj pat nori pasididinti iš Kanados parlamento gausima metinė 32.136 dolerių pensija. Pasak protestuojančios grupės narių, jis tos pensijos nėra vertas. Mat būdamas Kanados parlamente, su savo separatistiniu Kvebeko bloko nariais siekė dabartinės Kanados sugriovimo nepriklausomo Kvebeko atskyrimo nuo jos. Esą už tokį išdavišką darbą pensija neturėtų būti mokama visų ištikimų Kanados piliečių pajamų mokesčio pinigais.

(Nukelta į 8-tą psl.)

Vasario 16 gimnazijos mokiniai Vokietijoje, suvaidinę rašytojo J. Jankaus kaledinį vaidelį "Sapnas ar ne sapnas?" Nuotr. M. Šmitienės

Vasario 16 gimnazijos jaunesniųjų orkestras koncertuoja mokyklos Kaledų eglutės renginyje Nuotr. M. Šmitienės

Savaitė Lietuvoje

Sausio 13-osios iškilmės

Sausio 12 d. įvyko iškilmingas Lietuvos seimo posėdis Sausio 13-osios įvykiams paminėti. Kaip rašo ELTA, dalyvavo žuvusiųjų už Lietuvos laisvę giminių bei artimieji, prezidentas Algirdas Brazauskas, ministras pirmininkas Adolfas Šleževičius, vyriausybės nariai, užsienio parlamentarių delegacijos. Islandijos ir Lenkijos seimo pirmininkai, Estijos, Latvijos, Norvegijos parlamentariai, užsienio valstybių diplomatai, pirmosios nepriklausomybės atstatymo Lietuvos valstybės vyriausybės nariai, Katalikų Bendrijos hierarchai, aukštųjų mokyklų rektorai ir kiti svečiai.

Sausio 13-osios atminimo medaliai prezidento dekretu buvo įteikti šešiasdešimt aštuoniems Lietuvos, vienam Norvegijos ir šešioms Lenkijos piliečiams. Tą pačią dieną Martyno Mažvydo bibliotekoje įvyko nuotraukų ir spaudinių parodos atidarymas. Penktosioms tragiškųjų įvykių metinėms skirtą parodą surengė Mažvydo biblioteka ir Lietuvos telegramų agentūra ELTA.

Lenkijai įteikta nota

ELTA praneša, kad sausio 11 d. Lietuvos ambasada Lenkijoje perdavė Lenkijos užsienio reikalų ministerijai notą, kurioje informuojama apie piktavališkus veiksmus sausio 10 d. prie Lietuvos konsolato Seinuose, kai dažais buvo aplieta konsulato įskaba su Lietuvos herbu. Notoje pabrėžiama, kad Lietuvos URM ir Lietuvos ambasada Lenkijoje anksčiau kreipėsi į Lenkijos valstybines institucijas prašydama užtikrinti Lietuvos konsulių įstaigų apsaugą, tačiau reikiamų priemonių nebuvo imtasi. Pagėidaut, kad šis reikalas būtų išspręstas ir kad būtų paskirta nuolatinė apsauga konsulatui Seinuose.

Atšauktas ambasadorius

Lietuvos nepaprastasis ir įgaliotasis ambasadorius Didžiojoje Britanijoje Raimundas Rajeckas nuo vasario 10 d. prezidento dekretu atšaukiamas iš pareigų, praneša ELTA. Jis buvo paskirtas ambasadoriumi 1994 m., prezidento rinkimų metų vadovaujant rinkimų komitetui, iki paskyrimo į DB dirbo prezidento vyriausiu patarėju. Ambasadoriaus atšaukimas įvyko kaip viešai pasakius, jog atstatydinimo pareikšimus prezidentui įteikė užsienio reikalų ir krašto apsaugos ministeriai būvę vieninteliai padorūs žmonės

vyriausybėje, kad ministeris pirmininkas Adolfas Šleževičius, neturi nei padomumo, nei garbės, nei sąžinės. Jis taip pat teigė, kad jam gėda atstovauti Lietuvai.

Lankėsi Suomijos prezidentas

Suomijos prezidentas Martti Ahtisaari lankėsi Lietuvoje sausio 16-17 d.d., rašo ELTA. Jis spaudos konferencijoje pareiškė pritarimą dvišalio bevizio režimo su Lietuva įvedimui, tačiau reikia skirti daug dėmesio Lietuvos valstybės sienos apsaugai. Šių valstybių vadovų ir delegacijų pokalbiuose taip pat buvo diskutuotos bankininkystės problemos, Suomijos parama Lietuvai jungiantis į Europos sąjungą.

Už nuopelnus, plėtojant Suomijos ir Lietuvos santykius, Suomijos prezidentui buvo įteiktas Vytauto Didžiojo I laipsnio ordinas. Prezidentą Brazauską sveičia M. Ahtisaari apdovanojo garbingu Suomijos valstybės Baltosios rožės ordinu. Kaip praneša ELTA, bendradarbiavimo perspektyvos su Suomija labai pozityvios žemės ūkio ir statybos srityse.

Ruošiamasi laisvos ekonominės zonos steigimui

Sausio 10 d. Kauno savivaldybėje įvyko burmistro Vl. Katke-

(Nukelta į 2-rą psl.)

Vasario 16 gimnazijos mokiniai susirinkę giedojimui pirmą Advento sekmadienį Nuotr. M. Šmitienės

Vasario 16 gimnazijos mokiniai šimtadienio pokilyje Ntr. M. Šmitienės

Lietuva - tarptautinio tranzito kraštas

"The Baltic Observer" laikraštis Rygoje paskelbė skandinavų BJORN LINDERFALK'O straipsnį, kuriame jis atskleidžia Lietuvos vaidmenį dabartinės Europos ekonominėje srityje ir išvylgia pelningas galimybes ateityje, jei kraštas bus atitinkamai susitvarkęs. Autoriaus gyvenvietė šiuo metu nurodoma Vilnius. Čia pateikiamas jo straipsnio vertimas

Neturi Lietuva gamtinių Rusijos turtų, Moldavijos vyno, Čekijos pramonės. Jos ateitis Europoje glūdi geografinėje padėtyje ir ją kertančių tarptautinių kelių sankryžoje. Didelių investicijų dėka į Via Baltica, europinio standarto geležinkelius ir Klaipėdos uostą krašto transporto sritis greitai auga ir tampa pagrindiniu krašto pajamų šaltiniu. Nuo nepriklausomybės atgavimo transporto įnašas į Lietuvos GDP (Gross Domestic Product) pakilo nuo buvusių 4% iki 12% 1994 m. ir pasiekė 17% 1997 m. Kadangi gerai išplėstas transportas turi įtakos visai krašto ekonomijai, tie skaičiai neduoda pilno vaizdo.

1994 m. Lietuvos vyriausybė patvirtino ilgalaikę (iki 2010 m.) valstybinę reikšmės programą, apimančią visas transporto priemones. Programa siekia įjungti vidaus transportą į Europos Sąjungos tinklą, sudaryti teisinį pagrindą privatizuotam Lietuvos transportui ir pasiruošti tarptautinei konkurencijai. ES požiūriu Lietuvos geografinė padėtis yra strateginės svarbos, nes augančias Rusijos, Ukrainos ir Gudijos rinkas skiria nuo Baltijos jūros. 1994 m. kovo mėn. Europos transporto ministerių konferencijoje, įvykusioje Kretos saloje, Vidurio ir Rytų Europoje buvo sužymėti devyni sauskelių ir geležinkelių koridoriai. Dvi iš jų didžiųjų transporto arterijų kryžiuojasi Lietuvoje: šiaurės-pietų koridorius nr. 1 nuo Talino per Rygą ir Kauną eina į Varšuvą su priėjimais į Karaliaučių ir Gdanską; rytų-vakarų koridorius nr. 9 eina iš Kijevo per Minską, Vilnių ir Kauną, dviem šakom pasiekia Klaipėdą ir Karaliaučių.

Šie planai Lietuvos transporto srčiai duos daug naudos. Pirmiausia stambūs kredito bei parama iš tarptautinių bankų ir organizacijų bus skiriami per EU PHARE programą. Spėjama, kad visų projektų įvykdymui reikės 3 bilijonų dolerių. Antra, miestai pagal tuos transporto koridorius augs ir plės. Kaunas, kur abi magistralės kryžiuojasi, laimės didžiausią dalį. Klaipėdos, kaip vieno iš didžiausių Baltijos uostų, svarba taip pat pakils. Trečia, Lietuvos pajamos iš tranzito žymiai padidės. Jau šiandieną didžioji dalis judėjimo esamais tranzito keliais, kurie

bus pagerinti, yra tarptautinis. Rytų-vakarų koridoriuje 85% judėjimo yra tarptautinis, o Klaipėdos uoste 70% važtos yra tranzitinės prekės. Geležinkeliais pervežama tik 45% viso transporto dėl sumažėjusios Rusijos gamybos ir skirtingo bėgių pločio tarp Rytų ir Vakarų kraštų.

VIA BALTICA

Taip pavadintas greitkelis Talinas-Ryga-Kaunas-Varšuva yra vienas iš svarbiausių projektų Lietuvoje. 1994 m. lapkričio mėn. buvo sudaryta planavimo grupė iš tarptautinių finansavimo institucijų ir projektą liečiančių kraštų. Jos užduotis — derinti ir vykdyti pirmąją penkerių metų statybos dalį. Kelias kainuos 172 milijonus dolerių, iš kurių du trečdalius parūpins tarptautinė grupė. Lietuvai iš šios sumos tenka 37.5 mil. dolerių.

Į Via Baltica jau įjungiami esamieji greitkeliai. Jie praplatinami, atnaujinami, statomi tiltai ir daugiaaukštės pervažos sankryžose. Lietuvoje kelio ilgis yra 274 km. Jis prasideda prie Saločių miestelio Latvijos pasienyje, aplenkia Panevėžį iš pietų pusės ir kerta Vilnius-Panevėžys greitkelį, kur daugiaaukštė pervaža jau yra baigta. Prie Kauno vakarinė pervaža ir 446 m. ilgio tiltas per Nemuną jau iš dalies užbaigti.

Pietuose, Lenkijos pasienyje, Kalvarijos munitinės praplėtimas buvo baigtas 1995 m. spalio mėnesį. Šis projektas žymiai pagreitins sienos pravažiavimą ties Lazdijais, kur tekdavo laukti eilėje ne valandas, o paras. Autovežinių judėjimas Via Baltica pakilo 25% nuo 1993 iki 1994 m., kai kuriuose ruožuose pasiekdamas 9,000 vienietų per parą. Per sekančią penkmetį numatoma pasiekti 13,000-14,500 autovežinių.

Lietuvos geležinkelių investicijos planuojamos lygiagrečiai su Via Baltica, nors 1520 mm bėgiai neatitinka 1435 mm bėgių pločio Lenkijoje ir Vakarų Europoje. Šiuo metu Lietuva turi tik 22 km. europietiško pločio geležinkelio bėgių — nuo Lenkijos pasienio iki Šeštokų stoties, kur vagonus reikia perkrauti. Su 20 milijonų dolerių privačia parama Šeštokų terminalas plečiamas iki 2.5 milijonų tonų pajėgumo per metus. Tuo pačiu metu vokiečių koncernas tiria galimybes pratesti europinius bėgius 92 km. iki Kauno ir ten įrengti perkrovimo stotį planuojamoje laivoje ekonominėje zonoje.

RYTŲ-VAKARŲ KORIDORIUS

Jei skirtingi bėgių pločiai riboja prekių pervežimą šiaurės-pietų koridoriuje 500,000 tonų per metus, tai rytų-vakarų koridoriuje geležinkeliai vyrauja, nes to paties pločio bėgiai iš NVS (Commonwealth of Independent States — Nepriklausomų valstybių sandrauga) kraštų pasiekia Klaipėdą ir Karaliaučių. Klaipėdos šaka įvairiose sekcijose per metus pervežama 11.6 iki 18.7 milijonų tonų, o į Karaliaučių apie 50% mažiau. Išlaikytas senas prekybos ryšys su NVS kraštais ir augantis ryšys su ES įgalina ne tik Lietuvą, bet ir kitus Baltijos kraštus iš tarptautinio transporto gerai pasipelninti.

Moskva, Kijevas ir Minskas tebėra svarbūs Lietuvos transportui centrai, nors iki šiol Lenkijai tenka didžioji dalis Lietuvos kelių tranzito. Toliau seka Gudija, Rusija ir Vokietija. Per 1995 m. pirmąjį pusmetį arti 70,000 sunkvežimių ir vilkikų pravažiavo Kalvarijos munitinę į Lenkiją; 40,000 — Saločių munitinę į Latviją; 30,000 — pro Medininkus į Gudiją ir tiek pat Panemunio munitinę — į Karaliaučiaus kraštą.

KLAIPĖDOS UOSTO VAIDMUO

Prekių transporto per Lietuvą pagrindinis vaidmuo tenka Klaipėdos uostui. Per Klaipėdą praeina apie 20% visų rytiniam Baltijos krantui skirtų prekių. Sunkvežimių ir vilkikų skaičius, perkliamas Ro-Ro (Roll on, Roll off) laivais, pastoviai kyla. 1994 m. 77,000 autovežinių buvo šitaip perkelta, o per 1995 m. pirmuosius tris ketvirčius praėjo 70,000. Tačiau 90% krovininių per Klaipėdą eina geležinkeliais.

Naftos ir grūdų gamybai Rusijoje sumažėjus, ši dešimtmetį tranzitas per Klaipėdą sumažėjo. Dabar uosto įrengimai pritaikomi vartotojų prekių priėmimui, bet tonų skaičius nuo 16 mil. 1990 m. nukrito iki 14.5 milijonų 1994 m. Devynių 1995 m. mėnesių skaičiai rodo 10.2 milijonus tonų — reikšia dar krenta. Nepakankamai talpintuvų aptarnavimo įrengimai užvilkina tranzitą per Klaipėdą. Jau planuojama statyti naują terminalą tam reikalui, finansuojant tarptautinėms institucijoms. Kiti Klaipėdos uosto projektai yra uosto geležinkelio tinklo pertvarkymas ir uosto pagilinimas.

(Nukelta į 2-rą psl.)

Šiame numeryje:

Kelionės - jų tikslai ir lėšos

Pirkti prestižą skolintais pinigais — nenaudingas būdas

Lietuva — tarptautinio tranzito kraštas

Būtų daug gerų galimybių, jei kraštas tam pasiruoštų

Garsusis generolas

Svarbiems klientams priimti visada būdavo paruošta arbata

Klaipėdą prijungti prie Karaliaučiaus?

Lietuvos langas į jūrą įvairiais būdais dangstomas

Gausėja žydų telkiniai Vokietijoje

Kai kuriems Rusijos žydams nepatinka Izraelio klimatas

Žvilgsnis į Mero "Aperstą pasaulį"

Neatšipusios plunksnos apsakymus įvertina J. A. Jonynas

Su rašytoju Glianda atsiveikinant

Gyvenimo ir kūrybos kelias nuo Sibiro iki Kalifornijos

Skubėk, Upėnė!...

Partizanų vardais reikėtų pavadinti šilus, parkus, gatves

Labiausiai paveikus yra pavyzdys

Kaliniai sakydavo, kad juos gali pakeisti tik Dievas

TĖVIŠKĖS ŽIBURIAI

2185 Stavebank Rd., Mississauga, Ontario L5C 1T3, Canada.
Tel. 905-275-4672. FAX 905-275-1336.

Canada Post Canadian Publications Mail Sales Product Agreement nr.1001760
LEIDEJAS: Kanados lietuvių katalikų kultūros draugija "Žiburiai"
REDAGUOJA: kun. dr. Pr. Gaida, Vyt. Kastytis, R. Sakalaite-Jonaitienė,
Č. Senkevičius, G. Gaiztutienė. Metinė prenumerata – \$40, pusmetinė – \$20,
rėmėjo – \$50, garbės – \$60 (Amerikoje – JAV dol.) oro paštu – \$115. Pavieniai
nr. – 1 doleris. Adresų keitimo reikalui kreiptis į "TŽ" administraciją.
Skelbimai ruošiamam nr. priimami taisimui redakcijos nuožiūra. Bendra-
darbių pasirašyti straipsniai nebūtinai reiškia redakcijos nuomonę.

Tėviškės žiburiai (The Lights of Homeland, USPS 740-550)
is published weekly, except 1st a. 2nd week in August and 4th week in
December by Lithuanian Canadian R.C. Cultural Soc. "Žiburiai", Inc.,
2185 Stavebank Rd., Mississauga, Ont. L5C 1T3. Phone: 905-275-4672.
U.S. office of publication, Lewiston, NY 14092. Membership fee: regular
\$40.00, supporter \$50.00, honorary \$60.00 per year. Second Class Postage
paid at Lewiston, NY. US POSTMASTER: send address changes to: "Tėviškės
žiburiai", P. O. Box 1195 Lewiston, NY 14092. CANADA POST: send
address changes to 2185 Stavebank Rd., Mississauga, Ontario L5C 1T3.
Printed in Canada. ISSN 0040-4063.

RELIGINIAME GYVENIME

Šeimos centro darbuotojams
Kaišiadorių rajone lapkričio
14 d. Kaišiadoryse įvyko semi-
narys, kuriame vysk. J. Matu-
laitis ragino gerbti gyvybę, at-
kreipti dėmesį į medžiaginės
paramos jaunoms šeimoms rei-
kalingumą. Šeimos centro va-
dovė gyd. N. Liobikienė pasi-
dalino mintimis apie jaunave-
džių rengimą šeimai. Per metus
išyra 58% santuokų, padaroma
apie 60.000 abortų.

Vilkaviškio vyskupas Juozas
Žemaitis, MIC, ganytojiniame
laiške 1995 m. Kalėdų proga
rašė: "Prieš dvidešimt metų
tragiška žuvo gabus architek-
tas, gilus mąstytojas, poetas ir
uolus katalikas Mindaugas To-
monis. Kai jis viešai ėmė skelbi-
ti savo pažiūras, ateistinė val-
džia kelis kartus jį buvo patal-
pinusi į psichiatrinę ligoninę
ir pagaliau fiziškai susidorojo.
Gera pažindamas savo laikme-
čio žmogų, jo mąstyseną, Tomo-
nis rašė: 'Ar maža tu, kurių nie-
kadus nevalgina jokios esminės
mintys? Jie skendi buities smul-
kmenose, nesuvokdami, jog jau
seniai tapo jų vergais. Jei ir su-
drumsčia ramybę kokia abstrak-
tesnė mintis, – paprasčiausiai
nuveja ją šalin. Ir toliau sau gy-
vena – beveik automatiškai, tar-
tum gyvi robotai. (...) Lyg avinų
banda jie valgo ir geria, nes iš-
taip juk reikia. Nes varo į prie-
kį didysis piemu ir varovas Pil-
vas. Šie žmonės – patys nelai-
mingiausi. Niekur jokios pras-
mės ir tikslo nerasdami, jie vis-
ką peikia ir viskuo bodisi'. Bran-
gieji! Šie žodžiai buvo parašyti
daugiau kaip prieš dvidešimt
metų. O ar ne tokiomis pačiomis
nuostatomis vadovaujamesi ir
šiandien? Kiek pykčio, neapy-
kant, keršto mūsų tarpusavio
santykiuose! Pavydas, gėdos, gė-
bimas, palaidumas, santuokinė neiš-
tikimybė tampa vos ne gyvenimo
norma. Kaip visa tai tolimai nuo
Kristaus mokslo, jo dvasios!"

**Poeto ir mokslininko a.a. Min-
daugo Tomonio** 20-tosios žu-
vimo metinės paminėtos 1995 m.
lapkričio 5 d. Vilniaus universi-
teto Šv. Jono šventovėje. Mišias
aukėjo ir pamokslą pasakė prof.
kun. J. Juraitis. Ištraukas iš
velionies kūrybos rinktinės "Ži-
nia" skaitė aktorius V. Dumšai-
tis. Po Mišių M. Tomonio žu-
vimo vietoje pašventintas kryžius.
Velionis dėl pasipriešinimo
okupacinei valdžiai du kartus
buvo uždarytas psichiatrinėje
ligoninėje. Neaiškiomis aplin-
kybėmis žuvo netoli Vilniaus
1975 m. Minėjimą surengė
LKDP Vilniaus skyrius.

**Rimta gresmė Lietuvos jauni-
mūi** sudaro Tarptautinės pla-
nuotos tėvystės federacijos
(IPPF) skverbimasis į Lietuvą.
Ši organizacija propaguoja
abortus, mokyklose "lytinį
švietimą", kurio esmė sudaro
paauglių apmokymas kaip nau-
dotis apsaugos priemonėmis.
Eucharistijos bičiulių sąjūdis,
Kauno katalikų bendruomenės
"Gyvieji akmenys" evangeliza-
cinis centras, Lietuvos ateiti-
ninkų federacija, maldos gru-

pė "Marijos vaikai" 1995 m. lap-
kričio mėn. raštu kreipėsi į Lie-
tuvos vyskopus, pareikšdami su-
sirūpinimą ir prašydami ta te-
ma paskelbti ganytojišką lai-
šką.

**Lietuvos ateitininkų akade-
minis savaitgalis** skirtas Auš-
ros Vartų Marijai paminėti, įvy-
ko 1995 m. lapkričio 18-19 d.d.
Vilniuje. Pradėtas Mišiomis Šv.
Teresės šventovėje. Pamokslą
pasakė kun. R. Grigas, pabrė-
žęs ištikimybę Kristui, ištver-
mingo tikėjimo ir vilties pavyz-
dys – Marija. Dalyvius pasvei-
kino Ateitininkų federacijos
vadas J. Polikaitis, priminė
tikslą ne tik atnaujinti save,
bet ir "nešti Kristų į pasaulį". Pa-
skaitą "Žvilgsnis į Mariją pagal
encikliką 'Redemptoris Mater'
skaitė kun. Philippe-Marie Mos-
su. Gyvenimą palygino su kelio-
ne, artinančia prie Kristaus;
Marija esanti visų maldos kelio-
nių pavyzdys ir mus lydinti ke-
lionėje į Kristų.

Tikybės vadovėlių leidybos
planai pateikti švietimo ir
mokslo ministerijai. Šiais me-
tais numatoma išleisti vadovėlių
X klasei "Amžiais keliaujanti
Dievo tauta", pataisyti I klasei
skirtą "Dieve, tave myliu", pad-
dinti III, VIII ir IX klases skirt-
jų vadovėlių tiražą. Norima pa-
rengti II ir IV klases vadovė-
lius, kurie pakeis dabartinius
itališkuosius, Lietuvoje nepri-
gijusius.

A. a. kun. Lionginas Keršulis
1995 m. lapkričio 7 d. palaido-
tas Žiobiškio kapinėse šalia sa-
vo tėvų. Buvo gimęs 1914 m. sau-
sio 11 d. 1939 m. birželio 3 d.
išventintas kunigu. Seminarijos
charakteristikoje apibūdintas
kaip mėgstantis raštinės darbą,
tačiau visą gyvenimą dirbo pas-
toracinį darbą, o nuo 1958 iki
1978 metų labai sunkiomis gy-
venimo sąlygomis dirbo Spirakių
parapijos administratoriumi,
vėliau 10 metų klebonavo Onu-
škyje.

A. a. kun. Leonas Smalinskas,
Musninkų parapijos klebonas,
vadovavęs parapijai 16 metų,
staiga mirė 1996 m. sausio 2 d.,
sulaukęs 63 m. amžiaus. Palai-
dotas sausio 5 d. Musninkų šven-
torijoje. Velionis gimė ir užau-
go gausioje mažamečių šeimoje
Mingėlių kaime, Obelių parapi-
joje. 1950 m. baigęs vidurinę
mokyklą, įstojo į Kauno kunigų
seminariją, bet po 3 metų
buvo suimtas ir kalėjo įvairiuose
lageriuose. 1956 m. grįžo į
Lietuvą, neakivaizdiniu būdu
baigė mokslo. Gavęs iš vysk.
K. Paltaroko rankų kunigystės
šventimus, savo noru išvyko į
Vorkutą, kad galėtų teikti dvasi-
nius patarnavimus. Tačiau po
metų buvo išvarytas. Grįžęs į
Lietuvą, dirbo įvairiose para-
pijose, pasižymėjo gražiais pa-
moksmais.

A. a. kun. kapucinas Edmundas
Germanas mirė 1995 m. gruodžio
31 d. Šilalėje, kur sausio 3 d. pa-
laidotas.

(Žinios iš leidinio "Katalikų
Bažnyčia Lietuvoje").

A+

KAZIMIERUI BATŪRAI

mirus,

žmonai DANUTEI, sūnui KASTYČIUI ir dukrai JŪRATEI
bei jų šeimoms ir giminėms reiškiamo nuoširdžių
užuojautą ir kartu liūdime –

P.L.P. Karo mokyklos 18-tos laidos bendramoksliai

B. Arūnas
S. Markauskas
Pr. Sakalas
Br. Sergautis

J. Skardis
S. Slavickas
A. Stančikas
E. Šiekys

Originalios formos Ruknis šventovė

Nuotr. Alf. Laučkos

Garsusis generolas

Iš jaunystės prisiminimų augant Mažeikiuose

Maždaug apie 1930-tuosius
mūsų mieste nedaug buvo au-
tomobilių. Daugiausia jų tu-
rėjo aukštesnieji valdinin-
kai, vartoję juos savo darbo
reikalams. Mieste buvo dvi
benzino pardavinėjimo "Shell"
įrangos, kurios priklausė par-
teriams J. Avrach'ui ir J. De-
liaticki'ui. Pastarieji dar bu-
vo žymūs įvairių prekių parda-
vėjai ir valdė "Standard Oil"
stotį. Iš tikrųjų tai nebuvo tik-
ros aptarnavimo stotys, o tik
ranka pompuojami siurbčiai.

Klientas – generolas

Vieną ankstyvą rudens rytą,
maždaug apie 5 valandą, pui-
kus "Mercedes" firmos auto-
mobilis, priklausantis krašto
apsaugos ministerijai, sustojo
prie "Shell" pompas. Kadangi
taip anksti ten nieko nebuvo,
automobilio vairuotojas pytelėjo
signalu. Pabudęs J. Av-
rach dar mieguistas, iš antro
aukšto pro savo buto langą at-
siprašydamas pasakė, kad rak-
tai yra pas J. Deliatickį. Ten
jį ir nuvažiavo. Nekantrus
vairuotojas tuoj pat pašaukė
J. Deliatickį ir pareikalavo,
kad jam duotų raktus arba pats
palydėtų juos iki pompas,
esančios prie J. Avracho namų.
J. Deliatickis raktų
turėjo ir prasibraivęs iš mie-
go atpažino, kad raktų reika-
laujantis – tai generolas
Povilas Plechavičius, buvęs
kariuomenės štabo viršinin-
kas, asmuo 1926 m. padėjęs nu-
versti visuomenės išrinktą
prezidentą dr. Kazį Grinių ir
jį pakeisti tautininkų vadu
Antanu Smetona. Apskritai ge-
nerolas P. Plechavičius tada

buvo žmogus, kurio daugelis
bijėjo.

Kai jie sugrįžo prie J. Avra-
cho namų, pastarasis per te-
lefoną perspėtas, apsirengęs
jau laukė jų atvažiuojant. Ge-
nerolas P. Plechavičius, atro-
dė, grįžtas iš ančių medžioklės,
kuri vykusį pelkėse maž-
daug 15 km nuo miesto. Su juo
buvę keli jo svečiai – diplo-
matai. Generolas jau buvo
įsiutęs, pašaukė policininkus
ir įsakė suimti J. Avrachą, nes
šis jo svečių akivaizdoje pri-
daręs jam nemalonumų. J. Av-
rachas už tai buvo nubaustas
ir tris mėnesius išsėdėjo ka-
lėjime, iš kurio išėjo užsiau-
gėnis barzdą.

Santykiai su Plechavičių šeima

Plechavičių broliai turėjo
motiną, kuri gyveno tėviškės
ūkyje netoli Mažeikių. Ji buvo
gana išranki ir suprato gerų
kailių vertę. Kai tik ji aplan-
kydavo mūsų parduotuve, ji vi-
sada būdavo paprašyta atsi-
sėsti, mano mama visuomet jai
atnešdavo arbatos iš virtuvės
(mūsų butas buvo už pardu-
tuvės), keletą gabaliukų cuk-
raus, pyragaičių ir namie ga-
mintos uogienės. Tai būdavo
įprastas ir parengtas mostas
svarbiems svečiams. Dauguma
kitų klientų, kurie tuo metu
būdavo parduotuvėje, žinojo
kas ji tokia ir visada skaity-
davosi su jos nuomone.

Vieną dieną, kai ji čia taip
sėdėjo ir siurbčiojo arbatą,
pasakė mano tėvui, kad ji sau
esanti paruošusi puikų karštą.
Į tai mano tėvas atsakė: "Jūs

esate jauna ir sveika moteris,
kodėl jūs turėtumėte galvoti
apie tokius dalykus?" Tada ji
tarė: "Grozį aš mėgstu visur
ir labai abejoju, ar kas mano
karstui galėtų išleisti dau-
giau negu aš pati".

Praėjus keleriems metams
po šio pokalbio, ji mirė. Ka-
dangi tai įvyko labai staiga,
liko neapmokėtų skolų už kai
kuriuos jos kailius. Bet dėl
skolos tada mes neturėjome jo-
kio kito įrodymo, kaip tik ma-
no tėvo žydų kalba padarytus
įrašus kasos knygoje. Kada-
ngi tai buvo gana didelė suma,
mano tėvai buvo susirūpinę.

Praėjus dviem trim savai-
tėm po laidotuvių, generolas
P. Plechavičius, apsiivilkęs
kariška uniforma, įžengė į mū-
sų parduotuve. Buvo įprasta,
kad pasirodžius svarbesniam
klientui, aš dėl viso ko įeida-
vau parduotuvėn, nes žinoma,
gerai kalbėjau lietuviškai.

Šį kartą generolas žvilgtelėjo
į mane ir paklausė, ar aš
Avsėjus, kuris mokausi vieno-
je ir toje pačioje klasėje su
jo dukterčia ir kartais žai-
džias su jo sūnėnu? Mano atsa-
kymas buvo "taip". Tada jis nu-
sišypsojęs tarė: "Aš viską ži-
nu apie jus, pokštininkus, ir
tai, ką jūs darote, sakykim,
skandinate katę".

Aš pasijutau labai blogai,
nes tai buvo tiesa. Po to jis
staiga surimtėjo ir mano tėvui
pasakė: "Aš žinau, kad mano
mama pirkdavo kailius skolon.
Kiek ji liko jums skolinga-
? Būkite malonus ir paro-
dykite savo knygas".

Mano tėvas paaiškino, kad jis
visada pasitikėdavo savo klien-
tais, o visi įrašai knygoje yra
žydų kalba. Tada jis parodė
jam puslapį, kuriame buvo įra-
šyta generolo motinos skola.
"Viskas tvarkoj. Nėra jokios
priežasties prašyti paaiški-
nimų", – ir jis tuoj pat mano
tėvui įteikė reikiamą sumą,
tardamas: "Dar tik norėčiau
jums padėkoti, kad metų me-
tais jūs buvote malonus mano
mamai. Dabar aš turiu eiti dar
į kitas parduotuves, kurias
mama dažnai lankydavo. Su-
diev".

*) Autorius yra gimęs ir augęs
Mažeikiuose ir jo tikroji pavardė
yra Avsėjus Trigubovas.
(Visas šio rašinio teises pasi-
laiko autorius).

Iš anglų kalbos vertė –
Č. Senkevičius

Mirties pranešimas

A+

Juozas Jakubauskas

mirė 1996 m. sausio 17 d., su-
laukęs 77 metų amžiaus. Nuliū-
dė paliko mylimą žmoną Elvi-
rą, vaikus – Rudy, Gus, Miles,
Mary, Otto ir jų šeimas – Carol,
Dawn, Cathy, Robert bei vaikai-
čius – Robyn, Paul, Shauna,
Shawn, Alanna, Alexandra,
Emily, Samuel, Stephanie, Lou-
cas ir gimines Lietuvoje.

Šeimos draugai bei artimieji
dalyvavo šermyse laidotu-
vių koplyčioje Oakview Funeral
Home, 56 Lakeshore Rd. W.,
Oakville, Ont., sausio 20 d.,
3 v.p.p. Velionies atminimui pa-
gerbti buvo prašoma aukoti
"Ontario Heart and Stroke Founda-
tion".

A+

DOMAI KAUNAITEI

mirus,

seserį JANINĄ nuoširdžiai užjaučiame –

R. K. Ražauskai,
Detroit, Michigan

A+

KAZIMIERUI BATŪRAI

mirus,

sūnų Maironio mokyklos bendradarbį KASTYTĮ BATŪ-
RĄ, mokytojas – JŪRATĘ BATŪRIENĘ ir DAINĄ
BATŪRAITĘ bei visą šeimą nuoširdžiai užjaučiame –

Toronto Maironio mokykla

A+

KAZIMIERUI BATŪRAI

mirus,

jo žmoną DANUTĘ, sūnų KASTYTĮ ir dukrą JŪRATĘ
su šeimomis nuoširdžiai užjaučiame –

Ieva Repečkienė

A+

KAZIMIERUI BATŪRAI

mirus,

žmonai DANUTEI, sūnui KASTYČIUI ir dukrai JŪRATEI
su šeimomis reiškiamo nuoširdžią užuojautą ir kartu
liūdime –

Marytė Elijošienė ir šeima

BRANGIAM VYRUI

A+

PRANUI DOVIDAIČIUI

iškeliavus amžinybėn,

žmoną JUZELĘ, dukras – VIDĄ ir AIDĄ su šeimomis,
kitus gimines bei artimuosius nuoširdžiai užjaučiame –

L. P. Murauskai

S. J. Andruliai

J. Vingelienė

A+

ANEI LORENCIENEI

mirus,

jos seserį MARIJĄ, dukras – OLGA, MARYTĘ,
HILDĄ, ALVINĄ SUKAUSKIENĘ su jos vyru
AUGUSTINU, vaikaites ir provaikaites nuoširdžiai
užjaučiame ir kartu liūdime –

A. I. Žemaičiai

J. A. Stukai

V. B. Paliulioniai

V. J. Miliauskai

M. Statulevičienė

VI. P. Gulbinai

Lietuva - tarptautinio tranzito...

(Atkelta iš 1-mo psl.)

SIENOS IR MUITINĖS

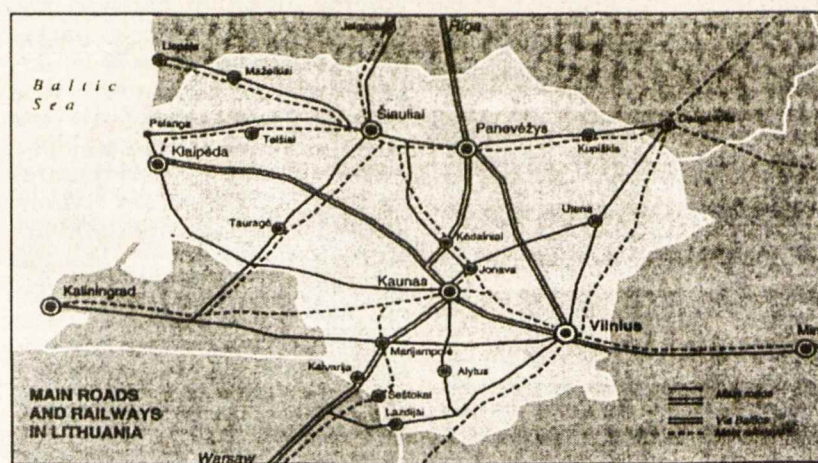
Baigiant tenka pastebėti,
kad vienas svarbiausių stab-
džių Lietuvos transporto au-
gimui yra nesutvarkyta muiti-
ni administracija. Susisie-
kimo ministerijos kelių trans-
porto direktorius Romualdas

Petravičius pabrėžia reikala
sudaryti Baltijos valstybių
muitų uniją Via Baltica ruo-
že. "Būtų idealu, jei Lietuvos
ir Latvijos muitininkai bend-
radarbiautų jungtiniame pa-
tikrinimo punkte. Toks bend-
radarbiavimas būtų naudin-
gas visiems. Gaila, kad šiuo

metu santykiai tarp abiejų
kraštų tokie, jog bet koks
bendradarbiavimas neįmano-
mas. Iš tikrųjų muitinių dar-
bas daug darnesnis Lenkijos
pasielnyje".

Turint galvoje tokius kai-
mynų santykius, kyla klau-
simas, ar tikrai Baltijos valsty-
bių įjungimas Europos Sąjun-
gos (ES) gali įvykti. Kol bal-
tiečių kraštai negali sutarti
ir bendradarbiauti žmonių ir
krovinių gabenime, kaip jie
gali tikėtis, kad jų prašymas
Bruselyje būtų rimtai svars-
tomas?

Sulietuvino –
Vytautas P. Zubas

"Lietuvos avialinijos" skris į
Roma

"Lietuvos rytas" praneša, kad
Lietuvos susisiekimo ministerijos
sektoriaus Rimvydas Gra-
dauskas ir Italijos transporto mi-
nisterijos civilinės aviacijos di-
rektorius Romoje patvirtino
Lietuvos ir Italijos vyriausybų
oro susisiekimo sutartį, kuriai de-
rybos truko trejus metus. Re-
miantis šia sutartimi, "Lietuvos
avialinijų" lėktuvai galės skristi į
Roma tris kartus per savaitę. Iki
šiول nė viena Baltijos valstybių
avialinijų bendrovė neskrido tie-
siai į Roma. Lietuva yra pasi-
rašiusi 16 tarpvalstybinių dvišalių
oro susisiekimo sutarčių. RSJ

Baltijos vienybės konferencija

Rygoje 1995 m. gruodžio 16 d.
įvyko Baltijos vienybės organi-
zacijos (BVO - Baltic Unity) kon-
ferencija, kurioje buvo apsvars-
tyta jūros sienų nustatymo tarp
Lietuvos ir Latvijos, Latvijos ir
Estijos problema. Konferencijoje
buvo priimtos įvairios rezol-

Specialioje vakaronėje labdaros darbuotojoms įteikia dovanas Lietuvos katalikų moterų draugijos pirmininkė GRAŽINA PALIONIENĖ ir dviasios vadas mons. JUOZAS ANTANAVIČIUS

Vakaronės labdaros savanoriams

Vilniuje ir Panevėžyje pagerbtos labdaros darbuotojos ir darbuotojai

Lietuvos katalikų moterų sąjungos iniciatyva Lietuvoje pirmą kartą plačiau buvo minima tarptautinė socialinio darbo savanorio diena. Į Vilniaus Karininkų ramovės salę rinkosi tie, kurie slaugo ligonius, lanko vienišus ir apieistus, fiziškai ir dvasiškai sužeidus žmones. Į vakaronę buvo pakviesti ir dalyvavo samariečiai, "Caritas" draugijų atstovai, Vilniaus arkikatedros socialinio darbo jaunimas, socialinės veiklos rėmėjai.

Vakaronę pradėjo LKMS dviasios vadas mons. Juozapas Antanavičius: "Jūsų darbas labai reikalingas žmonėms. Kartais padaršantis žvilgsnis, rankos paspaudimas, švelnus žodis padaro daugiau nei didžiausi turtai. Jūsų darbas yra neįkainojama vertybė šiais laikais". LKMS pirmininkė Gražina Paliokienė savo sveikinimo ir padėkos kalboje pacitavo Šatrijos Raganos mintį: "Niekaados neužmirškime, kad įmesdami į pasaulio iždą nors menkiausia gerio dalelę, mes jau geriname pasaulį".

Visos labdaros savanorės buvo apdovanotos knygomis, vakaronės dalyviai vaišinosi kava, jiems koncertavo lietuvių liaudies ansamblio "Neris" dainininkai, šon-

kėjai ir kaimo kapela. Lietuvos katalikų moterų sąjungai vakaronę Vilniaus Karininkų ramovėje surengti padėjo Vilniaus savivaldybės kultūros ir meno skyrius, socialinės rūpybos, globos ir pašalpų centras. Tik gaila, kad šioje vakaronėje nedalyvavo garbingi valdžios vyrai.

Vakaronė tarptautinei socialinio darbo savanorio dienai paminėti įvyko ir Panevėžio Kristaus Karaliaus katedros parapijos salėje. Čia be "Caritas", vaikų valgyklės "Betliejus" darbuotojų dar dalyvavo Kūdikų namų, katalikiško vaikų darželio "Gintarėlis", Panevėžio vaikų globos namų, Moterų kolonijos, Aklyjų sąjungos Panevėžio skyriaus socialiniai darbuotojai, kurie noriai reikiškiai nelengvame socialinės rūpybos bei globos darbe. Džiaugėsi moterys, kad pirmą kartą jos buvo pagerbtos už savo veiklą, kad dėkojo už jų nuosirdį kasdieninį triūsą. Renginio organizatoriai – Panevėžio katedros klebonas mons. Juozapas Antanavičius, katalikų moterų draugija, "Caritas" valdyba – kukliais suvenyrais apdovanojo visus darbuotojus.

Romualda Gasparaitytė
LKMS valdybos narė

Teisės saugoje dirba saugumiečiai

Susitikimai ir pokalbiai su buvusiu KGB pareigūnu
Prienų rajono prokuroru

BIRUTĖ JONELIENĖ, Prienai

Nuo 1995 m. balandžio mėnesio Prienų rajono prokuroru dirba Jonas Mačiulionis, dirbęs KGB Prienų poskyrio viršininku.

Šis mūsų susitikimas buvo jau trečias. Dirbdama Sąjūdžio spaudoje, kalbėjau su Saugumo viršininku 1990 m. kovo mėnesį, kai iki Lietuvos nepriklausomybės paskelbimo buvo likę 10 dienų. Tada jis atsakė į 19 mano pateiktų klausimų. Lygiai po metų, nors Lietuva buvo jau nepriklausoma, KGB dar tebeveikė. Panorau vėl pasisėkėti su viršininku, bet jis visai išsisukinėjo, vengė. Pagaliau prisipažino, kad centras neleisdžia. Nebent iš anksto pateiksim klausimus, o jis su centru suderins atsakymus. Tokios sąlygos manęs nepatenkino. Tada savo samprotavimus apie žmogų, pasukusį ne tuo keliu ir tapusį svetimųjų vergu, išdėčiau laikraštyje "Gilupis" straipsnyje "Tai ir neliko kelio atgalios".

Kai sužinojau, kad mano rašinių herojus dirba rajono prokuratūroje, nelabai ir nustebau, nes kelią atgalios – į valdžią, į aukštas pareigvieteis buvusius komunistams, kagebistams, stribams nutiesė tautos dauguma demokratiškuose rinkimuose, t.y. balsavusi už "buvusius".

Kai pirmame pokalbyje J. Mačiulionį paklausiau, ar nepriklausomos Lietuvos Saugumo komitete dirbs tie patys kadrai, jis atsakė, kad ir Leninas po revoliucijos naudojo daug senų kadry. Kokie pranašiški žodžiai buvo pasakyti! Lyg nujautė, kad Lenino pasekėjai laisvoje Lietuvoje taip pat naudos daug buvusių pareigūnų.

Kai užėjau į prokuroro J. Ma-

čiulionio kabinetą ir pasakiau, kad noriu dar kartą pasikalbėti, jis kategoriškai atsisakė. Nenori nei geros, nei blogos reklamos. O aš norėjau su juo pasikalbėti kaip su žmogumi, sužinoti, ką jis jaučia, kokį antspaudą paliko ankstesnė tarnyba.

— Gyvenu ir jaučiuosi normaliai. Preities prisimint neturiu. Nereikia barstyti druskos ant žaizdų. Buvo – praėjo. ... Gal kada ateity ir galėsiu nuosirdžiai pasikalbėti. ...

Nors ir nenoromis buvęs Saugumo šefas kai ką pasakė. Pasibaigus tarnystei Saugumo komitete, jis ėjo įvairias pareigas, o nuo balandžio mėnesio dirba prokuroru. Pareiškima priimti į darbą parašė vietoje, o tvirtino "iš viršaus". Aš paklausiau, ar ne geriau būtų buvę pereiti į verslo sritį, nes visa nomenklatūra puolėsi dalintis partijos turta.

— Komercijai talento neturiu, nieko neužgyvenau, pradinio kapitalo nesuakapiau, – atsakė.

— Ar jaučiatės turįs moralinę teisę dirbti teisės saugos darba? – paklausiau.

Pašnekovas truketėjo pečiais:

— Spręskite patys.

Tai turėtų spręsti Lietuvos žmonės. Deja, jie sprendimo teisę atidavė "buvusiems", kurie į atsakingas pareigas susodino savus.

— O jeigu Jums, anos sistemos atstovui, tektų vesti kokią politinę stribo bylą? – paklausiau.

— Tokios bylos neimčiau, o ir vadovybė neskirtų. Pagal teisinę etiką teisininkai negali nagrinėti artimųjų, giminaičių, draugų bylą...

Dail. RASOS STANIŪNIENĖS piešti įrašai prie Lietuvos parlamento rūmų 1991 m. sausio 17 d. Vienas jų įrašų – "Red Army go home". Dail. Rasa, lankydama Kanadoje, sužinojo, kad dabar ji palengva sveikta ligoninėje Vilniuje

Lietuvos bankų krizė

Nukentėjus daugeliui indėlininkų, pagaliau priimtas įstatymas, pagal kurį Lietuvos valdžia apdraudžia indėlius, bankuose iki 5000 litų

VYTAUTAS ŠEŠTOKAS

Paskaitykite 1995 m. gruodžio mėnesio pabaigos užsienio lietuvių laikraščius. Jų pirmieji puslapiai užpildyti su žiniomis apie bankrotuojančius Lietuvos bankus. Straipsnių antraštės skamba: sustabdyta "Litimpeks" banko veikla, suimtas Lietuvos akcinio inovacinio banko valdybos pirminkas, užsienio investuotojai susirūpinę padėtimi Lietuvos bankuose ir t.t.

Mes, lietuviai, gyvendami išeivijoje, dažnai girdime Lietuvos bankų vadovų žodžius: padėkite tėvynei savo doleriais, investuokite juos Lietuvoje. Buvo nemažai tokių, kurie patikėjo Lietuvos bankininkų pažadams, vildamiesi uždirbti 50% palūkanų. O dėl pinigų saugumo Lietuvos bankininkai sako: nebijokite, mūsų bankai turtingi. Žinoma, bankai buvo turtingi su Lietuvos žmonių investuotais pinigais. Ilgapiščiai bankininkai – ne vienas jų prikišo savo nagus prie valstybės ar privačių žmonių turto, prisigrobstė pinigų savo naudai.

Išeivijos laikraščiai jau ne vieną kartą rašė, kad Lietuvos indėlininkams reikia valstybės draudos apsaugoti savo pinigams bankuose. Deja, tai nieko nepadėjo, ir šimtai ar tūkstančiai žmonių prarado visas savo santaupas.

Dvasinės pagalbos centro Klaipėdoje globojamo jaunimo pasirodymas stovyklinėje programoje
Nuotr. R. Liškauskas

Pagaliau išeivijos pasiūlymai paremti vakarų bankų patirtimi, pralaužė mažą plyšį Lietuvos valdžioje – Lietuvos seimas 1995 m. gruodžio 21 d. priėmė privalomos indėlių draudos įstatymą, apsaugoti banko sąskaitoje laikomus pinigus iki 5000 litų.

Ši drauda apima tik 80% indėlio sumos. Tai sudaro 4000 litų arba 1000 Amerikos dolerių. Jeigu ši drauda sustabdytų bankų bankrotą ir padėtų atstatyti Lietuvos ekonomiką, tai bus sveikintinas veiksnys.

Tačiau ar daug tokių investuotojų atsiras su didesnėmis sumomis, kurios nėra apdraustos? Tuo labiau, kad Amerikos lietuvių sąskaitos bankuose yra saugiai apdraustos iki 100 tūkstančių dolerių. Jų saugumą garantuoja Amerikos valdžia.

Kanados bankuose indėliai apdrausti iki 60.000 dol. Lietuvos vyriausybė turėtų į tai atkreipti rimtą dėmesį. Mes investuosime į Lietuvos bankus ir padėsime savo tėvynei, jeigu bus apdrausta ne juokinga vieno tūkstančio dolerių suma. Turėtų būti apdrausta bent 10 000 dolerių suma.

Pinigų grobystojai turi būti teisngomai organų sutvarkyti. Tuomet atsirastų žmonių, kurie padės visiems Lietuvos gyventojams sąžiningai pasinaudoti krašto gerove.

Apdovanojamos Panevėžio "Caritas" darbuotojos specialioje vakaronėje

Klaipėdą prijungti prie Karaliaučiaus?

Dėl šio Lietuvos uosto kariavo ir Lietuvos savanoriai 1923 m., ir sovietiniai pulkai 1945 m., kol pagaliau šis miestas vėl tapo nepriklausomos Lietuvos dalimi. Dabar Rusijoje pasigirsta balsų, reikalaujančių prijungti Klaipėdą prie Maskvos valdomos Karaliaučiaus srities

B. STUNDŽIA

Sausio 15 d. minime Klaipėdos srities atgavimą. Tai įvykė mažlietuvių padedami Lietuvos savanoriai.

Versalio sutartimi Klaipėdos sritis, kaip natūralus Lietuvai užnugaris, buvo atskirta nuo Vokietijos ir iki sukilimo buvo prancūzų valdoma.

Vokietija, nors ir nemanė atsisakyti Klaipėdos srities, bet manė, kad geriau tegu tą kraštą valdo silpna Lietuva negu Prancūzija ar Lenkija.

Sąjungininkų primesta tos srities autonomija buvo lyg rakštis Lietuvos valstybės kūne, nes Vokietija nuteikė prieš Lietuvą tos srities gyventojus vokiečius. Buvo steigiamos vokiškos patriotinės draugijos, kurios sudarė centrą "Kulturverband". Buvo leidžiami prieš Lietuvą nuteikti laikraščiai "Lietuviška ceitunga" ir "Memeler Dampfboot".

Buvo ir "laisvo miesto" šalininkų, kurie ruošėsi sukilimui. Gal tai buvo pirmas žingsnis susijungimui su Vokietija. Maištą pavyko užgnaužti, rengėjai turėjo atsisėsti į kaltinamųjų suolą ir vėliau į kalėjimą, kur tam tikrą laiką atsėdėję išdūmė į Vokietiją.

Vadovavo konsulas

Prieš Lietuvą nukreiptai veiklai vadovavo Vokietijos konsulas Klaipėdoje. Jis ragino, kad srities vokiečiai neimtų Vokietijos pilietybės,

nesikeltų iš krašto, nesusilpnintų vokiškumo.

Autonominės valdžios tarnautojai, policija per savo draugijas priklausė giminin-goms sąjungoms Vokietijoje. Mokyklose dažnai lietuvių kalbą dėstydam tik truputį ją mokantys.

Nors srities oficialios kalbos buvo lietuvių ir vokiečių, bet autonominėse įstaigose bukalbama vien vokiškai ir Lietuvos respublikos valdžiai siųsdavo raštus vokiečių kalba.

Teisėjai turėdavo laikyti egzaminus Vokietijoje. Teisimai vengdavo nagrinėti bylas lietuvių kalba. Ūkininkai, norintys parduoti savo gaminius Vokietijai ar gauti paskolų, buvo raginami nebalsuoti už "žemaičius".

Hitleriai atėję į Vokietijos valdžią, naciai pradėjo atvirai veikti, uniformuoti paroduodavo, vykdė karinius pratimus, namus puošdavo svastikomis, šūkiais "Szemaiten raus" ir darėsi vis įžulesni.

Vokietijos nacių partijos padalinys, pasivadinęs Socialistine krikščionių darbo bendruomene (CSA), vadovaujama von Sass'o, laimėjo srities seimelio rinkimus. Buvo skelbiama, kad Klaipėdos sritis bus greitai prijungta prie Vokietijos ir kas už CSA nebalsuos, ateityje nukentės.

Nacionalistų užmojai

Vokietijos nacių vadovybė Klaipėdos srities "fuerrer'iu" paskyrė veteraną E. Neuman'ą, o miesto nacių vadu von Sass'ą. Buvo tam tikras trynimasis tarp Neuman'o ir von Sass'o, todėl pirmojo pasekėjai sudarė naują nacių draugiją SVG – Socialinę liaudies bendruomenę. Iš tikro tai buvo tikras nacių partijos NSDAP skyrius, kuris tvarkėsi vado principu ir skubėjo steigti poskyrius visoje srityje. Iš Rytų Prūsijos atvykdavo nacių instruktoriai, atveždami nemažai pinigų.

Pradėta ruošti naujam sukilimui: susidarė smogikų būriai, nutarė parengti sąlygas susireimams su šauliais ar kariuomene ir tuo išprovokuoti įsiveržimą motorizuotų SS ir SA junginių iš anapus Nemuno. Lietuvos saugumo tarnyba ėmė rūpintis krašto apsauga. Per kratas pas CSA ir SVG vadus rasta daug įvairių ginklų, bet daugelio dokumentų apsauga iš anksto pasirūpino vokiečių konsulas. Vieną savo aršų nacių bendradarbį teismo policininką J. Jasutį apkaltino išdavimu, dokumentų nesaugojimu ir pasmaugė.

Lietuvos valdžia buvo priversta Klaipėdos srities nacių vadus patraukti į teismą, kuris vyko 1935 m. ir užtruko du mėnesius. Keturi J. Jasučio žudikai buvo nuteisti mirties bausme, kuri nebuvo įvykdyta. Vadai dr. E. Neuman'as gavo 12 metų, van Sass'as 8 m.,

kiti nuo 12 iki 1 metų ir 35 li-ko išteisinti.

Vokietijoje pasipylė nepaprasta šmeižtų bei kaltinimų kruša ir ekonominis boikotas. Atsakant į boikotą buvo pradėtas organizuoti Lietuvos prekybos laivynas, ir ūkio gaminiai buvo gabenami į Angliją.

1939 m. kovo 22 d. Hitlerio kariuomenė įvygiavo Klaipėdon.

Nacius pakeičia bolševikai

Hitleris valdė Klaipėdos sritį iki 1945 m., kai ją užėmė sovietinė kariuomenė. Apie tariamą Klaipėdos "išvadavimą" žurnale "Kardas" 1995 m. 7-8 nr. rašė generolas Adolfas Urbšas, buvęs sovietinės imperijos raudonosios armijos 16 lietuviškos šaulių divizijos vadas. Generolo rašinys "Už mūsų Klaipėdą" visai tikro komunistinė "Tiesai", "Komjaunimo tiesai" ir panašioms. Atrodo, kad jam rašant už nugaros stovėjo politrukas. Visur vokiečių kariuomenė vadinama "fašistais", o rusų kariuomenė – sovietine armija. Iš tikro nei visi vokiečių kariai buvo naciai, nei visi rusai – bolševikai. Rusai Klaipėdą vadavo plėsdami savo imperijos valdas, o ne gera darydami Lietuvai.

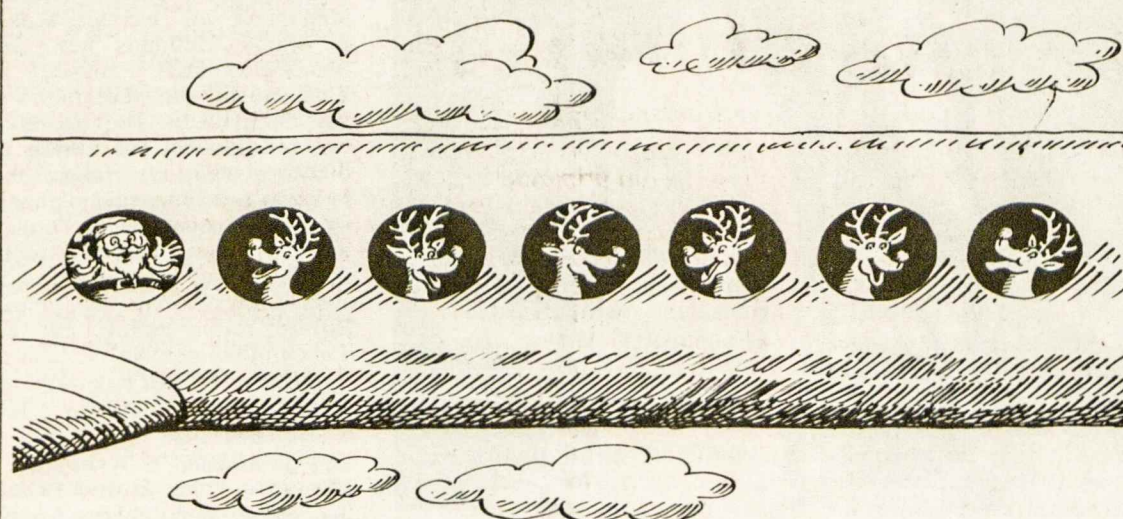
Karo eigoje sritis neteko daugumos gyventojų, o po karo dar išlikusių mažlietuvių dauguma išvyko Vokietijon. Tuštoka kraštą užpildė iš kariuomenės paleisti įvairių tautybių bolševikų kariai, kurie kvietėsi iš visos sovietinės imperijos savo gimines. Be to, užplūdo visokie vadinami "specialistai", kurie dirbo atstatomose įmonėse, žvejybos, prekybos laivyne ir uoste. Ir dabar laivynas, laivų statykla ir remonto įmonės yra rusiškumo tvirtovės ir vis dar atvyksta rusai, perka Lietuvos pilietybę ir gauna darbą, nes minėtose vietose viršininkai yra rusakalbiai.

Generolas A. Urbšas savo rašinyje mini, kad 16-tąją diviziją papildė nedalyvavę kautynėse lietuviai kariai. Turbūt nespėjo tuos karius apmokyti ir paruošti kautynėms? Divizija dėl to turėjo nemažai nuostolių. Generolas rašo: "Kariai jautė, kad eina Klaipėdos vaduoti, todėl viso žygio metu jų nuotaika, nepaisant sunkumų, buvo pakili..."

Kazin ar stribų sugaudytų karių nuotaika galėjo būti pakili? Juk jie žinojo, kad per prievartą kariauja už Stalino bolševikinę imperiją. Klaipėdą rusai užėmė 1945 m. sausio 27 d., prijungė prie sovietinės Lietuvos respublikos ir tuo pačiu prie Sov. Sąjungos.

Dabar vėl girdisi balsai Rusijoje, kad Klaipėda turėtų būti prijungta prie Karaliaučiaus srities. Ar rusų bolševikų užmačios nepanašios į buvusių nacių – plėsti savo imperiją, ypač mažų valstybių sąskaiton?

NOW THAT THE HOLIDAYS
ARE OVER YOU NEED
A VACATION.

TORONTO TO VILNIUS.

Žmonės, kurie su tuo nors kiek susipažinę, visuomet savo skrydžiams į Vilnių pasirinks Finnair. Mes skrendame per Helsinkį, pačiu patogiausiu keliu į Baltijos kraštus. Nėra jokios spūsties orauostyje. Labai greitas persėdimas. Savo saugiu, punktualiu, nesudėtingu patarnavimu Finnair pagarsėjusi jau daugiau kaip dešimt metų. Jau šiandien kreipkitės į savo agentūrą dėl ekskursinių (Finncharter) skrydžių.

\$875⁰⁰

FINNCHARTER LTD.
FINNCHARTER IS A SUBSIDIARY OF FINNAIR

GATEWAY TO THE WORLD

Our BlueWings Tours brochure is now ready, so get your copy today.
Contact your travel agent or call BlueWings Tours at (416)222-0203 or 1-800-461-8651.

Summer flights from New York, with Air Canada connection to and from Toronto, Montreal and Ottawa.
For more information, call (416)222-0203 or 1-800-461-8651. Some restrictions apply. Applicable airport taxes not included.

Kanados Lietuvių
Lithuanian Canadian

Fondas
Foundation

1573 Bloor St. West, Toronto, Ont. M6P 1A6

KL Fondo kapitalas daugiau kaip 2 milijonai dolerių yra neličiamas. Palūkanos skiriamos lietuviškai veiklai Kanadoje ir Lietuvoje.

Per 30 veiklos metų KLF paskyrė 1.3 milijonus dolerių lietuviškai kultūrai menui ir švietimui.

Testamentuose neužmirškime Kanados lietuvių fondo (Lithuanian-Canadian Foundation).

Visos aukos atleidžiamos nuo valstybinių pajamų mokesčių.

REMKIME KANADOS LIETUVIŲ FONDĄ!

LAISVOJE TĖVYNĖJE

KŪČIOS VILKAVIŠKYJE

Vilkaviškio parapijos dekanas kun. Vytautas Gustaitis iniciatyva parapijietės jau trečius metus iš eilės pernai paruošė Kūčių stalą seneliams bei kitiems neturtingiems Vilkaviškio gyventojams. Valgius sunėšė gailėstingi žmonės, finansiškai parėmė turtingesnės firmos. Kūčios šįkart buvo valgomos parapijos valgyklėlėje, atidarytoje Vilkaviškio centre, netoli parapijos šventovės ir atstatomos Vilkaviškio katedros. Kitą dieną buvo pakviesti skurdžiai gyvenančių šeimų vaikai. Parapija nuo 1996 m. vasaros vidurio vaikams planuoja parūpinti labdaros pietus.

KLAIPĖDOS VYTAUTAI

Klaipėdos Vytautų klubas 1994 m. rudenį buvo suorganizuotas Lietuvos muzikos akademijos Klaipėdos skyriuje. Klubas pirmininkas, vadinamas prezidentu, yra docentas Vytautas Blūšius. Vytautų klubo nariai 1995 m. spalio 21 d. paminėjo Vytauto Didžiojo penki šimtai šešiasdešimt penktąsias mirties metines. Apie Vytautą Didįjį ir Lietuvos pamario kraštą kalbėjo Klaipėdos universiteto docentas Jurgis Mališauskas. Minėjimo dalyvių laukė Vytautai Didžiajam skirtų knygų paroda.

LIŪDNOS SUKAKTIES MONETA

Lietuvos banko valdyba nutarė išleisti sidabrinę 50 litų vertės proginę monetą. Ji skiriama Kruvinuonų sekmadienių tapusios 1991 m. sausio tryliktosios Vilniuje penkerių metų sukakčiai. Gipsinį sukaiktines monetos modelį sukūrė skulptorius Antanas Žukauskas, jį įlūgęs Stasio Kuzmos Laisvės paminklo aukoms vaizdas.

LIETUVOS PREZIDENTŪRA

Ilgai buvo ieškoma Lietuvos prezidentūrai tinkamų rūmų Vilniuje. Jai 1995 m. pavasarį buvo pasirinkti Menininkų rūmai, esantys Daukanto aikštėje prie Vilniaus universiteto. Tų rūmų salėse jau devyniolika metų vykdo įvairūs teatralų, muzikų kinematografinių, dailininkų renginiai, konferencijos ir suvažiavimai. Dviejų dalių koncertinis atsisveikinimo vakaras su prarandamais Menininkų rūmais įvyko 1995 m. lapkričio pabaigoje. Muzikologės O. Narbutienės vadovaujama vakare dalyvavo: aktorai R. Staliūnaitė, G. Urbonaitė, L. Noreika, poetai Justinas Marcinkevičius, M. Martinaitis, dainininkai J. Leitaitė, I. Milkevičiūtė, R. Maciūtė, V. Prudnikovas, smuikininkas R. Katilius, pianistė B. Vainiūnaitė, fortepijoninis R. ir Z. Ibelhauptų duetas ir styginis Vilniaus kvar-

tetas. Ankstesnius renginius Menininkų rūmuose atspindėjo S. Šimkaus ir J. Kliučiaus nuotraukų paroda. Menininkai dabar savo veiklą tęs buvusiam Vilniaus rotušės pastate.

GARBINGIAUSI KAUNIEČIAI

Laikraščio "Kauno diena" skaitytojais kasmet išrenka dešimtį garbingiausių ir populiariausių kauniečių. Populiariausiu ir garbingiausiu kauniečiu 1995 m. specialioje spaudos konferencijoje buvo paskelbtas prof. Vladas Katkevičius, Kauno burmistras. Kiti dešimtuokio nariai pagal gautus balsus išsirikiavo šia tvarka: poetas kun. R. Mikutavičius, kardinolas V. Sladkevičius, krepšininkas A. Šabonis, kompozitorius G. Kuprevičius, Kauno miesto viceburmistras V. Margevičienė, tarybos nariai V. Štusauskas, muzikas P. Bingelis ir aktorė R. Staliūnaitė. Spaudos konferencijoje taipgi buvo pranešta, kad 1995 m. Kaune gamė 4.744 kūdikiai, mirė 4.629 kauniečiai, susituokė 2.950 porų, išsiskyrė 1.247 poros.

TRISPALVĖS PIRMAS KARTAS

Lietuviškoji trispalvė Gedimino pilies bokšte Vilniuje pirmą kartą buvo iškelta 1919 m. sausio 1 d. Dabar šis istorinis įvykis prisimenamas Naujųjų metų dienomis. Tą Vilniaus aukštutinės pilies gynybos bokštą visi esame įpratę vadinti Gedimino pilimi. 1996 m. sausio 1 d. po iškilmingų pamaldų senosiose Vilniaus katedroje pirmasis Lietuvos trispalvės iškėlimas Gedimino pilies bokšte buvo prisimintas jo pabėgė. Ten kalbėjo Vilniaus miesto burmistras Alis Vidūnas, Lietuvos seimo dešiniojos opozicijos vadas Vytautas Landsbergis, kariuomenės vadas gen. Jonas Andriškevičius, kiti politikai ir visuomenininkai. Vilniaus miesto savivaldybės ir SKAT (Savariškosios krašto apsaugos tarnybos) surengtoje šventėje buvo deginami laužai, skaitomi eilėraščiai, vilniečiai vaišinami kareiviška koše.

NORI PAMALDŲ KATEDROJE

Lenkai vis dar nerimsta dėl jiems neleidžiamų pamaldų katedroje. Informacinį pranešimą šia tema paskelbė "Dienos" dienraštis 1995 m. gruodžio 1 d. Ešą lenkai dar vis tęsia protestus dėl jų neįsileidimo senojon Vilniaus katedron. Iš tikrųjų jį yra arkikatedra, nuo senųjų istorinių laikų vadinama Vilniaus katedra. Pasak pranešimo "Dienoje", šį lenkiškų pamaldų klausimą išjudino pernai Vilniaus lenkų savaitraštyje "Slowo Wilenski" atspausdintas pasikalbėjimas su Vilniaus arkiv. A. J. Bačkio. To lenkų savaitraščio 1995 m. 47 nr. savo nuomonės apie lenkiškas pamaldas senosioje Vilniaus katedroje vėl turėjo progą pareikšti Lietuvos seimo lenkų frakcijos narys Janas Mincevičius, Vilniaus rajono viceburmistras Janas Snickis, Lietuvos lenkų katalikų draugijos pirm. Vladislavas Mackevičius, Lietuvos ir Lenkijos draugijos pirm. Pranas Morkus. Pastarasis teisingai priminė, kad tarpukaryje, kai Vilnių valdė lenkai, Vilniaus katedron su savo pamaldomis nebuvo įsileidžiami ir lietuviai. Ešą reikia palaukti, kol bus užmirsti senieji nesutarimai. Tada galbūt senosioje Vilniaus katedroje galės melsis ir lenkai, ir lietuviai. Pastarieji jau laiko savo tautinė šventove, o lenkamis tokia tautinė jų šventovė yra Krokuvos Vavelio katedra.

V. Kst.

Adventinių rekolekčių dalyviai Mišių metu Klivlande. Joms vadovavo kun. J. SASNAUSKAS iš Toronto. Dalyvavo daug jaunimo

Delhi-Tillsonburg, Ont.

TILLSONBURGO PREKYBOS CENTRE 1995 m. lapkričio 25 d. vyko prieškalėdinis kepinių ir rankdarbių išpardavimas, kuriame dalyvavo ne tik apylinkės lietuvių katalikės moterys, bet ir joms prijaunčios. Už tai joms nuosirdus ačiū. Kaip ir kasmet, organizacinį darbą atliko E. Rugienienė. Nuo ankstyvo ryto prie stalų dirbo ji ir mūsų darbuotojos: A. Aleliūnienė, B. Lukošienė, M. Obelenienė, S. Comou ir kt. Skoningai papuosta kalėdinė eglutė ir puošniais kepiniais apkrutas stalas viliojo akį, todėl pirkėjų buvo gausu. Gauta nemažai pelno, kuris įneštas į KLKM dr. jos skyrėms išdai ir bus panaudotas geriems tikslams, lengvinant sunkią dalią tų, kurie yra negalioje ir varge.

KARIUOMENĖS ŠVENTĖS MINĖJIMAS įvyko 1995 m. lapkričio 26 d. Jį surengė LDK Gedimino šaulių kuopa. Po Mišių, kuriose šauliai dalyvavo su vėliavomis, rinkomės į salę. Iškilminga minėjimą pradėjo šaulių kuopos vadas G. Rugienius ir pakvietė S. Beržinį pasakyti šiai šventei skirtus žodžius. Eilėraščius deklamavo M. Mickevičienė. Pasivažišus kava ir skanėstais, šventė baigta daina "Lietuva brangi".

KATALIKĖS MOTERYS 1995 m. gruodžio 10 d. šventė savo glėbįs šventės proga ir pakvietė prie vaišių stalo. Kalbėjo D. Vindašienė, kuri priminė, kad per šimtmečių audras lietuviai išsaugojo patikėjimo Dievo Motiną, kad per 50 skaudžių okupacijos metų šaukėsi "Marija, Marija, palengvink vergiją, išgelbėk nuo priešo baisaus". Ir tas patikėjimas nebuvo apvilnas. O dabar šaukiamės Marijos, kad padėtų lietuviams pakilti iš dvasinės suirutės. Keletą eilėraščių padėklamavo M. Mickevičienė. Skyrėms

pirmininkė padėjo narėms už pagalbą ruošiant šią šventę, svečiams už dalyvavimą. Šventė baigta daina "Lietuva brangi".

RINKIMAI Į KLB apylinkės valdybą įvyko 1995 m. gruodžio 17 d. Išrinkti: T. Pargauskienė, D. Vindašienė, S. Beržinis, S. Augustinavičius ir Vl. Vytas. K.

Sault Ste. Marie, Ont.

KLB SAULT STE. MARIE apylinkės metinis susirinkimas įvyko sausio 11 d. Algomos įmonės darbininkų unijos salėje. Susirinkusiems, kaip ir anksto pranešta, buvo išdalinti Kanados lietuvių ženklukai. Apylinkės valdybos pirmininkas padarė pranešimą apie praėjusių metų veiklą, atsakė į klausimus. Buvo prisiminta jau keleta mūsų tautiečių, apsigyvenusių slaugos namuose ("nursing home"). Išrinktas atstovas Kazimieras Slyžys rūpintis religiniais reikalais. Susirinkimas praėjo geroje nuotaikoje.

VYTAUTAS SKARŽINKAS pakauko po \$100 KL Benruomenė ir vaikų našlaičių namams Marijampolėje. V.

Winnipeg, Manitoba

KLB WINNIPEGO APYLINKĖS metinis susirinkimas įvyko 1995 m. gruodžio 10 d., Šv. Kazimiero šventos salėje. Apylinkės pirmininkas J. Grabys, pristatęs dienotvarkę, susirinkimui pirmininkauti pakvietė V. Rutkauską; sekretoriauti – E. Fedarą. Praėjusių metų protokolais priimtas su maža pataisa. Valdybos nariai padarė savo sričių veiklos apžvalgą, o revizijos komisija pranešė, kad knygos vedamos tvarkingai ir kad metai baigti su 44 dolerių nuostoliu. Susirinkimas vienbalsiai pasisakė perinkti dabartinę valdybą sekantiems metams visiems pasiliekančiam savo pareigose: J. Grabys – pirmininkas; E. Bugailiškis – vicepirmininkas; B. Grabienė – išdininke; V. Daubaraitė – sekretorė; E. Šarauskienė ir D. Satkūnas – nariai. Vasario 16 gimnazijos atstovė E. Timmermanienė, pranešdama apie remėjų būre-

lio veiklą, perskaitė KLB krašto valdybos laišką, kuriame atsiprašoma už praėjusį įvykusius nesklaidumus susirašinėjime. Revizijos komisiją sudaro: E. Fedaras, V. Kriščiūnas ir V. Rutkauskas. Valdybai pasiūlyta ateityje rengti susirinkimą ne gruodžio mėnesį, bet ankščiau, esant šiltesniam orui. Tuomet gal susirinkti ir daugiau narių. E. Šarauskienė, palydėta plojimais, išreiškė viešą padėką uoliajai valdybos narei B. Grabienė už jos nuopelnius bendruomenės ir parapijos veikloje. Susirinkimo dalyviai buvo pavaišinti spurgomis ir kava.

KALĖDŲ ANTRĄ DIENĄ Šv. Kazimiero šventovėje pakrikštyta Renatos (Ramančiauskaitės) ir Egidijaus Stanaičių dukrelė Kristinos-Viktorijos vardais. Krikšto tėvai – Romas ir Marija Ramančiauskai iš Prince George, BC. Krikštyną pokylis, dalyvaujant būriui draugų, surengtas Nordwood viešbutyje.

A. A. DANIELIUS-JUOZAPAS GUSTYS, 44 metų amžiaus, staiga mirė 1995 m. gruodžio 18 d. Edmontone. Palaikai sudeginti ir atvežti į Winnipeg palaidoti. Gedulinės maldos Korban laidotuvių koplyčioje skaitė prel. J. Bertašius. Liūdi motina Stefanija Gustienė, sesuo Gertie, brolis Wilfredas, kiti giminės ir draugai.

A. A. JULIJA LIAUKEVIČIENĖ, 95 metų amžiaus, po ilgos ligos mirė Portage La Prairie, MB, 1995 m. gruodžio 26 d. Gimusi Lazdiuose, į Kanadą atvažiavo 1937 m. pas jau ankščiau atvykusį vyrą, su kuriuo užniknavo Austin ir McGregor apylinkėse. Gedulines pamaldas Šv. Jono šventovėje, Portage La Prairie atnaušo prel. J. Bertašius koncelebruojant kun. W. Morrissey. Palaidota Hillside kapinėse šalia savo vyro, savanorio-kūrėjo Povilo Liaukevičiaus, mirusio 1990 m. laidotuvis dalyvavo daug Winnipeg ir apylinkių lietuvių. Liūdi sūnūs Viktoras ir Jonas su šeimomis, kiti giminės ir šeimos draugai bei Winnipeg, Portage La Prairie ir apylinkių lietuviai. EKK

London, Britanija

LIETUVIŲ ŠV. KAZIMIERO ŠVENTOVĖJE Kalėdų Bernelių Mišias 12 val. nakties atnaušo parapijos klebonas kun. Jonas Sukevičius, MIC. Pamokslė sveikino gausiai dalyvaujančius naujus dabartinius išeivius iš Lietuvos, kurie čia yra atvykę užsidirbti pinigų, kiti įsigyti mokslo žinių Londono aukštojoje mokykloje ar ligoninėse. Tuo būdu šventovė buvo pilna tikinčiųjų. Daugelį metų čia atnaušdavęs Mišias arkivyskupas dr. Jonas V. Bulaitis šiais metais per Kalėdas Londone nebuvo.

SPORTO IR SOCIALINIS KLUBAS šauniu pobūviu sutiko Naujuosius 1996 metus savo klubo patalpose, dalyvaujant per 120 narių. Šiam klubui 1996 metais sukanka 50 metų. Anuomet Londono lietuviai nusipirko šias patalpas, nes ankščiau turėtos karo metu buvo apgriautos.

LONDONO LIETUVIŲ NAMAI prieš pat 1995 m. Kalėdas buvo galutinai uždaryti. Liko tuščias pastatas pardavimui. Dar nesenai čia judėjo žmonės, atvažiavo darbo veikėjai iš dabartines Lietuvos susitikti su londoniečiais, lankėsi ir apsidarė prof. V. Landsbergis. Čia kalbėjo prezidentas A. Brazauskas bei kiti svečiai. D. Britanijos lietuviškoji bendruomenė liko skurdesnė – be savo namų, be savo laikraščio. S. Kasparas

Metinė "TĖVIŠKĖS ŽIBURIS" prenumerata oro paštu – 115 dolerių visuose pasaulio kraštuose, įskaitant ir Lietuvą.

Ivedu šildymo ir vėsinimo sistemą, atlieku visus taisymo ir skardos darbus

(Esu "Union Gas" atstovas)

Jurgis Jurgutis
Tel. 905 383-9026
154 Darlington Dr.
Hamilton, Ontario L9C 2M3

LIETUVIAI PASAULYJE

JA Valstybės

Čikagoje Kalėdų švenčių metu lankėsi lakūnas Jonas Juknius. Prieš dvejus su puse metų jis su Edvardu Slušniu perskrido Atlantą mažyčiu ir labai senu lėktuvėliu. Jiedu norėjo pagerbti Stp. Darių ir St. Girėną perskridimo per Atlantą ir jų tragiškos mirties šešiasdešimties metų progą. Neturėdami lėšų didesniai lėktuvui, jie Kaunan atskrido su tuo žiogeliu, naudodamiesi tiksliai apskaičiuotais nusileidimais kurį papildyti. J. Juknius dabar atvežė Čikagon iš Domicelės Petrutytes pasiskolintus dolerius tam lėktuvėliui įsigyti. Ji turbūt buvo vienintelė lietuvių, pasitiekusių šių jaunų vyrų ryžtu ir drąsa. Skolą padengė to istorinio lėktuvėlio pardavimas Lietuvoje.

Čikagos lietuviai ruošiasi turėti lietuvišką kabelinės televizijos laidą. Ją organizuoja filmų rež. Arvydas Renekis. Tai laida turi būti kabelinė, nes tada už laiką nieko nereikia mokėti, kai ji priklauso pelno nesiekiančiai organizacijai. Tokias tautinių mažumų laidas jau turi lenkai, rusai, korėjiečiai, kiniečiai ir meksikiečiai. Organizatorius A. Renekis yra įsigijęs montažo aparatūrą. Tris savaites tokios laidos laikas nebus tiksliai nustatytas. Tad pradžioje bus vengiam žinių. Jos juk galėtų paseninti, laukiant joms reikalingo laiko, kuris bus nustatytas po kelių laidų. Tada yra numatyta pusvalandžio trukmės žinių santrauka, skirta Čikagos lietuvių ir Lietuvos žinioms. Lietuviško kalendoriumi norima pavadinti pusvalandžio programėlę svarbesniems lietuviškiems įvykiams, o kita pusvalandį – pokalbiams ar susitikimo asmenų portretui. Programa būtų pavadinta "Lietuviško žurnalas", o angliškai – "Lithuanian Digest". Lietuvišką kabelinės televizijos savaitinę programą norima pradėti viena valanda, o vėliau ją pratęsti iki dviejų valandų. Dainoms ir šokiams planuojama panaudoti tarpus tarp žinių. Natomata turėti lietuviškų programų, koncertų, spektaklių garšinės vaizduojės įrašus, kuriais galėtų pasinaudoti ir kitos lietuvių kolonijos.

London, Britanija
Pernai rudenį Liepojon atvyko dvi jaunos mokytojos, 1995 m. pavasarį baigusios Šiaulių pedagoginį institutą, Vita Dubinskaitė ir Rasa Bartkutė. Vita yra kilusi iš Varėnos, Rasa – iš Prienu.

Latvija

Liepojos lietuviams problema sudarė jų vaikai jau spėję baigti latvių mokyklose keturias pirmąsias lietuvių klases. Mat iki 1995 mokslo metų pradžios nebuvo aišku, ar pavyks atidaryti V-tąją lietuvišką klasę. Penktoji priauganti klasė, galinti tapti ir vidurinio mokslo dalimi, buvo laiku atidaryta VIII-joje Liepojos vidurinėje mokykloje. Liepojos lietuvių kultūros draugijos pirm. Ambrozijus Jankus mano, kad tokia broliška globa su latviais lietuvių mokykla neišgalėtų naudotis. Jam atrodo, kad Liepojos lietuvių mokyklai ir darželiui reikės atskirų patalpų. Mat prieškarinėje Liepojoje veikė ir lietuviška gimnazija.

Australija

LB spaudos sąjunga Australijos Sidnyje leidžia lietuvių savaitraštį "Mūsų pastogė". 1995 m. gruodžio 7 d. posėdyje valdybon buvo kooptuotas dr. Danius Kairaitis. 1996 m. persivairkusią valdybą sudarė pirm. Vytautas Patašius, vicepirm. dr. Vytautas Doniela, sekr. Vytenis Šliogeris, nariai dr. Danius Kairaitis, Antanas Laukaitis ir Kęstutis Protas. 1994 m., spausdinti pabranginus laikraštinių popierių, savaitraščio leidėjai turėjo beveik 21.000 dolerių nuostolių, kurį aukomis padengė ALB nariai ir organizacijos. Šiais metais spausdė darbas pabrangęs šešiais tūkstančiais dolerių. Tad metinė prenumerata paprastu paštu Australijoje pabranginama iki 45 dolerių, oro paštu N. Zelandijon – iki 75 dolerių, oro paštu į kitus užsienio kraštus – iki šimto dolerių.

Valdyba dėkoja remėjams už aukas, nes be jų "MP" savaitraštis negalėtų išsilaikyti.

Britanija

DBLS Mančesterio skyrus Tautos šventės minėjimą rugsėjo 9 d. surengė Mančesterio lietuvių klube. Minėjimas buvo skirtas ne tik Mančesterio, bet ir apylinkių lietuviams. Tačiau dalyvių skaičius nebuvo didelis. Mat dalis buvo išvykę į tą dieną surengtą Tautos šventės minėjimą Nottinghamame. Minėjimui Mančesteryje vadovavo DBLS skyrėms pirm. Arkadijus Podvoiskis, paskaitą skaitė Henrikas Vaineikis, aptardamas nesėkmingas Vytauto Didžiojo pastangas tapti Lietuvos karaliumi.

Latvijos nepriklausomybės paskelbimo septyniadesimt septintosios metinės 1995 m. lapkričio 17 d. buvo paminėtos Boltono latvių klube. Minėjime dalyvavo baltiečių atstovai – estas R. Nolk ir Henrikas Vaineikis DBLS Boltono apylinkės pirmininkas. Minėjime pagrindinį žodį tarė Anglijos ir Europos latvių pirm. A. V. Ozolinis, matematikos profesorius Leičesterio De Monfort universitete. Lietuvių ir estų vardu latvius pasveikino H. Vaineikis, pabrėždamas, kad nepriklausomybė atgavusioms mažoms Baltijos respublikoms dabar labai svaru išlaikyti baltiečių vienybę. Vaisių metu latvių pirm. A. V. Ozolinis stebėjosi, kad Londone parduodami Lietuvių namai.

Latvija

Liepojos lietuviams problema sudarė jų vaikai jau spėję baigti latvių mokyklose keturias pirmąsias lietuvių klases. Mat iki 1995 mokslo metų pradžios nebuvo aišku, ar pavyks atidaryti V-tąją lietuvišką klasę. Penktoji priauganti klasė, galinti tapti ir vidurinio mokslo dalimi, buvo laiku atidaryta VIII-joje Liepojos vidurinėje mokykloje. Liepojos lietuvių kultūros draugijos pirm. Ambrozijus Jankus mano, kad tokia broliška globa su latviais lietuvių mokykla neišgalėtų naudotis. Jam atrodo, kad Liepojos lietuvių mokyklai ir darželiui reikės atskirų patalpų. Mat prieškarinėje Liepojoje veikė ir lietuviška gimnazija.

Pernai rudenį Liepojon atvyko dvi jaunos mokytojos, 1995 m. pavasarį baigusios Šiaulių pedagoginį institutą, Vita Dubinskaitė ir Rasa Bartkutė. Vita yra kilusi iš Varėnos, Rasa – iš Prienu.

Century 21 OFFORD REALTY LTD.

Member Broker, 38 Hurontario St., Collingwood, Ontario L9Y 2L6

Parduodant, perkant ar tik del informacijos apie namus, vasarnamius, ukius, žemes Vasagos, Staynerio ir Collingwood apylinkėse kreipkitės į

Angelę Šalvaiytę, B.A.,

pirkimo ir pardavimo atstovę.

Ji mielai jums patars.

Darbo tel. (705) 429-2121 ar

(705) 445-5640

namų tel. (705) 429-6428

Vienintelis lietuvių bankelis Kanadoje,

įsikūręs nuosavuose namuose –

"TALKA" LIETUVIŲ KREDITO KOOPERATYVAS

830 Main Street East, Hamilton, Ontario L8M 1L6

Tel. 905 544-7125

Darbo valandos: pirmadieniais, antradieniais ir ketvirtadieniais – nuo 9 v. ryto iki 5 v.p.p., trečiadieniais – nuo 9 v. ryto iki 1 v.p.p., penktadieniais – nuo 9 v. ryto iki 7 valandos vakaro, šeštadieniais – nuo 9 v. ryto iki 12 v. ryto.

AKTYVAI PER 37 MILIJONUS DOLERIŲ

MOKAME UŽ:
kasd. pal. čekių sąsk. iki...3.75%
santaukas 3.25%
kasd. pal. taupymo sąsk. 2.75%

INDĖLIAI:
90 dienų indėlius 4.50%
180 dienų indėlius 4.75%
1 m. term.indėlius 4.75%
2 m. term.indėlius 5.00%
3 m. term.indėlius 5.125%
4 m. term.indėlius 5.50%
5 m. term.indėlius 6.00%
RRSP ir RRIF
(Variable) 3.00%
1 m.ind. 4.75%
2 m.ind. 5.00%
3 m.ind. 5.125%
4 m.ind. 5.50%
5 m.ind. 6.00%

Nemokami čekių ir sąskaitų apmokėjimai. Nemokama narių gynybės drauda pagal santaupų dydį iki \$2.000 ir asmeninių paskolų drauda iki \$25.000. Be to, narių santaupos apdraustos TALKOS atsargos kapitalu per 2 mol. dol. ir Kanados valdžios iki \$60,000 sumos draudimu.

Seikite kasdieninę informaciją apie procentus "Talkoje"

PIRMOJI LIETUVIŠKA SIUNTIMO BENDROVĖ KANADOJE

- * Laivu siunčiant \$8 už kubinę pėdą
- * Lėktuvu siunčiant \$5.50 už kilogramą
- * Pristatymas iki 50 kg \$14
- * Priimame visokias dėzes ta pačia kaina
- * Iš toliau siųsti per U.P.S.
- * Mes galime palydėti jus važiuojant į Lietuvą

Montrealyje – Leonas ir Genė Balašiai tel. 514 366-8259
Hamiltono raj. – Bernardas ir Danutė Mačiai tel. 905 632-4558
Mississaugos raj. – Algis ir Milda Trumpickai tel. 905 822-1827
Delhi, Simcoe – Andrius ir Gertrūda Usvaitai tel. 519 773-8007
Buffalo, N.Y. raj. Danguolė ir Don French tel. 905 871-1799

Informacijos klausimais dėl dolerių siuntimo, maisto siuntinių kainoraščių, dėl palydėjimo ar pagalbos nuvažiuoti į Lietuvą prašome rašyti arba skambinti:

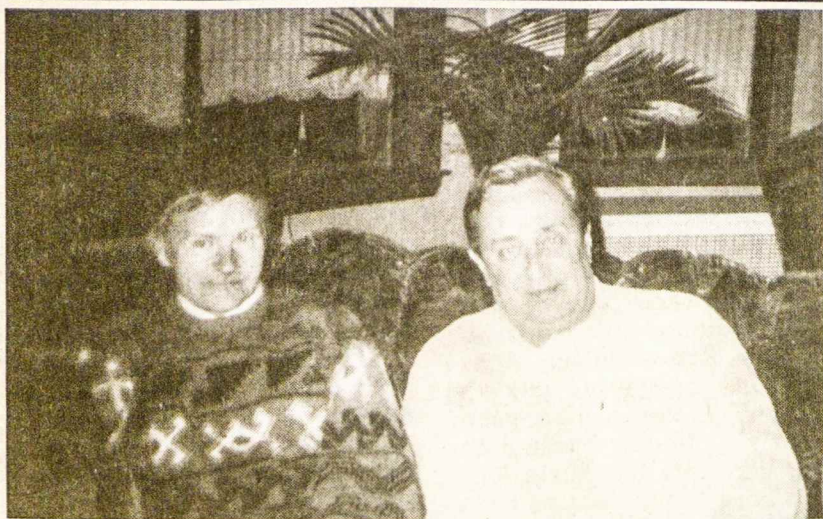
Genei ir Vytaui Kairiams, 517 Fruitland Road,
Stoney Creek, Ontario L8E 5A6.

Tel. ir FAX 905 643-3334

KAIRYS BALTIC EXPEDITING

Greitai ir garantuotai pristatome Amerikos ir Kanados dolerius gavėjui į rankas. Pasirašytą pakvitavimą jums atsiųsime. 4% iki \$2,000.00 plus pristatymas, 3% daugiau kaip \$2,000.00 plus pristatymas.

	AMER. DOL.	KAN. DOL.
Siunčiama suma	\$	\$
Paslaugos 4% ar 3%		
Pristatymas į rankas	 \$12.00	 \$15.00
IŠ VISO	\$ 00	\$ 00
Siuntėjas:	Gavėjas:	
Tel.	Tel.	

Lakūnas JONAS JUKNIUS (kairėje), kuris 1993 m. vasarą mažą lėktuvėliu perskrido Atlantą, pas šio žygio talkininką ANATOLIJŲ SLUTĄ Čikagoje 1995 m. Kalėdų pirmąją dieną.

Nuotr. Ed. Šulaitis

Čikagos lietuvių vaizdai ir vargai

EDVARDAS ŠULAITIS

Tebegyvenant šventiniais prisiminimais, norisi pažvelgti į kai kuriuos su šventėmis susijusius įvykius. Vienas jų buvo graži lietuvių atlikta programa Mokslo ir pramonės muziejuje prie Mičigano ežero Čikagos pietryčių dalyje. Čia jau net 54 metai lietuviai dalyvauja Kalėdų laikotarpyje ruošiamoje "Christmas Around the World" programoje, kur atskiromis dienomis pasirodo gal pora dešimčių tautybių žmonių. Taip pat šiame muziejuje kalėdiniame laikotarpyje būna išstatyta ir lietuviškais ornamentais (šiaudinukais) papuošta lietuviška eglutė.

Šiemet tokia lietuvių programa buvo atlikta gruodžio 10 d. Lietuviams dabar parenkama viena patogiausių dienų – sekmadienis, nes jų pasirodymai sutraukia daug žmonių. Kūčių ir Kalėdų pročių atvaizdavime čia pasirodė Lietuvos vyčių organizacijos tautinių šokių grupė, kuriai vadovauja Rita Kėzelienė, Lidija Ringienė, Ligija Tautkuvienė, Frank Zapolis ir Aukšė Kane. Be to, čia pasirodė ir Lietuvos vyčių chorai (vad. Faustas Strolia), Giedraičių šeimos dainininkai (vad. Antanas Giedraitis) ir kt. Ir šį kartą lietuviams atlikėjams garsiai plojo gausiai susirinkę mūsų tautiečiai bei kita-taučiai.

Netrūko ir viešų Naujųjų metų sutikimo renginių. Didėnieji jų buvo Jaunimo centre, Pasaulio lietuvių centre Le-monte ir Šaulių namuose. Turbūt įdomiausias ir gausiausias buvo Jaunimo centro salėje, kurį surengė Čikagos lietuvių operos kolektyvas. Žmonių susirinko daugiau negu 25 staliai galėjo sutaipinti. Čia visą vakarą ir naktį skambėjo populiaraus Ričardo Soko orkestrų garsai. Lietuvių opera šiais metais švenčia savo 40-sias veiklos metines ir pavasarį

Gausus buvo ir panašus renginys Pasaulio lietuvių centre, nors abiejose vietose bilietų kainos buvo gana didelės. Kiek pigesnis ir ne toks ištaigingas buvo Naujųjų metų sutikimo pobūvis Šaulių namuose, tačiau ir čia vyravo gera nuotaika ir netrūko muzikos bei garsaus klegesio.

Vienas įdomesniųjų vėlyvo rudens renginių buvo labai mažai pagarsintas Panevėžio vaikų šokių grupės "Linelio" vizitas. Šis vaikų tautinių šokių kolektyvas, kurį sudarė 16 jaunuolių ir 9 suaugę palydovai, į Čikagą atvyko 1995 m. lapkričio 13 d. Jų kvietėjai buvo "Klumpės" tautinių šokių grupė, kuriai vadovauja Giedrė ir Stasys Milašiai. Atvykusieji buvo apgyvendinti grupės šokėjų šeimose.

Lapkričio 17-19 d.d. kartu su "Klumpe" svečiai atstovavo lietuviams tarptautiniame folkloro festivalyje Milwaukee's mieste Viskonsino valstijoje. Šiame didžiuliam festivalyje anksčiau yra pasirodžiusi ir Toronto tautinių šokių grupė "Gintaras" bei kiti žymūs lietuvių kolektyvai. Šokėjai iš Lietuvos čia šoko pirmą kartą. Todėl nuskambėjo ir Lietuvos himnas, nors festivaliai rengiami jau 52 metai. Šiemet žiūrovams buvo dar įdomiau, nes jie galėjo pamatyti puikiai išlavintus Lietuvos vaikus, kurie šoko neblogiau negu suaugusieji.

Gaila, kad šie šokėjai neturėjo laiko pasirodyti pačioje Čikagoje vietiniams lietuviams. O tai būtų buvęs didelė staigmena mūsų tautiečiams. Iš tų jaunučių šokėjų sugebėjimų būtų galėję pasimokyti ir žymiai amžiumi vyresni tautinių šokių šokėjai.

Svečių iš Lietuvos netrūks-ta. Čia atvyks mūsų tautiečių (Nukelta į 6-tą psl.)

MIELĄ PUSBROLI A+ PRANĄ DOVIDAITI palydėjus į amžinybę,

žmoną JUZELE, dukras – AIDĄ ir VIDĄ su šeimomis, visus gimines ir artimuosius nuoširdžiai užjaučiame ir kartu liūdime –

Vytas, Bronius, Irena Biskiai
Romas, Danutė Biskiai
dr. Stasys ir Aldona Dubickai

Gausėja žydų telkiniai Vokietijoje

Daug jų atvyksta iš Rusijos • Nesutarimai tarp ortodoksinių ir liberalinių pažiūrų žydų • Jų skaičius palyginti su kitomis tautybėmis negausus, bet jų įtaka didelė • Spauda pranešė apie Kaune gimusio garsaus filosofo Emanuelio Levinio mirtį

KAZYS BARONAS, Vokietija

1933 m. Vokietijoje gyveno pusė milijono žydų. Po karo jų liko tik 15,000. Daugumas jų – koncentracijos stovyklų atstovai, nes Lenkijos žydai, pergyvenę Sov. Sąjungos stovyklas, grįžo į Lenkiją. Pasirodžius antisemitinei bangai net su pogromais, Lenkijos žydai atbėgo į amerikiečių zoną Vokietijoje, tikėdamiesi persikelti į Palestiną. Amerikiečiai ir Lenkijos žydams įrengė stovyklas, daugiausia Bavarijoje, nes jų skaičius išaugo iki 200,000. Daugumas jų išvyko Izraelin arba JAV, tačiau 15,000 liko Vokietijoje.

Ne visi emigravę žydai prita-po prie naujo gyvenimo, tad 1952 m. apie 6,000 jų grįžo atgal į Vokietiją. Nuo to laiko jų skaičius yra gan pastovus, siekia apie 50,000. Tiesa, jaučiamas jų gausėjimas, ypač atvykstant Rusijos žydams.

Pažiūrų sankirčiai

Rytų Europos žydai yra konservatyvūs, ortodoksinių ritualo. Tai pastebima 77-niuose Vokietijos žydų telkiniuose. Didžiausi yra Berlyne ir Frankfurte (po 5,000), kiek mažiau Miunchene, Augsburgėje (prie geležinkelio stoties stovi nesubombarduota sinagoga), Essene, Hamburge, Diu-seldorfe.

Manding, paskutiniai metais pasirodė liberaliniai ženkliai, ypač naujojoje kartoje; ir jaunuomenė ir jos siekius vyresnioji karta neatkreipė didesnio dėmesio, tad nėra ko stebėtis, kad pvz. Frankfurte ir Miunchene buvo įsteigtos reforminės bendruomenės, kurios priėmė net moteris rabines. Viena jų yra gimusi Šveicarijoje.

Tuo susirūpinę Vokietijos žydų bendruomenė bei jos tarybos pirmininkas multimilijonierius Ignas Bubis (gimęs Breslau). Jis nuvyko į Hanoverį, kur įvyko stiprus susikirtimas tarp atvykusių iš Rusijos ir liberalinių pažiūrų žydų. Mat prieš žydų emigraciją iš Rusijos į Vokietiją Hanoverio žydų bendruomenė sudarė tik 300 narių, o atvykus Rusijos žydams jų skaičius išaugo iki 1,500. Įvyko stiprus lūžis, nes Saksonijos žydų bendruomenės pirmininkas (Hanoveris yra Saksonijos krašto sostinė) suklautojo rinkimus, kai balsavimo dieną staiga "pasirodė" niekuomet sinagogoje dar nematyti 350 žydų. Prie rinkiminių būstinės stovėjo Rusijos žydai, nurodymai prie kurio kandidato žymėti "kryžiuoklę". Ignas Bubis pareiškė, kad tai normalus reiškinys. Be to, Saksonijos žydų bendruomenės pirm. yra kaltinamas bendradarbiavimu su Rusijos mafija, nes be jokio patikrinimo buvo išrašomi nauji dokumentai, net naujos pavardės.

Vokietijos valstybinės įstaigos tokius dokumentus priimdavo. Aišku, pirmininkas atmeta visus kaltinimus. Jis pirmininkauja bendruomenei 15 metų, esą čia pasireiškia tik pavydas.

Taryba nesikiša

Vokietijos žydų taryba "ne-kiša pirštą" į šiuos nesusipra-

timus. Neišnarpliojo taip pat tų nesklandumų ir Ignas Bubis. Jis pareiškė, kad Vokietijos kraštų žydų bendruomenės tvarkosi autonomiškai: "Jeigu kam nepatinka, tegul kreipiasi į policiją". Nepatenkintųjų vardu K. Seidler pareiškė, kad Saksonijos bendruomenės pirmininkas M. Fiurst ir Ignas Bubis turi gerą nekilnojamo turto pirkimo-pardavimo verslą. Pasirodo, M. Fiurst šioje įstaigoje eina notaro pareigas.

Nesklandumų esama Miunchene ir Frankfurte. Įvairiom priemonėm senieji žydai stengiasi padėti naujai atvykstantiems Rusijos žydams, rinkdami avalynę, aprangą, pinigų. Tačiau didžiausia jų problema – atvykusieji neturi jokio judaizmo supratimo, reikia jiems viską aiškinti.

Kodėl bėga iš Rusijos?

Kodėl žydai išvyksta iš Rusijos? Jų visų yra vienos at-sakymas: antisemitizmas. Ir kodėl dalis jų nori apsigyventi Vokietijoje? Pasirodo, kad 29% žydų nepatinka Izraelio klimatas, 25% sako, kad JAV žydų imigracijos kvota yra maža.

Vokietijos žydų tarybos narys M. Friedman (jis yra Frankfurto miesto savivaldybės narys bei Vokietijos CDU partijos valdyboje) pareiškė, esą negalima reikalauti iš žydų, kad jie visi vyktų Izraelin; juk tai laisvas pasirinkimas. Be jokių abejonių Izraelis norėtų matyti visus emigrantus tame krašte, tačiau primenama žydams, kad Vokietija nėra savo rūšies prabangi savitarnos parduotuvė.

Žydų įtaka

Palyginus su turkais (apie 2 milj.), serbais, kroatais, italais ir graikais, žydų skaičius yra neįžymus, tačiau jie Vokietijoje turi labai didelę politinę, ekonominę ir kultūrinę įtaką. Jų renginiuose dalyvauja kancleris H. Kohl, valstybės prezidentas Roman Herzog ir kt. aukšti pareigūnai, visuomet matomi tik su jarmulkom. Neseniai žydų mokyklos atidaryme Berlyne dalyvavo ir Vokietijos prezidentas.

Miręs filosofas

Miuncheniškis "Sueddeutsche Zeitung" pirmame psl. pranešė, kad Paryžiuje, trumpai prieš 90-tąjį gimtadienį, mirė žydų filosofas Emanuelis Levinas (taip ir rašoma pavardė), gimęs Lietuvoje. Literatūrinėje dalyje išspausdintas platus nekrologas. Jame pažymėta, kad velionis gimęs "in Kaunas, Litauen". Malonu, kad mūsų laikinoji sostinė įrašyta lietuvišku vardu, nes žydai labai dažnai savo gimtines rašo "Kovno", "Vilno" ir t.t. Taip pat ir Frankfurte spausdinamas angliškas dienraštis "International Herald Tribune" pranešė E. Levinio mirtį, pažymėdamas jo gimtinę "Lithuania".

... (Lietuvos) nepriklausomybės laikotarpis, nors jame buvo daug kas kritikuotina, yra vienas iš didingiausių periodų visoje mūsų tautos istorijoje. (J. Aistis)

Venezuelos prezidentinės patariamiosios užsienio reikalų komisijos gen. direktorius ambasadorius JORGE D'ANGELO BRUNO sako sveikinimo kalbą. Iš kairės į dešinę dalis svečių: Arvydas Griškevičius, Armando Luis Moreno, Luis Rosales, Raimundas Butvila, Jūratė Statkutė de Rosales, ambasadorius D'Angelo, suaktyvininkas ambasadorius dr. Vytautas Dambrava, Unda Dambraviene, Feliksas Zubras, Ziga Hermanavičienė. Caracas, 1995. X. 21

PRANEŠIMAS IŠ VENEZUELOS

Pagerbtas veiklos ambasadorius

FELIKSAS ZUBRAS, Caracas

Venezuelos lietuviai įspūdingai pagerbė Lietuvos ambasadorių dr. Vytautą Antaną Dambravą dviguba proga: pažymėdami jo 75 metų amžiaus sukaktį ir atšvėsdami jo apdovanojimą Didžiojo Lietuvos kunigaikščio Gedimino ordinu.

Venezuelos pareigūno žodis

Iškilmingas aktas ir pietūs įvyko 1995 m. spalio 21 d. Vladimiro ir Aldonos Gutauskaitės-Sikorų rezidencijoje. Dalyvavo per 50 tautiečių. Turiną sveikinimo žodį tarė Venezuelos prezidentinės patariamiosios užsienio reikalų komisijos gen. direktorius ambasadorius Jorge D'Angelo Bruno. Jis apžvelgė suaktyvininko gyvenimą, našų darbą, nepaisant kentėjimų, vargų, kuriuos patyrė vaikystėje ir jaunystėje, bei įsikūrimą JAV ir sėkmingą diplomatinę karjerą. Kas jį išskyrė iš daugelio, – kalbėjo ambasadorius D'Angelo, – tai jo karštas troškimas matyti Lietuvą nepriklausomą. Skaudu jam buvo gyventi svetur, atskirtam nuo Sibiran iš-tremtos šeimos, nuo savo mylimos motinos ir skaudžios nežinios, kad kažkur Sibire ilsisi badu numarintas jo tėvas. Vytautas nenuleido rankų ir stipriai, užgrūdinta valia garbingai gynė tautos norą būti laisva.

Ambasadorius priminė su kokių patriotinių entuziazmu ir nerimu širdyje tarnavo laisvės idealui Venezueloje, dirbdamas ir kovodamas dažnai priešiškoje sąlygoje, nepabūgdamas ginti tautą savo straipsniais ir komentarais dienraščiuose ir žurnaluose.

Galiausiai ambasadorius D'Angelo sakė turėjęs garbę būti oficialiu jo palydovu, kai Dieviškosios Apvaizdos valia, jautriai ir kukliai priėmė iš prezidento Vytauto Landsbergio paskyrimą tapti pirmuoju Lietuvos respublikos nepaprastuoju ir įgaliojtuju ambasadoriumi Lotynų Amerikoje ir 1992.III.5 įteikė skiriamuosius raštus Venezuelos prezidentui.

Ambasadorius linkėjo visiems savo širdyje dėkoti Dievui ir prašyti, kad Jisai leistų suaktyvininkui tęsti garbingo laisvos valstybės atstovo darbą, kuris apima Pietų žemyną, ir kad jis, būdamas ištikimas tėvynės sūnus, tęstų principingumą liniją, kad nesijustų esąs senas, o subrendęs ir patyręs asmuo, dirbąs Lietuvos ir Venezuelos gerovei. Galiausiai linkėjo vykdyti jam pati-

Lietuvos ambasadoriaus dr. VYTAUTO DAMBRAVO pagerbtuvėse Venezueloje ambasados patarėja HILDA GRIŠKEVIČIENĖ ir DANUTĖ DE ROSALES skaito ir verčia ispanų kalbon Lietuvos prezidento ALGIRODO BRAZUSKO sveikinimą

kėtą misiją iš savęs reikalaujant tiek, kiek jis visados iš savęs reikalavo, ir būti pavyzdžiu, paskata visai diplomatijai, o ypačiai jaunajai kartai.

Pagrindinė kalbėtoja

Pagrindinę šventės kalbą pasakė "Zeta" žurnalo direktorė Jūratė de Rosales. Ji išskėlė suaktyvininko intelektualinį ir kūrybinį darbą, skirtą Lietuvai, bei jo gyvenimą rezistencinėje veikloje. Kalbėtojos įsitikinimu, didžiausio pripažinimo ambasadorius Dambrava yra vertas už tai, kad jis, veikdamas nepaprastai sunkiose ir nedėkingose sąlygose, pats susirado labai paveikius kovos būdus Lietuvos gyvybiniams interesams ginti. Atlikimas jo užsibrėžtų uždavinių buvo tikrai didelis darbas.

Baigdamą Jūratė Statkutė de Rosales pasakė, kad dr. Vytautas be reikalo mini savo amžių; niekas jame tokio amžiaus nemato. Palinkėjo dar ilgai dirbti atsikūrusiai Lietuvai, stiprinant jos diplomati-ją.

Lenkų bendruomenės atstovas, buvęs egzilinės vyriausybės delegatas Venezueloje inž. Feliksas Zubras savo žodyje pažymėjo, jog ambasadoriaus dr. Dambravos labai sėkmingą rezistencinę veiklą nesiribojo vien lietuvių tautos laisvinimu; jis aktyviai rėmė ir kitų šalių – ir Lenkijos – laisvės bei demokratijos atstatymo pastangas. Sakė laiką sau garbę būti draugu sėkmingo ambasadoriaus Venezueloje. Ir lietuvių gali jaustis laimingi, turėdami Lietuvos valstybės atstovą, kurio visas gyvenimas nužymėtas tėvynės meilės darbais.

Prezidento sveikinimas

Po to ambasados patarėja Hilda Griškevičienė perskaitė kalbą, kurią Lietuvos prezidentas Algirdas Brazauskas pasakė, apdovanodamas ordinu, suteiktu "už svarų indėlį atkuriant ir įtvirtinant Lietuvos nepriklausomybę bei uolia diplomatinę tarnybą". Tekstą į ispanų kalbą vertė

Danutė Statkutė de Rosales. Pateikiu trumpą kalbos ištrauką:

"Kokias pareigas beužėmėte – ar dirbote diplomatinį darbą Argentijoje, Bolivijoje, Meksikoje, Vietname, Vokietijoje, ar buvote komandiruotas specialioms misijoms į Paryžių, Vieną, Briuselį, Singapūrą, ar buvote Tarptautinės laisvųjų žurnalistų federacijos Amerikos regiono generalinis sekretorius, ar šios organizacijos pirmininkas bei Rytų ir Vidurio Europos federacijos klubo Niujorke steigėjas, Venezuelos lietuvių bendruomenės pirmininkas ar Pasaulio lietuvių bendruomenės vicepirmininkas politikos klausimais, – visur ir visuomet aktyviai, įvairiais keliais ir būdais dirbote ir lietuviškąjį darbą: per vyriausybės, per politines ir diplomatinės institucijas, spaudą, radiją, televiziją, akademinį ir kultūros pasaulį. Ir dirbote šį darbą su Jums būdingu darbštumu, užsispyrimu, žinojimu, kokių kelių eiti, kad Jūsų pastangos duotų kelti galima konkretnesnius vaisius nepriklausomybės siekiančiai lietuvių tautai... Visi mano paminėti ir nepaminėti darbai, Jūsų rūpestiai padėjo Lietuvai atkuriant nepriklausomybę, o tuo pačiu padeda dabar stiprinti Lietuvos valstybingumą bei integruotis įai ir tarptautinę bendriją. Dėkoju jums už tai. Jūsų gyvenimas, skirtas gimtajam kraštui, lietuvių tautai vertas didžiulės visų mūsų pagarbos..."

Po to buvo įteikta visa eilė dovanų, jų tarpe Maracaibo lietuvių (majoro Boriso Petrusiavičiaus iniciatyva) aliumininių išliedintų Lietuvos Vytiis ir Vyčių bei lietuviška trišpalvė papuošta garbės lentutė, kuria Venezuelos lietuviai šios suaktyvės proga linkėjo ambasadoriui daug ilgų kūrybingų metų.

Ambasadorius Vytautas Dambrava jautriai žodžiu padėkojo už pagerbiną, sveikinimus ir gausias dovanas. Jis pasakė didžiuliojo Venezuelos lietuviams, dalyvavusiems bendrose pastangose iškovoti Lietuvai laisvę ir dirbti jos gerovei. Sugiedojus "Ilgiausių metų", tęsėsi ilgai užtrukę iškilmingi pietūs.

Amžiną atilsį...

1995 m. Venezuelos lietuvių prarado kelis savo bendruomenės narius. Rugšėjo 11 dieną mirė ilgametis bendruomenės ir katalikų misijos veikėjas bei ambasados bendradarbis inž. Bronius Deveikis; rugpjūčio 20 d. tragiškai žuvo ilgametis Venezuelos centrinio universiteto profesorius – neurologas dr. Algimantas Jeloveckas. Gruodžio 22 dieną mirė Kauno valstybinio teatro dekoratorius – dailininkas Kostas Jezerskas. Anksčiau 1995 metais Venezuelos lietuvių neteko ilgametis "Tėviškės žiburių" korespondento Julius Vaisiūnas. Amžiną atilsį...

A+ PRANUI DOVIDAIČIUI mirus,

giliame nuliūdime likusius – žmoną JUZELE, dukras – AIDĄ ir VIDĄ su šeimomis, pusseserę IRENĄ BISKIENĘ ir visą giminę bei artimuosius užjaučiame –

Z. J. Rickai

V. S. Hick

! Lietuvą su Nordland Express

Siuntiniai laivu • Oro paštu Pinigų perdavimas • Prekybiniai pervežimai	
Nordland Express	1650 Bloor St. W., Toronto, Ontario, Canada M6P 4A8 Indian Rd. (išėjimas iš požeminio traukinio Keele stoties)
Darbo valandos:	Nuo pirmadienio iki šeštadienio 9 v.r. iki 6 v.v.
Skyrius: North York	Town Press 164 Willowdale Ave, North York, Ont. (416) 222-4021
London	Jonas ir Marytė Narusevičiai 1055 Guildwood Blvd. (519) 657-1751
Montreal	Andrejs Vitols 105 56th Ave., Lachine (514) 637-9102
Nemokamas siuntinių paėmimas	
Toronto: nuo pirmadienio iki penktadienio Hamilton, Burlington, Oakville, Mississauga: pirmadieniais ir ketvirtadieniais St. Catharines, Niagara Falls, Welland: ketvirtadieniais Kitchener, Cambridge, Guelph, Brampton: pirmadieniais Wasaga, Collingwood, Barrie: pirmas mėnesio sekmadieniais Windsor, Sarnia: antrasis mėnesio sekmadieniais London: antrasis ir ketvirtasis mėnesio sekmadieniais	
Už pietinės Ontario provincijos ribų: Siųskite siuntinius į Nordland Express su gavėjo, siuntėjo adresais ir talpos aprašymu. Bendrovėje mes užpildysime muitinės pareiškimą, sąskaita bus jums pasiųsta.	
Dėl patogumo, pastovumo, išvaizdos ir ekonomijos turime įvairaus dydžio dėžių 1, 1.5, 2, 3 ir 5 kubinių pėdų. Taip pat galite įsigyti dėžių Anapilio knygyne, sekmadieniais ir kredito kooperatyve "Talka", 830 Main St. E. Hamiltone	
JAV ir Kanados dolerių perdavimas	
4% plus \$20 pristatymas iki \$4,999 3% nuo \$5,000	
Siuntiniai su kanadiškais produktais Lietuvoje mūsų sandėlyje:	
Siuntinys nr.1	10 kg miltų, 10 kg cukraus, 10 kg ryžių - \$50 (JAV \$38)
Siuntinys nr.2	12 litrų augalų alyvos (4x3 litrai) \$36 (JAV \$27)
Siuntinys nr.3	4.5 kg vištinės buljonas \$30 (JAV \$23)
Siuntinys nr.4	6 kg žemės nešutų sviestas (12x500 g) \$34 (JAV \$26)
Siuntinys nr.5	11.5 kg rukių šprotai: Ryga 72 dežutės po 160 g \$64 (JAV \$48)
Siuntinys nr.6	20 kg cukraus (10x2 kg) 400 g tirpstantios kavos (2x200 g) \$48 (JAV \$36)
Siuntinys nr.7	31 įvairus kanadiški produktai (20 kg) \$95 (JAV \$72)
Siuntinys nr.8	17 įvairus kanadiški produktai (14 kg) \$65 (JAV \$49)
Siuntinys nr.9	220 v. elektrinis šildytuvas \$75 (JAV \$57)

SKAMBINKITE Toronto 416 535-5000

Už Toronto ribų 1-800-561-3113

FAX 416 535-5001

KITATAUČIŲ SPAUDOS BALSAI

Švedai ir Lietuvos bankai

Paryžiuje leidžiamas lenkų žurnalas "Kultura" 1995 m. gruodžio laidoje rašo: "[I] mažas ir vidutinės firmas, kurios nori pradėti veikti Rytų Europoje, vietiniai (švedų) bankai žiūri labai įtariai." Lars Forsman, Lietuvoje dirbantis švedų verslininkas, sako: nors visi politikai ir žurnalistai daug ir gražiai kalba apie Šiaurės ir Baltijos kraštų ryšius, tačiau visi kilnūs pareiškimai nepėržengia bankų slenkščio, Forsman sako:

"Vos tik visai naujos mašinos arba gamybos įrengimai yra pervežami iš Švedijos į Lietuvą, švedų bankininkų manymu, jie nustoja būti vertybe. Pati mintis, kad Lietuvoje galima pradėti pelningą gamybą, yra švedų bankininkams ekonominė erezija. Tai nereiškia, kad nusistatymas Lietuvos atžvilgiu būtų neigiamas. Švedų bankininkų sąmonėje Lietuvos paprasčiausiai nėra, jos teritorija yra tuštuma, o tuštumoje negalima imtis prasmingos ekonominės veiklos."

Lars Forsman neslepia problemų, su kuriomis Lietuvoje turi kovoti verslininkai: "Didelė problema yra ta, kad ką nors prasmingo galima nuveikti tik dideliuose miestuose, kad yra tik Vilnius, Kaunas, Klaipėda ir Panevėžys. Buvusių kolchozų darbininkai yra žuvę žmonės, visiškai be moralės, pripratę vagystėmis papildyti savo mažas pensijas, kurias tikrumoje neužtarnautai gauna. Tačiau dideliuose miestuose netrūksta gerai išmokslintų ir sąžiningų jaunų žmonių, su kuriais netgi angliškai galima susikalbėti. Šis mums Švedijoje nežinomas skirtumas tarp didelių miestų ir likusios krašto dalies turbūt bus rimčiausia visos Rytų Europos problema ne tik ūkio, bet ir politikos srityje." Lars Forsman pripažįsta, kad švedo verslininko veikla Lietuvoje reikalauja didelio psichinio atsparumo, nes lietuvių valdininkų įtarumas yra lygus švedų bankų įtarumui, su kuriuo švedų verslininkai susiduria savo krašte.

Indėlininkų rūpesčiai

Apie Lietuvos bankų problemas rašo seimo finansų komisijos narys A. Plokszt Vilniaus lenkų savaitraščio "Slowo" 1995 m. gruodžio 8-14 d. laidoje:

"Didėjanti Lietuvos bankų krizė sukėlė gana nervingą valdžios re-

akciją, kurios dėka yra suplanuoti net trys fondai. Jie turėtų sušvelninti numatomus bankų bankrotus. Vienas jų turėtų kompensuoti bankrutuojančių piliečių indėlius, kitas - grąžinti dalį žmonių depozitų bankuose, kurie jau bankrotavo, trečias - padėti patiemis bankams apisaugoti nuo katastrofos.

Visų fondų bendra savybė yra ta, kad pradžioje jie bus finansuojami iš valstybės iždo, taigi iš mokesčių mokėtojų kišenės. Tuo būdu nesėkmės, klaidos arba bankininkų išnaudojimai bus visų piliečių padengiami, o patiems bankų savininkams dažniausiai seksis visai neblogai. (...) Geriausiai informuotas apie esamą padėtį yra centrinis bankas, kuris prižiūri komercinius bankus. Deja, dėl lito stabilumo įstatymo jis negali vesti aktyvios politikos, todėl yra steigiami net trys fondai, kurie vykdys tai, ką turėtų daryti vienas centrinis bankas. Sprendimų centro išskirtymas ir lėšų stoka (kiek gali duoti biudžetas?) rodo, kad šios priemonės bus nepakankamai efektyvios, todėl nereikia laukti, kad bankų rūpesčiai greit pasibaigs."

Pasikalbėjime su "Kurier Wileński" 1995 m. gruodžio 29 d. Lietuvos ministeris pirmininkas A. Šleževičius tarp kito pareiškė: "Galiu pilnai atsakingai pasakyti, kad litas nebus nuvertintas, nėra rimtų priežasčių pulsti į paniką, nėra verta atsiimti indėlius." A. Šleževičius, prieš uždarydamas Lietuvos akcinį inovacinį banką, visus savo indėlius iš šio banko išėmė.

LAIB ir "Litimpex" bankų uždarymas padarė milžinišką žalą Lietuvos gyventojams. Nukentėjo ne tik pavieniai asmenys, bet ir organizacijos. Savaitraščio "Dienovis" redakcija 1995 m. gruodžio 22 d. laidoje rašo, kad kita laidą galės išleisti tik atgavusi savo LAIB išaldytas lėšas. Tos pačios datos "Kurier Wileński" rašo, kad LAIB kasmet Lietuvos krepšinio lygai paskirdavo 300.000 litų. Be šios paramos nukentės Lietuvos krepšinio lygis.

Nors LDDP valdžios kontroliuojamo Lietuvos žemės ūkio banko "blogos" paskolos yra keletis kartus didesnės negu LAIB, tačiau jo valdžia greičiausiai todėl neuždaro, kad jis remia bankrutuojančius kolchozus. J.B.

DOKUMENTINĖ APYBRAIŽA

Skubėk, Upėsniai!...

ANTANINA GARMUTĖ

(Tęsinys iš praėjusio nr.)

Šventinimo iškilmėje

Po šv. Mišių, aukotų Ratnyčios šventovėje, paminklą šile pašventino klebonas kun. Alfonsas Andriuškevičius. Iškilmės dalyvavo apie 400 žmonių. Iš tolimosios Intos atvyko tremtinė - Prano Suraučiaus sesuo Anelė. Garsiajam Džukijaus partizanų vadui Juozui Vitkui - Kazimieraičii atstovavo jo sūnūs. Ant samantotų kalvelės pastatytoje kėdėje sėdėjo žmogus su ramentais - šaudytas nesuaukdytas Lietuvos partizanas Vytautas Sadauskas. Gyvieji didvyriai, o ir žuvusiųjų dvasios, buvo su mumis.

Partizanų kovas šiose apylinkėse išsamiai apžvelgė istorikas Vytautas Valentukevičius. Jungtinis vaikų ir suaugusių choras pakiliai dainavo partizaniškąjį Draugystės maršą. Buvęs partizanas V. Juškevičius siūlė:

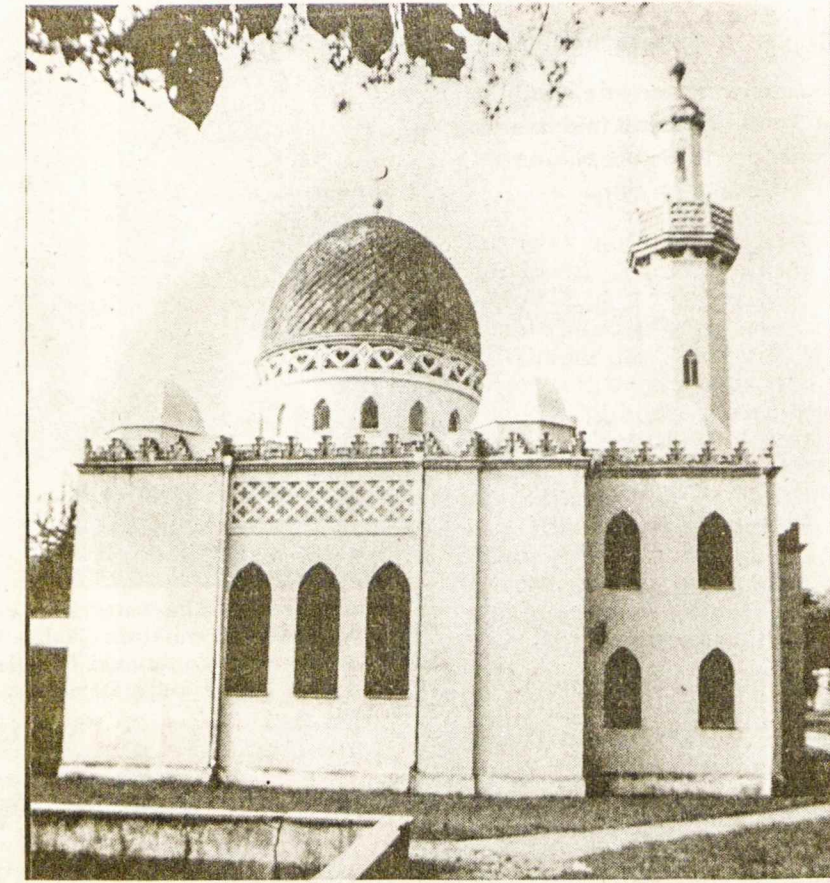
— Pavadinkime partizanų vardais šilus ir parkus. Gatvės ir mokyklas. Jie to nusipelnė. Nenuginčijama tiesa: nusipelnė. Tik kas pavadins, jei tokiuose renginiuose, kaip paprastai, nesiteikia dalyvauti nei vietinė, nei aukštesnė valdžia?

— Reikia paskubėti viską įamžinti, - ragino Elena Mikučionienė. - Nepamirškime, kad politinė padėtis gali pasikeisti mūsų nenaudai.

Iškilnių pabaigoje, sugiedojus Lietuvos himną, ponja Elena linksmai tarė:

Kalvelėje prie ežero druskininkuose, aukštų pušų pavėsy ir krūmų apsuptyje telkšo dumblijantis Mergelių akių ežeras. Pokario metais naktimis į jį sumesdavo aikštėse ir gatvėse išniekintų, mūšiuose su okupantu kritusių partizanų kūnus. Yra gyvi išlikę visa tai suvokus matę liudininkai. Žinomos dvylikos čia "palaidotų" partizanų pavardės: Juozas Kalpokas - Klevas, Floras Černiauskas - Vasaris, Adolfas Sadauskas - Liūtas, Bronius Damulevičius - Kelmas, Jonas Sinkevičius - Jotvingis, Bronius Sinkevičius - Paukštis, Juozas Kernauskas - Nemunėlis ir jau minėtieji, žuvę Jaskonyse. Spėjama, kad ežeras saugo dar keleto nežinomų partizanų palaikus. Dėl ežero dugno ir pakrančių klampumo surasti ir iškelti palaikų nepavyko.

Kalvelėje prie ežero druski-

Atnaujinama totorių mečetė Kaune

Nuotr. G. Kurpio

Čikagos lietuvių vaizdai ir vargai

(Atkelta iš 5-to psl.)

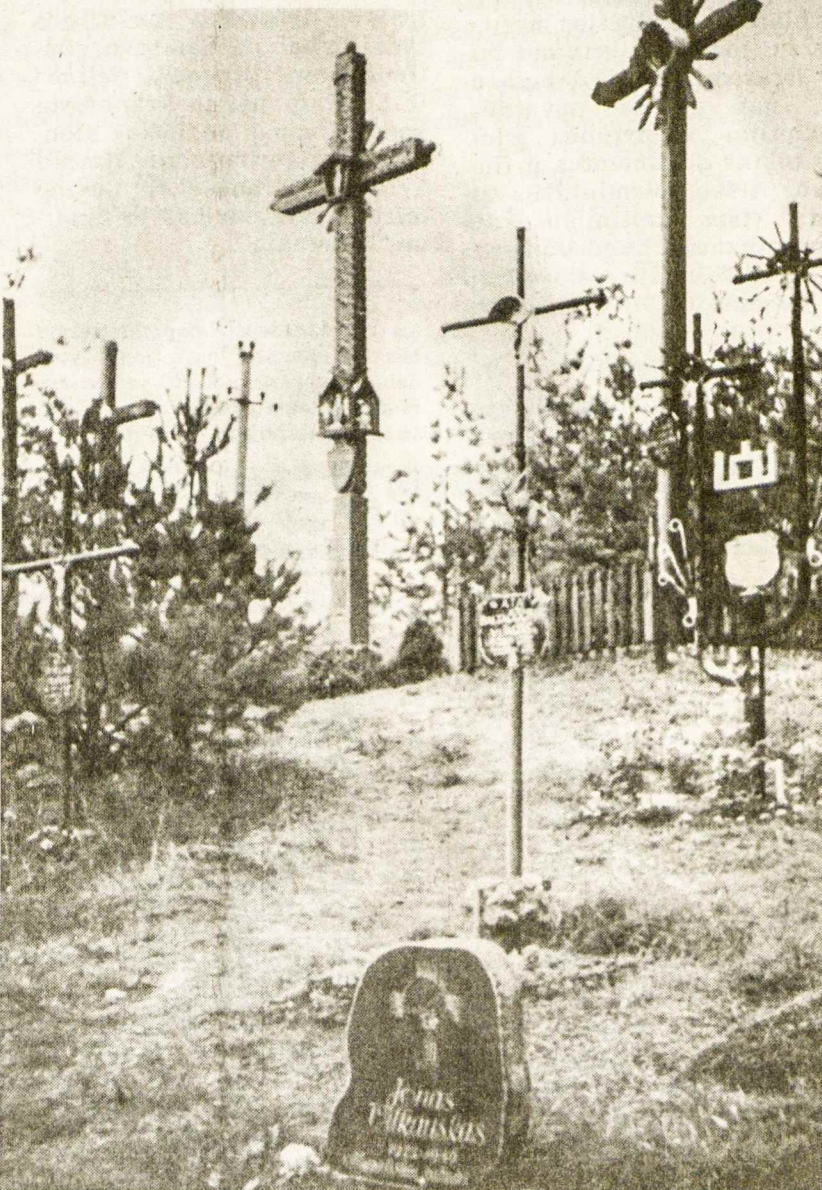
būriai. Daugumas jų nori užsidirbti dolerį, kad galėtų paremti savo namiškius. Atvyksta ir įvairių politikierių, kurie ieško paramos savo grupėms ar partijoms, bei verslininkai, kurie bando pagarsinti savo verslą.

Ne tokiais tikslais į Čikagą atvyko lakūnas Jonas Juknius, kuris čia vieši jau antrą kartą. Pirmą kartą jis čia atvažiavo 1992 m. ir turėjo tikslą įamžinti Dariaus ir Girėno skridimą labai jau neįprastu būdu. Po 15-kos Amerikoje praleistų mėnesių jis su savo draugu iš Lietuvos - Edvardu Slušniu panūdė mažu lėktuvėliu perskristi Atlantą. Tą mintį šie lakūnai buvo pasiūlę Čikagoje Dariaus-Girėno žygio 60 metų suakututinio minėjimo komitetui, tačiau rengėjai į jų pasiūlymą visai neregavo ir buvo abejingi. Tada J. Juknius prikaltino savo atkvietėją Montessori mokslo specialistę Domicelę Petrutytę paskolinti 15,000 dolerių ir nusipirko mažutį "Piper Cherokee 140" lėktuvėlį (už 20,000 dol.). Lėktuvėlis jau buvo 28 metų senumo.

O toliau jau žinome, kad jie iš Čikagos apylinkių orauosčio išskrido tik trijų žmonių palydėti 1993 m. liepos 15 d. Su numatytais ir nenumatytais sustojimais jie laimingai pasiekė Lietuvą ir liepos 19 d. sėkmingai nutpė Karmėlavos

Neramios širdies žmogus Vytautas. Vėl jis skuba tarsi laikrodžius aplenkti norėdamas ar laimės raktus atradęs. Dainuoja chore - atsisgauna. Paėmęs meškerę prie ežeriuko netoli namų pavaikšto: ir ką nuveiks mintyse apmąsto, ir žuvę Teresiukei parneša.

— Darbų tiek, kad gyvenimo

Partizanų kryžių kalno Merkinėje pietinis šlaitas

Nuotr. A. Garmutės

PASAKOJA BUVĘS KALĖJIMO KAPELIONAS

Labiausiai paveikus yra pavyzdys

Iš pokalbio su kunigu dr. VIKTORU SKILANDŽIŪNU, dvylika metų išbuvusiu Otavos kalėjimų kapelionu ir parašiusiu knygą (rankraštyje)

— Būdamas kunigu, susidūrė su įvairios profesijos, amžiaus, tautybių ir įsitikinimų žmonėmis. Ką galite pasakyti apie kalinius?

— Taip, per 50 savo kunigygtės metų sutikau daug įvairių profesijų, amžiaus, tautybių ir įsitikinimų žmonių, pradedant nuo Kanados ministerio pirmininko iki vargingiausio vargšo benamio gatvėje ar blogio nugalėto kalėjime. Tuos, kurie reikėsi visuomeninėje veikloje, gyvendami laisvėje ir prabangoje, pažinojau tik jų gyvenimo pavišiu, išorę, bet jų vidus liko neatspėjama mįslė. Tačiau tuos, kuriuos sutikau kalėjimuose, turėjau laimės pažinti jų vidinį pasaulį, kuris yra mažai kam žinomas dėl per didelio mūsų susikonservavimo į žmogaus išorę, jo žodžius ir veiksmus. Dėl to Dievo žodis ir sako: "Žmogus mato, kas regima akimis, o Dievas žiūri į žmogaus širdį". Kalėjimas yra geriausia mokykla pažinti žmogaus prigimtį. Tai naudinga ypač kunigui. Kalėjimuose man teko sutikti kalinių įvairių profesijų, luomų, tautybių, rasių, visokio amžiaus — nuo 16 iki 92 metų. Jie dažnai mėgdavo sakyti tarnautojams, kad skirtumas tarp mūsų ir jūsų yra tik tas, kad jūs dar nebuvo "pagauti". Jau senais laikais Lietuvoje žmonės irgi tvirtindavo: niekas negali išsisądėti kalėjimo ir elgetos lazdos.

— Kas gi stumia žmones į kalėjimus?

— Aplinkybių, vedančių į kalėjimą yra labai daug: stoka moralinio ir religinio auklėjimo šeimoje, mokykloje ir blogi pavyzdžiai. Pagaliau nemažiau kaltas ir pats žmogus savo apsilėidimu, indifferencijai, ignorancijai ir apskritai drungnumu tiesai, gėriui ir grožiui. Nusigrėžimas nuo Dievo ir atsivėrimas pasauliui nesulaikomai veda į

Drąsuolis J. Juknius šį kartą Čikagoje išbuvo nepilną mėnesį ir sausio 9 d. pajudėjo atgal į Vilnių. Tačiau dabar jis neskrido mažučiu lėktuvėliu kaip kad 1993 metų vasarą, bet didžiuliu keleiviniu lėktuvu ir buvo ne pilotas, o paprastas keleivis.

žmogaus sąžinės mirtiną tylą. Tuomet jis tampa auka tų baisių septynių blogio versmų: puikybės, pykčio, pavydo, gėdos, godumo, gašlumo ir tinginystės. Krikščioniškų vertybių skalė apsiverčia aukštyn kojomis. Blogis tampa gėriu ir gėris — blogiu. Plėsti bankus, sakydavo kai kurie kaliniai, nėra blogis, nes aš neturiu pinigų, o be to, kai pavagiu, padedu ir kitiems bėpiniams.

— Ar yra priemonių, skatinančių kalinius pasitaityti, pasukti savo gyvenimą gėrio linkme?

— Prisimenu šia proga vieną kalinių pokalbį su savanoriais lankytojais. Buvo kalbėta apie viską, bet pagaliau buvo apsisota prie meilės reikšmės žmogaus gyvenime. Daug gražių žodžių buvo pasakyta apie tai, bet aš pastebėjau, kad vienas jaunas kalinys, gal kokių 17 metų amžiaus, darėsi neramus ir norėjo kažką pasakyti. Jam buvo leista pasisakyti tuo klausimu ir jis, beveik pykdamas, prabilo: "Jūs visi kartojate tą patį žodį — meilė, meilė, meilė... aš nežinau, kas yra meilė. Parodykite man tą jūsų meilę!" Trumpai papasakojo, kad jis, būdamas dar mažas vaikas, buvo tėvų išmestas į gatvę ir užaugo įvairiuose globos namuose, mėtomas iš vienos vietos į kitą. Po šio jauno kalinio įsiterpimo pokalbis greitai pasibaigė, nes visi savo širdies gilumoje pajuto, kad neužtenka žodžių, o reikia aukos ir pavyzdžio.

Tai patvirtina ir sekantis atsitikimas. Vienas seržantas, kalėjimo sargų vyresnysis, kuris prižiūrėdavo kalėjimo vidaus tvarką, atėjo kartą pas mane į kapeliono kambarelį, kuris buvo netoli koplytėlės, pasikalbėti. Aš šį seržantą pažinojau tik iš matymo, bet niekuomet neteko su juo kalbėtis. Dabar jis man sako: "Aš Jūs ir visas jūsų programas visą laiką stebiu iš tolo. Jau bus daugiau kaip metai. Aš pastebėjau, kad kai kurie kaliniai žymiai pasikeitė: nustojo keiktis, muštis ir pasidarė daug draugiškesni. Mane tai labai veikia. Aš esu nutolęs nuo Dievo ir tikėjimo. Norėčiau ir aš pasikeisti. Būčiau dėkingas, jeigu Jūs man padėtumėte". Šis atvejis ir rodo, kad pavyzdys yra stipresnis negu žodis.

— Kokie įžymūs lietuviai gyveno ar gyvena Otavoje — Kanados sostinėje?

— Čia gyvena nedaug lietuvių. Tuoju po II-jo pasaulinio karo buvo jų dvigubai daugiau. Įvairiausių aplinkybių verčiami turėjo palikti šią vietovę. Daugelis išvyko į didesnius lietuvių centrus. Kitus, laikui bėgant, mirtis išskyrė iš mūsų tarpo. Bene vienas įžymiausių lietuvių Otavoje buvo a.a. prof. dr. Antanas Paplauskas-Ramūnas, kuris prieš 20 metų iškeliavo amžinybėn. Tai pasaulinio garso profesorius, kuris dėstė pedagoginius mokslus Montreale ir vėliau Otavos universitetuose. Laisvai vartojo 12 kalbų, parašė nemažai veikalų mokslinėmis temomis. Tai mokslo žmogus, kurio darbai laukia didesnio lietuvių susidomėjimo.

Turime dr. Agotą Šidlauskaitę, psichologę, irgi buvusią Otavos universiteto profesorę, kuri dabar jau pensininkė, dirbuojasi savo nuosavoje, privačioje mokykloje, netoli miestelio Carp, Ont., skirtą ypatingų sugebėjimų vaikams. Mokykla pavadinta "Venta Preparatory School". Minėtinį ypač inž. Juozas Danys ir inž. Albinas Paškevičius. Abu jau sulaukę brandaus amžiaus (80 m.), bet vis dar aktyviai veiko. Jie labai daug pasidarbavo Lietuvos laisviniu okupacijos metais, labai išradinčiai ir įtikinančiai pristatydami kanadiečiams pavergtų žmonių vargus ir kančias. Inž. Danys daug prisidėjo prie Baltiečių vakarų (Baltic evening — Soiree balte) organizavimo parlamento rūmuose. Iškilmingos vakarie-

nės metu paveiki informacija ir draugiškas bendravimas su Kanados valdžios atstovais daug prisidėjo prie vyriausybės palankios laikysenos susiformavimo Lietuvos atžvilgiu. Man teko daug kartų sukalbėti maldą prieš vakariene. Inž. Paškevičius, buvęs ilgametis Kanados lietuvių bendruomenės Otavos apylinkės pirmininkas, Lietuvių tautodailės instituto pirmininkas, ir dabar dar tebeįnantis Lietuvių fondo atstovo pareigas Otavoje, parodė daug energijos ir aukos krikščioniškos vilties ugdyme išeičioje sunkiomis mūsų Tėvynei dienomis. Reikia pasakyti, kad ir visi kiti daugiau ar mažiau įeina į įžymių asmenybių kategoriją, jei tik iš meilės atliekama tai, kas reikia atlikti.

— Ar Otavos lietuviai reiskiasi religinėje, tautinėje ir visuomeninėje veikloje, ar palaiko gyvą ryšį su tėvyne Lietuva?

— Otavos lietuvių krikščioniškoji-katalikiškoji bendrija yra daugiausia misijinio pobūdžio, nesurišta su jokiais parapijiniais pastatais, nevaržoma jokių teritorinių ribų. Esame kaip tie keleiviai, piligrimai, susitinkantys ten, kur, Dievo Apvaizdos vedami, surandame prieglobstį. Nuo pat 1948 m. susibūrimo pradžios, kurio organizatoriumi buvo a.a. kun. Jurgis Razutis, stengiamės išlaikyti tą glaudų ryšį tarp Dievo, žmogaus ir tėvynės. Mėnesinių pamaldų metu stengiamės prisiminti kuo iškilmingiau religines ir tautines šventes. Retkarčiais atvyksta pasikaltininkai, aktoriai, menininkai, dainininkai, tautinių šokių grupės iš didesnių lietuvių centrų.

Tokia gyvastinga veikla labai prisideda prie Dievo, Tėvynės ir artimo meilės stiprinimo. Be to, dar veikia šešadieninė mokykla ir tautinių šokių grupė "Vingis". Ateitis priklauso nuo ateinančių kartų ištvermės. Dabar svarbiausia yra neleisti užgesti tikėjimo, meilės ir vilties liepsnelei.

Winston Churchill sakydavo: kas užmiršta praeitį, tas neturi ateities. Veiksmingas, išmintingas ir pažangus poslinkis į priekį tiek religiniame, tiek kultūriniame gyvenime visuomet remiasi pasimokymu iš nepasisekimų praeityje ir pasiaukojimu bei išterme pasiektais laimėjimais.

— Kas, Jūsų nuomone, dabar gali suaktyvinti lietuvių ir visų tautų religinį gyvenimą?

— Suprantamiausias ir paprasčiausias atsakymas būtų — Dievas. Man taip dažnai sakydavo dvasioje atgimę kaliniai, kad niekas negali jų pakeisti, o tik vienas Dievas. Suaktyvinti religinį gyvenimą Lietuvoje ir pasaulyje mes tik tuomet galėsime, kai kiekvienas iš mūsų tikinčiųjų pajus ir išgyvens Dievo žodžio įsikūnijimo paslaptį savyje. Netikintieji Lietuvoje ir pasaulyje turi matyti autentišką, neiškreiptą krikščionybę. Mes turime tapti vaikščiojančiais Kristaus žodžiais; vaikščiojančiais Šv. Raštais, kad jie, tai matydami, stebėtis ir stebėdamiesi, įtikėtų Kristų-Dievą. Bet aukštesnis dvasingumo laipsnis ir glaudus asmeninis ryšys su Kristumi nepasiekiamas be aukos, savęs išsižadėjimo ir meilės visiems.

Reiktų nuolat prisiminti vienos įžymiausios šių laikų vienuolės, Nobelio premijos laureatės, artimo meilės vienuolijos įsteigėjos Motinos Terešės žodžius. Kai žurnalistai paklausė ją, kokia yra jos pasisekimo paslaptis, ji visai paprastai pasakė: "Tai jokia paslaptis, mūsų pašaukimas yra ne pasisekimas, bet išikimybė. Tikra tiesa. Jei mes būsime ištikimi Dievui, Tėvynei ir artimui, mūsų religinis gyvenimas suaktyvės, užvaldys ne tik Lietuvą, bet ir visą pasaulį tiesa, gėris, ir grožis.

Kalbėjosi kun. K. J. Ambrasas

• Mylėk tiesą, bet atleisk klaidą (Voltaire)

Žvilgsnis į Mero "Apverstą pasaulį"

VYTAUTAS A. JONYNAS,
Montrealis

Kai buvo redaguojamas iš-eivijoj gyvenančių rašytojų autobiografių sąvadas "Egzilo rašytojai. Autobiografijos" (1994), leidinio rengėjai ne- užmiršo pasiprašyti "curricu- lum vitae" ir iš naujakurio Iz- raelyje Iechoko Mero. "Strip- tyzo" ir "Saros" autorius atsi- šaukė jautriui, svariui, bet kiek senoku tekstui, išsakančiu jo ištikimybę Lietuvai, pažūręs į literatūrą bei kitus pasau- lėjautos dalykus. Ne kažin ką galėjo skaitytojas išskaityti tame rašinyje apie nūdienius Mero rūpesčius bei lūkesčius, jo emigrantišką pasimetimą, jo sankirtį su naująja gyve- nimo tikrove. Nebuvo paga- liau netgi aišku, ar nebus Me- ras atitrūkęs nuo lietuviško- sios diasporos, pasukdamas raštijos hebrajų kalba link.

Laimei, visi tie būgtavimai nepasitvirtino. 1995 m. rudenį išvydo dienos šviesą naujas Iechoko Mero apsakymų rinki- nys "Apversto pasaulio" var- du, kuris įrodo, kad jo plunks- na anaipol nėra atšipusi. Au- torius ne tik sėkmingai įvei- kia nedėkingą novelės žanrą, jo žodis, taurus savo papras- tumu, suskamba netgi dar pa- kiliau ir įtaigiau nei bet kada.

Leidiny susideda iš šeši- likos nevienodo ilgio, trum- pokų apsakymėlių. Medžiagą jiems sudaro stambia dalimi trauminiai vaikystės pergy- venimai ("Oazė", "Paskutinė vakarienė", "Žemė visada gy- va"), įvairios patirtys nauja- me krašte ("Aukštasis septin- tas aukštas", "Senė su žaliuoju kibiriuku"), slogių sapnų frag- mentai ("Pusė valandos nepa- žįstamų namuos"), užsilikę atmintyje darbininkijos "ro- jaus" vaizdai ("Naktiečiai savaitės gale"), kelionių nu- otykių nuotrupos ("Debesys kri- to ant miesto"). Atskirai tek- tų minėti Mero bandymus ra- šyti "šių dienų legendas", ("Kaip išaugo alymedis", "Kartus rūgštynių skonis"). Kiekvieno atveju turinio at- žvilgiu naujasis Mero rinki- nys itin įvairus.

Formos atžvilgiu — nema- žiau įvairus. Šalia reportaži- nio ar, sakykim, "korespon- dencinio" pobūdžio apsakym- y, kaip "Paskutinė vakarie- nė", skaitytojas aptinka siau- bo stilistiką sukirptą "Pus- valandį nepažįstamų na- muos", ištisai vidinio mono- logo forma parašytą "Gied lakštingalėlis" ir "clips'o" schematiškumu pasižymintį scenarijų — "Cikados".

Tas neišsitikimas vienodo, to paties skirpimo modelyje nėra Merui be pavoju, nes la- bai lengva būtų jį apkaltinti blaškymusi, savojo braižo ne- suradimu. Juo labiau, kad Iechokas Meras buvo sudaręs įspūdį, ypač po "Stripityzo" ir "Saros", eksperimentavi- man pasinešusio, "sunkiai skaitomo" rašytojo.

Prasminga užtat nelaikiant perspėti skaitytoją, kad jei ir būta tokių poslinkių anks- tyvesniuose Mero kūriniuose, tai naujajame rinkinyje (iš- skyrus nebeat pernelyg susti- lizuotas "Cikadas" tokio pa- sidavimo madingam nūdien formalizmui yra nepalygina- mai mažiau. Ne visada, tiesa, iš karto atspėjamas postūmis, paveikęs autorių prabilti apie kai kuriuos dalykus, nebūti- nai visada novelės idėja per- prantama iš pirmo karto, bet šiaip miglotumo, užslaptini- mo ar šiaip nuošliauzų ir sim- boliką ar alegorijas Mero tek- stuose labai nedaug.

Mero išskirtinumą mūsų prozos raidoje sudaro visa eilė reiškinų, bet gal už vis labiausiai rėžiasi į akis vienas esminis bruožas: *Merai nesistengia ir tiesiog bodisi būti tradiciniu, realistiniu, gyvenimo vaizduotoju.* Nors jam tenka pasirinkti neutra- lią pasakotojo poziciją, jam visai nerūpi pateikti skaity- tojui vadinamąją "garuojan- čią gyvenimo riekę".

Tai nereiškia, kad jo pro- zoje neatsispindėtų tikrovė ar kad jis būtų abejingas tiks- liai, raiškiai detalei. Paradok- salu, bet jo veiksmo fono pie- šiniai visada tikroviški ir įtaigūs. Meras sukuria juos nuostabių vaizdinių priemo- nių taupumu, — dažniausiai keliais drąsiais potėpiais.

Bet jis neteikia tam darbui didesnės reikšmės. Jam vei- kiau rūpi sukurti psichologiš- kai įtikimą personažą, at- skleisti žmogaus prigimties slėpinumą, prieštaringu- mą.

Nenuostabu todėl, kad nere- tai skaitytojas pasiklysta emės skaityti kokį Mero apsa- kymą. Jam natūralu įsivaiz- duot, kad juose veiksmas vyks- ta, jei ne Lietuvoje, tai Izrae- lyje, kai tuo tarpu tas geogra- finis kontekstas visai antra- eilis. Tokio apsakymo, kaip "Ir paliko žodį" ar net "Žemė visada gyva" laiko ir vietos koordinatės nebūtinai nusta- tytinios Lietuvoje. Jos lygiai gali būti kokioj Bosnijoje. Dar reikšmingiau yra tai, kad Me- ras sugeba įtikinti, jog skai- tytojo polinkis atpažinti ka- suteikę rašytojui paskatą lo- kalizuoti vaizduojamus įvy- kius toje ar kitoje erdvėje, dažnai visai nepasiteisina.

Rasit neabejotina, kad tokio- se novelėse, kaip "Pusė valan- dos nepažįstamų namuos" ar "Dingęs be žinios", išnyra Izraelio padangė, naukštoma nesibaigiančių mobilizacijų ir karų. Bet ar laukiančių- nesulaikančių savo grįžtan- čių sūnų motinų sielvartai ir nuojautos nėra visur vieno- dos? Ar jų pasipiktinimas ka- ro beprasmybe ne visur tas pats? Ar išrenginėjamo, ka- mantinėjamo, švirkštais ba- domo ėmimo komisijos balta- švarkų žmogaus savijauta visur ne ta pati?

Arba patvelkim į kitos no- velės "Gied lakštingalėlis" turinį. Jį sudaro beveik ištis- inis, retai kada vyro balso perkertamas moters vidinis monologas, kuriuo ji teisinasi matomai pavyduliaujančiam vyrui už kažin kada jaunystėje įvykusį, o gal ir nebuvusį, jos pasidavimą kūno geiduliams Joninių naktį. Kas ji tokia, toji moteris, kokios tautybės, kokiam krašte taip padūkusiai suokia lakštingalos, autorius nepaaiškina, bet faktiškai tie dalykai skaitytoji visai ne- svarbūs. Jam kur kas reikš- mingiau tai, kad visų pirma šiuo apsakymu atidengiami dažnoki sankirčiai šeimos gy- venime, gal net ypatingai pa- gilėję mūsų amžiaus žmonėms, nebesuivaikantiems moters prigimties labirintuose. O svarbiausia, kad Meras kalba apie tuos dalykus be autori- nio komentaro, be moralų ar pagrąudenimų.

Tai dar viena savybė, išski- rianti Merą iš daugelio mūsų prozininkų, būtent tasai san- tūrumas, nekaišiojimas savo "tiesų" ar mokytumo kokių nors aforizmų pavidalu.

Kaip būdinga novelių žan- rui, Mero veikėjai yra išim- tinai niekuo ypatingai nepa- sižymintys "mažieji žmonės", kurių suklypusi, vienoda ris- tele bėganti gyvenimą kartais pakeičia nelaukta atodanga ("Senė su žaliuoju kibiriuku") ar kuriuos gyvenimo slėgis privertia atskleisti slapsto- mą praeitį ("Sonata"). Būdin- gas Merui bruožas yra kalbėti apie tuos dalykus pustoniais, be sentimentalios balso pa- storinimo ar graibstymosi "modern style" poetizmu. Me- ras — stilistas kaip reta, bet jo stiprybė — žodžio taupu- mas, nepasidavimas pagundai rašyti "gražiai" ar "lyriškai".

Net ir pasukęs į legendinį žan- rą savo apsakyme "Kaip išau- go alymedis" Meras nepasi- meta, nepakelia tono, neper- krauna savo stiliaus metafo- rū girliandom. Skaitytojui aišku, kad šiuo kūriniu Me- ras išreiškia savo pagarbą Izraelio pionieriams, kovo-

jusiems su nedėkinga gamta Šventojoje Žemėje. Tačiau jo Jakovas "panoręs gulti kaban- šventajame mieste, ten laukti Mesijo ir prisikėlimo iš miru- siųjų" vaizduojamas anaipol- ne kaip kokia holidudinė "technicolor" figūra, bet kaip labai žemiška būtybė. Meras sugeba įtikinti skaitytoją jo santykio su Aukščiausiuo- ju prakilnumu ir nuoširdumu.

Išskirtino poveikio yra Me- ro apsakymas "Kartus rūgšty- nių skonis". Tai dar viena le- genda, tik šiuo atveju veiks- mas vyksta (spėjamai) Lietu- voje, ir pagrindinis persona- žas — dar mažiau fotogeniš- kų raukšlių padaras. Tai slūbči- janti, reto pamaldumo mote- rėlė, gyvenanti pamiškėje ir globojanti slaugos ieškančius. Apsakymas pradedamas sce- na, kai ją, suvargusią, išbadė- jusią, aplanko jos buvęs glo- botinis augintinis Stepukas. Ir dabar ji verda rūgštynių viralą sau, nors savo slapsto- mą buvusį žydsaudį Mykoliu- ką buvo pasotinusi ožkos pienu. Stepukas, augęs toje tro- belėje, žino kad joje yra slėp- tuvė ir ima įtarinėti, kad jo- je slapstosi vis labiau sulau- kėjantis Mykoliukas.

Bematant gilėja sankirtis tarp jo ir Mortos, linkusios gailėtis persekiojamųjų, atsi- mokėti už bloga geru ir iš viso teigiančios, kad ne žmonėms teisti vieni kitus, o Ponui Dievui, atsekiesiančiam kiek kam priklauso: "Ne tam tave gelbėjau, kad taptum žmogū- džiū", šaukia ji Stepukui, kai jisai taikstosi atkelti slėptu- vės dangtį. Jis paklūsta savo antrosios motinos šauksmų, bet už tą neryžtingumą nuke- nčia jie abu — sužverėjęs para- nojikas Mykoliukas juos abu nužudo.

Kaip gyvenimo istorija šis apsakymas skamba autentiš- kai. Stiliaus atžvilgiu jisai niūroko kolorito, bet raiškiai perteikiantis ano meto atmo- sferą, pilnas dramatinės įtam- pos. Kartais personažo psicho- loginio piešinio sąskaiton. Mykoliuko asmuo ypatingai negailestingai sušaržuojamas, netgi pasitinkant "Kartų rūgš- tynių skonį" kaip novelė-le- gendą ar novelė-poemą. Šį ap- sakymą į poemos apie Šventą- jį lygmenį pakelia jo epilo- gas. Jame pasakojama, kad Stepuko ir Mortos pirklėje ėmė darytis stebuklingi daly- kai: ten sustojęs laikas, nesil- liauja kurentis krosnis, nesu- stoja būrbuliaavęs rūgštynių viralas, tebeguli niekad ne- senstantis duonos kepalėlis ant stalo.

Albert Camus romano "Ma- ras" herojus klausė, ar įma- noma būti šventuoju pasauly- je, kuriame nėra Dievo. Pana- šaus atsakymo ieško ir Meras savajame apsakyme, gal ties- kiek pasukęs klausimą kam- pu, būtent, ar įmanoma išlikti žmogumi, ne žvėrimi toje erd- vėje, kur nepaisoma Kūrėjo įsakymų. Meras, kuris šiuo pasakojimu aiškiai išsako sa- vo dėkingumą visoms jį, na- šlaidi, sergėjusioms ir globo- jusioms Lietuvos moterims, atsako: "Taip! Morta, toji ba- sa guodėja, paprasta moteris, yra ta šventoji.

Faktiškai pasipiktinimas smurtu eina raudonu siūlu per visą "Apversto pasau- lio" rinkinį, ir toji atjautos, žmonių santaros ilgesingumo gaida teikia šiai mąsliai ir brandžiai knygai išskirtiną svytėjimą.

Iechokas Meras, **APVERSTAS PASAULIS**. Apsakymai. Al- gimanto Mackaus knygų leidi- mo fondas. Chicago, 1995.

Iėjimas į Vilniaus universitetą

Nuotr. G. Kurpio

Su rašytoju Gliuda atsisveikinant

IGNAS MEDZIUKAS,
Los Angeles

1996 m. sausio 3 d., ilgai sir- ges, mirė West Covina, Calif., gy- venęs rašytojas Jurgis Gliuda. Gimęs 1906 m. liepos 4 d. To- bolske, Sibire, kur jo tėvai tada gyveno; tėvas tarnavo mokesčių žinyboje. Ten Jurgis lankė rusų mokyklą. Į Lietuvą grįžo 1922 m. Mokėsi ir baigė "Aušros" gimna- ziją Kaune. Tarnavo pašto valdy- boje. Studijavo Vytauto Didžiojo universitete teisę. Teisininko di- plomą gavo 1938 m. Nuo 1942 m. vertėsi advokatura. 1944 m. artė- jant bolševikų frontui, pasitraukė su šeima į Vakarus. Iš Vokietijos pateko į Šveicariją. 1947 m. atvy- ko į JAV ir apsigyveno Detroito, MI. Dirbo "Chrysler" automo- bilių fabrike. Iš čia persikėlė į Los Angeles to paties fabriko pada- lini.

Mano pažintis su J. Gliuda siekia studijų laikus, nes tais pa- čiais metais baigėme VD univer- siteto teisių fakultetą. Sužinojęs, kad J.G. persikėlė į Los Angeles, su juo susirašinėjau. Jis mane pa- drąsino persikelti iš Niujorko į Kaliforniją. Čia su juo teko daly- vauti lietuviškose organizacijose: BALFo valdyboje, vertinant lite- ratūros kūrinius premijai skirti komisijose ir kt.

J.G. buvo nepaprastai darbš- tus, ambicingas, labai vertindavo draugiškumą. Kai vienas sukak- ties proga jį pasveikinau, linkė- damas sėkmės ir sveikatos, jis atsiuntė padėkos laišką, kuriame tarp kitko rašė: "Palaimintos yra valandos, kada žmogui linki gero, kada pražysta linkėjimas kaip gėlė, šildo kaip saulė, žavi kaip pasaka. Juk nieko žmogus labiau negeidžia kaip tikro drau- giškumo. Jūsų sveikinimas ir lin- kėjimai ir toks nuosirdus prie- lankumas įrodė man, kad mano saulėleidžio šventėje stebuklingai ir gaiviai pražydo draugiškumo žiedai!"

J. G. reikėsi spaudoje dar gyvendamas Lietuvoje, bet niekas tada nepagalvojo, kad, patekęs į užsienį, jis taps prozinės lite- ratūros kūrėju. Savo romanais "Namai ant smėlio" (1951) ir "Ora pro nobis" (1952) jis visus nustebinio. Po to sekė kiti jo kūriniai; rašė juos atliekamu laiku nuo tiesioginio darbo auto- mobilių fabrike. J. G. laimėjo septynias romano premijas ir tris "Dirvos" novelės konkurso pre-

A.a. rašytojas
JURGIS GLIUDA

mijas. Jis tapo produktingiausiu ir labiausiai į pirmąsias beletristų eiles prasiveržusiu rašytoju.

J. G. rašė ir literatūros, po- litikos, ideologijos klausimais įvairiuose užsienio lietuvių laik- raščiuose. Jis parašė taip pat dra- mų, poezijos ir satyrų. Tiesiog tenka stebėtis rašytojo kūrybin- gumu ir protiniu pajėgumu.

Turbūt geriausiai J. Gliudą apibūdino literatūros istorikas Pranas Naujokaitis, sakydamas, kad jis yra "talentingas ir įžvalgas rašytojas, pasižymėjęs veikalų gausumu, tematikos įvairumu, problemų svarbumu, žmogaus dvasios gelmių atskleidimu, kom- poziciniais laimėjimais, kūrybos originalumu".

Sausio 7 d. vakarą rašytojo kūnas karste buvo atvežtas į Los Angeles Šv. Kazimiero šventovę, kurioje Rožinio maldoms vado- vavo kun. A. Volskis. Prie karsto stovėjo šaulių garbės sargyba, nes jis buvo garbės šaulys. Giedojo solistai - R. Dabšys ir A. Pol- likaitis. Kitą dieną gedulines Mi- šias atnašavo taip pat kun. A. Volskis. Giedojo choras ir solistas A. Polikaitis, vargonavo muz. V. Ralys (abi dienas).

Iš šventovės J. G. kūną ilga automobilių vilkstinė palydėjo į Forest Lawn kapines. Atlikus religines apeigas, atsisveikindami ir reikšdami šeimai užuojautą, kalbėjo Lietuvos garbės konsulas V. Čekanauskas, ALTOs skyriaus pirm. A. Mažeika; ateitininkų vardu - D. Polikaitienė, LA dra- mos sambūrio vardu - V. Do- vydaitis, Dailių menų klubo - A. Gustaitis ir šaulių - J. Daumanto kuopos vadas K. Karuža, kuris tvarkė ir laidotuves.

Po to šeimos vardu laidotuvių dalyviai buvo pakviesti į Šv. Kazimiero parapijos salę pie- tums. Čia dar kalbėjo ar at- siminimais dalijosi: rašytoja Alė Rūta, LB vardu - V. Vidugiris, žurnalisto vardu - pirm. K. Mil- kovaitis, Lietuvių fronto bičiulį - J. Kojelis ir kartu su J.G. baigęs 1938 m. VD universiteto teisių fakultetą - I. Medziukas. Pagaliau kalbėjo sūnus Jurgis Gliaudys, jn., prisimindamas kaip gerą tė- vą, kuris juo visada rūpinosi.

Kun. A. Volskiui sukalbėjus maldą, visi pasivaišino. Liko liūdėdami rašytojo našlė Marija, sūnus Jurgis, jn. su žmona, sū- num ir dukrele.

KULTŪRINĖJE VEIKLOJE

Nijolės Bogutaitės-Dėdinienės knygos "Šaltinėlis" sutiktu- vės 1995 m. gruodžio 17 d. įvyko Lietuvos ambasadoje Vašingto- ne. "Šaltinėlio" knygą sudaro devyniasdešimt penki etiudai for- tepijonui lietuviškų dainų moty- vais. Apie tų motyvų pritaikymą fortepijoninės technikos igū- džiams ir muzikalumui ugdyti kal- bėjo pati "Šaltinėlio" autorė. Renginių vadovavo Birutė Ei- dintienė. Etiudai tinka mažiems ir didesniams pianistams.

Lietuvos žurnalistų sąjunga Vilniuje paskelbė Dr. Vinco Kudirkos 1995 m. premijos lau- reatus. Pomirtinė tų metų premi- ja paskirta neseniai mirusiam fo- topublicistui Marijonui Baranau- skui. Kitu tų metų Dr. V. Kudirkos žurnalistikos premijos laureatu tapo kalifornietis Bronys Raila, ją gavęs už savo svarų indėlį Lie- tuvos žurnalistikos istorijon ir 1995 m. Vilniuje išleistą knygą "Rašalo asaros". Ankstesnes me- tines Dr. V. Kudirkos žurnalis- tikos premijas yra laimėję Arvy- das Juozaitis, Česlovas Kudaba (po mirties) ir Laimonas Tapinas.

Čikagiečiai dr. Antanui Raz- mai, medicinos gydytojui, visuo- menininkui, Lietuvių fondo įstei- gėjui, Kaune atgaivinto Vytauto Didžiojo universiteto senatas 1995 m. spalio 18 d. posėdyje su- teikė garbės doktoratą. Juo buvo įvertinta jo lietuviškoji veikla iš- eivijoje, parama atskūrusiai Lie- tuvai ir atgaivintam Vytauto Di- džiojo universitetui. Garbės do- ktorato suteikimą pranešė buvęs čikagietis Bronys Vaškelis, dabar- tinis Vytauto Didžiojo universi- teto rektorius. Doktorato suteiki- mo išskilmės yra numatytos Kaune 1996 m. sausio pabaigoje ar vasa- rio pradžioje.

Emmanuelis Levinas, žymu- sis žydų filosofas, mirė 1995 m. gruodžio 25 d. Mums turėtų būti idomu, kad jis yra senos Kauno žydų šeimos sūnus, gimęs Kaune 1905 m. gruodžio 30 d. Jo tėvai ir seneliai gyveno Kauno sena- miestyje. Vokiečiams užimant Kauną I D. karo metais, Levinų šeima su Emanueliu buvo pasi- traukusį Kijevan, bet grįžo Kau- nan į nepriklausomą Lietuvą. Bū- simasis filosofas privačiai mokėsi hebrajų kalbos, Kaune lankė žy- dų gimnaziją, o ją baigęs 1923 m., studijoti išvyko Prancūzi- jon. Studijų metais susidomėjo Edmundo Husserlio dėstoma fe- nomenologijos filosofija, M. Heideggeriu. Filosofas E. Levi- nas, su lietuviška galūne rašęs savo pavarde, vasaromis iki 1936 m. lankydavosi Lietuvoje. 1932 m. jis Pariziuje vedė savo buvu- sių kaimynų Kaune dukrą. Kaune leisto "Vairo" žurnalo 1933 m. 7-8 nr. yra lietuviškai atspausdin- tas E. Levino straipsnis "Dvasiš- kumo supratimas vokiečių ir pran- cūzų kultūroje".

Rapolas Mackonis, Vilniaus krašto lietuvių žurnalistas, lite- ratas ir visuomenės veikėjas, gi- męs 1900 lapkričio 16 d. Paažu- lėje, dabartiniame Varėnos raje- ne, mirė Vilniuje 1982 m. lapkri- čio 16 d. Velionis, baigęs Vytau- to Didžiojo gimnaziją, dirbo Vil- niaus lietuvių laikraščių redak- cijose, 1939-40 m. redagavo "Vil- niaus balsą", 1941-43 m. — dien- raštį "Naujoji Lietuva", bendra- darbiaudamas Lietuvos spaudoje. 1943 m. kovo 17 d. R. Mackonis, vokiečių suimtas su kitais lietu- viais, buvo kalintas Štuthofo kon- centracijos stovykloje. Iš jos iš- silaivinęs 1945 m., vengdamas Lietuvą okupavusių sovietų, ban- dė gyventi Lenkijoje. Tačiau len- kų buvo išduotas sovietams, nu- teistas ir išvežtas Sibiran. Vil- niun grįžo tik 1956 m. Čia jis nuo 1968 m. iki mirties dirbo sovieti- namos Lietuvos dailės muziejuje. R. Mackonio devyniasdešimt penktųjų gimimo metinių pris- iminime Vilniuje apie jį kalbė- jo Lietuvių namų direktorė Dag- nė Jaknevičiūtė. Minėjime daly- vavo Rapolo Mackonio brolis Jo- nas, dailėtyrininkas ir dailinin- kas, žurnaliste dukra Birutė Mac- konytė, dirbusi "Literatūroje ir mene", "Tarybinėje moteryje", šiuo metu rašanti detektyvines nuotykių knygas. Ji taipgi ruo- šiasi parašyti ir atsiminimus apie savo tėvą, kentėjusį nuo lenkų, vokiečių ir sovietų. Lie- tuvių namų direktorė D. Jakne- vičiūtė skaitė dar niekur ne- skelbtus žurnalisto R. Macko- nio atsiminimus apie Vincą Krė- vę ir Balį Sruogą. Minėjimo da- lyviai stebėjosi R. Mackonio lie- tuvių kalbos šmaikštumu ir skam- bumu.

Lietuvos M. Mažvydo bibliote- ka Vilniuje jau turi naująsias mik- rofilmovimo kamerą, paskolintą neribotam laikui pagal bendra- darbiavimo sutartį su JAV kon- greso biblioteka.

Antanas Dambrauskas, žymu- sis antikinės literatūros vertėjas, gimęs 1911 m. vasario 10 d. Nor- kūnuose, dabartiniame Rokiškio rajone, mirė Druskininkuose ir buvo palaidotas jų naujose kapi- nėsė 1995 m. lapkričio 24 d. Vel- lionis 1945-56 m. buvo tremtinys sovietinėse stovyklose Urale ir Sibire. Jis yra išvertęs Homero "Odiseją" ir "Iliadą", Vergilijaus "Eneidą", "Bukolikas" ir "Geor- gikas", Ovidijaus "Metamorfo- zes", dvi Plauto komedijas, du Sofoklio tragedijų rinkinius ir daug kitų antikinų kūrinių.

Simono Daukanto gimtadienis dabar nuo 1989 m. kiekvieną ru- denį minimas Lenkimuose, Skuo- do rajone, o kas dveji metai pa- skiriamas ir jo vardo premija lite- ratūros bei istorijos srityse nusi- pelnusiems asmenim. Pirmąją premiją 1989 m. laimėjo žemaitis rašytojas Petras Dirgėla už roma- ną "Joldijos jūra", 1991 m. — akademikas dr. Vytautas Merkys už monografiją "Simonas Dau- kantas", 1993 m. — jaunas isto- rikas Egidijus Aleksandravičius už knygą "Prieš aušrą". 1995 m. premija buvo paskirta ir iškelta Vilniaus universiteto filologijos dr. Giedriui Subačiui, tyrinėjusi- am Skuodo apylinkių šnekamą- ją kalbą, jos pasikeitimus nuo S. Daukanto laikų bei jų įtaką bend- rinei lietuvių kalbai. S. Daukan- to minėjime ir premijos įteikime dalyvavo Skuodo savivaldybės, mokyklų, šventovės atstovai. Grojo iš Vilniaus atvykę kame- rinės muzikos atlikėjai.

Dail. Rimtauto Gibavičiaus, mirusio 1993 m. gruodžio pabaig- goje, pomirtinę darbų parodą, skirtą jo šešiasdešimtiesiems gi- mimo metinėms, surengė Vilniaus šiuolaikinio meno centras. Šiai parodai, trukusiai iki 1995 m. lap- kričio 11 d., geriausias velionies trijų dešimtmečių scenografijos, šilkografijos, autocinkografijos, medžio ir lino raizinių kūrinių atrinko pomirtinės parodos ini- ciatorių dail. Vytautas Kalinaus- kas. Pasak jo, velionies pomirti- nis palikimas esąs labai didelis, bet neparaštas parodom. Tad jis šiai pirmajai pomirtinei paro- daii sutelkė tik dail. R. Gibavi- čiaus kūrybinius perlus, tarp ku- rių buvo premija laimėjęs velio- nies aštuonių medžio raizinių cik- las "Vilnius", linoraižinių ciklas "Vandens gyventojai", cinkogra- fijos ciklai "Pilaties langai" ir "Vaikystės prisiminimai", niekad parodose nerodyti poetės Juditos Vaičiūnaitės poezijos motyvais sukurti darbai. Parodos metu bu- vo išleista R. Gibavičiaus mono- grafija su jo paties pasirinktais piešiniais, parašyta dailėtyrinin- kiės Ingridos Korskaitės.

Idomiu 1995 m. įvykiu tapo Šiaulių "Aušros" muziejaus iš- leista visuomenininkės Emilijos Gruzdytės-Putvinskienės (1875-1943) knyga "Atsiminimai". Au- torė yra Lietuvos šaulių sąjungos įsteigėjo Vlodo Putvinskio-Pūt- vio (1873-1929) žmona. Atsimi- nimai apima ilgą laikotarpį, kai jų šeima carinės okupacijos me- tais gyveno Šilo Pavėžiuo dvare, dabartiniame Kelmės rajone. Tame dvare tada veikė slapta uždraustos lietuviškos spaudos paskirstymo centras, lankydavo- si knygnešiai, tokie Lietuvos at- gimimo veikėjai, kaip P. Višins- kis, J. Jablonskis, G. Petkeviči- taitė-Bitė, P. Avižonis ir Žemaitis (J. Beniuševičiūtė-Žymantienė), organizavę slapta lietuviškas mokyklas. Po V. Putvinskio-Pūt- vio mirties 1929 m. E. Gruzdytė- Putvinskienė, tapusi vieniša naš- le, persikėlė pas sūnų Vytautą į Kelmės rajono Grauzikų dvarą. Su jo šeima 1941 m. buvo ištre- mta Sibiran, iš kurio ją vėl nebe- grįžo. Velionė buvusiam Grauzikų dvare užkastame bidone buvo pa- likusi du didelius sąsiuvinus savo atsiminimų. Jie su kita ar- chyvine Putvinskių šeimos me- džiaga buvo rasti gerai išsilaikę tik antrojo Lietuvos atgimimo 1990-92 metais. Tūkstančio egzempliorių tiražu išleista "Atsi- minimai" knyga buvo skirta šimtas dvidešimtajam E. Gruzdytės-Put- vinskienės gimtadieniui 1995 m. rugsėjo 28. Šio leidinio sutik- tuves surengė Šiaulių "Aušros" muziejus. Jos buvo papildytos Emilijos ir Vlodo Putvinskių vai- kaitių muziejui dovanotų rodinio parodėle.

V. Kst.

ANGELIKA SUNGAILIENĖ, KLK moterų draugijos centro valdybos pirmininkė, 1995. X. 29 atidaro KLK mote- rų draugijos Lietuvos kankinių parapijos skyriaus rengtą meno parodą Anapilio parodų salėje

PRISIKĖLIMO PARAPIJOS KREDITO KOOPERATYVAS

999 College St., Toronto, Ontario M6H 1A8

Telefonai: (416) 532-3400 ir 532-3414
Anapilyje telefonas: (905) 566-0006

KASOS VALANDOS: pirmadieniais, antradieniais ir trečiadieniais nuo 9 v.r. iki 3.30 v.p.p.; ketvirtadieniais ir penktadieniais nuo 9 v.r. iki 8 v.v.; šeštadieniais nuo 9 v.r. iki 1 v.p.p.; sekmadieniais nuo 8.45 v.r. iki 12.45 v.p.p. SKYRIUS ANAPILYJE: sekmadieniais nuo 9 v.r. iki 12.30 v.p.p.; antradieniais nuo 9 v.r. iki 3.30 v.p.p.; ketvirtadieniais nuo 1 v.p.p. iki 8 v.v.

MOKA UŽ:

90-179 d. term. ind.	4.25%
180-364 d. term. ind.	4.25%
1 metų term. indėlius	4.75%
2 metų term. indėlius	5.25%
3 metų term. indėlius	5.50%
4 metų term. indėlius	5.75%
5 metų term. indėlius	6.00%
1 metų GIC-mėn. palūk.	4.75%
1 metų GIC-met. palūk.	5.00%
2 metų GIC-met. palūk.	5.50%
3 metų GIC-met. palūk.	5.75%
4 metų GIC-met. palūk.	6.00%
5 metų GIC-met. palūk.	6.25%
RRSP, RRIF ir OHOSP	3.75%
RRSP ir RRIF-1 m. term. ind.	5.00%
RRSP ir RRIF-2 m. term. ind.	5.50%
RRSP ir RRIF-3 m. term. ind.	5.75%
RRSP ir RRIF-4 m. term. ind.	6.00%
RRSP ir RRIF-5 m. term. ind.	6.50%
Taupomąją sąskaitą	3.75%
Kasd. pal. taupymo sąsk.	4.50%
Kasd. pal. čekių sąsk. iki 2.25%	
Amerikos dol. kasd. pal. taupymo sąsk.	3.75%

IMA UŽ:

Asmeninės paskolas nuo	8.50%
Sutarties paskolas nuo	8.50%
Nekiln. turto paskolas:	
Su nekeičiamu nuosimčiu	
1 metų	7.00%
2 metų	7.00%
3 metų	7.50%
Su keičiamu nuosimčiu	
1, 2 ir 3 metų	7.50%

Draudžiame asmenines ir sutarties paskolas iki \$15,000 ir narių gyvybę iki \$2,000 už santaupas laikomas šerų, čekių ir taupymo sąskaitose.

Duodame asmenines paskolas iki \$50,000 ir mortgicijus iki 75% (kainoto turto vertės. Parduodame pinigines perlaides (money orders) ir keliolikių čekius (traveler's cheques). Neimame mokesčio už išrašytus čekius bei apmokamas (vairias sąskaitas).

AKTYVAI per 60 milijonų dolerių

Mūsų tikslas – ne pelnas, bet sąžiningas patarnavimas

BVL ELECTRICAL ENGINEERING

Licence E-2392

Taisau senas ir įvedu naujas:

- ELEKTROS INSTALACIJAS
- VĖSINIMO SISTEMAS
- Taisau visų rūšių
- ŠALDYTUVUS • SKALBIMO MAŠINAS • ELEKTRINES PLYTELES
- DŽIOVINTUVUS • KITUS BUITINIUS (RENGIMUS)

Skambinti Vytui tel. 200-8960 arba 236-9071, Toronto. Greitas – sąžiningas – pigus patarnavimas. Visi darbai garantuoti pagal susitarimą.

LEDAS REFRIGERATION

AIR CONDITIONING & HEATING

Taisau ir įvedu

- Centrines šildymo ir A/C sistemas
- Skalbimo mašinas, džiovintuvus
- Oro drėkintuvus (Humidifiers)
- Indų plovimo mašinas,
- Šaldymo sistemas, šaldytuvus
- viryklas

Atlieku dujų, vandentiekio (plumbing), elektros darbus.

Skambinti R. Jareckui

tel. 416-370-3539 Toronto

(Nemokamai atvažiuoju įkainoti).

Countrywide WESTSIDE REALTY INC.

Jeigu norite pirkti ar parduoti namą, ar gauti informaciją, prašau man paskambinti. Prižaduo mieliai ir sąžiningai patarnauti.

Lina Kuliavienė

4889 Dundas Street West, Suite 102, Etobicoke, Ontario M9A 1B2

Tel. 416 767-9000 FAX 416 239-6228

DRAUDA

Gyvybės – verslo – namų – automobilių – sveikatos – kelionių – pensijų (RRSP, RRIF)

Greitas ir tikslus patarnavimas. Skambinkite

JUOZUI EIMIUI RAMUI tel. 239-7733

namų 766-5857 FAX 234-5187

CHOLKAN INSURANCE BROKERS LIMITED

3836 BLOOR ST. W., ETOBICOKE, ONTARIO M9B 1L1

Klientų patogumui, susitarus, atvažiuoju į namus

Parduodant ar perkant nekilnojamo turto nuosavybę, visais atvejais prašau kreiptis į mane, skambinant bet kuriuo metu.

TEODORAS STANULIS

RE/MAX West Realty Inc.

tel. 416 769-1616, namų tel. 416 231-4937,

nešioj. tel. 416 802-1029, FAX 416 769-1524.

KIPLING-RATHBURN rajone parduodamas 3 miegamųjų "bungalow". Du dideli žaidimų kambariai, 49x125 pėdų. Jame 18 vaismedžių. Autobusas – tiesiai į požeminį, arti mokyklų ir parko. Tuoj pat galima užimti. Įmokė \$9,500. Prašoma kaina \$199,000.

SĄŽINGINGAS, GREITAS IR GARANTUOTAI MALONUS VISAPUSISKAS PATARNAVIMAS VISAIŠ PARDAVIMO-PIRKIMO REIKALAIŠ. NEMOKAMAS NAMŲ ĮVERTINIMAS

SPORTAS

Lietuvos krepšininkai JAV universitetuose

Nemažai Lietuvos krepšininkų, studijuojančių JAV universitetuose, žaidžia ir jų rinktinėse. Gruodžio 27 d. per televizijos sporto kanalą buvo rodomos dvi krepšinio rungtynės, kuriose pasirodė mūsų tautiečiai. Tai Syracuse universitetui atstovaujantis Marius Janulis, kurio komanda tą vakarą rungtyniavo kalėdiniam turnyre Honolulu mieste, Havajuose, ir įveikė Illinois un-to penketuką iš Champagne-Urbano. Pats Marius čia labai gerai pasirodė ir pelnė daugiausia taškų. Taipgi puikiai užsirekomendavo ir Jonas un-tui, esančiam New Rochelle, NY, atstovavęs Mindaugas Timinskas, kuris, žaisdamas Madison Square Garden, Niujorke įvykusiame šventiniame turnyre padėjo savo rinktinę nugalėti pirmaujančiais laikomus St. John universiteto krepšininkus.

Kiek anksčiau televizijoje teko matyti Purdue ir Valparaiso universitetų rinkinių rungtynes. Valparaiso komandoje pasirodė Tony Vilčinskis, o Purdue komanda paskutinėmis minutėmis aikštelės išleido savo aukštąjį Paulių Gilvydį, gimusį šiam krašte. Taipgi be šių žaidėjų iš Lietuvos, JAV universitetų rinkinių sąrašuose dar matome: Šarūną Jasikevičių (Maryland uni-tas), Alvydą Pazdradį (McNeese-Teksas), Andrių Jurekūną (Clemson-South Carolina) ir kitus.

Gerai Lietuvos sportininkų pasiekimai

Baigiant metus norisi pažvelgti į

Lietuvos sportininkų pasiekimus. Vyrų krepšinio rinktinė pasipuošė sidabro medaliais Europos pirmenybėse. Moterų krepšininės irgi Europos pirmenybėse užėmė penktąją vietą. Tokią pačią iškovojo ir Lietuvos jaunių krepšininkai pasaulio pirmenybėse, o pasaulio veteranų pirmenybėse lietuviai savo amžiaus grupėje buvo antrieji. Kauno krepšinio komanda "Žalgiris", dalyvaudamas Europos taurės laimėtojų varžybose, pirmame rate gana nelauktai pelnė visas pergalės ir tvirtai stovi pirmoje vietoje.

Lietuvos futbol rinktinė atrankinėse baigmės varžybose Europos pirmenybėse savo grupėje užėmė trečiąją vietą. Tarptautinėje kvalifikacijoje iš beveik pora šimtų dalyvių Lietuva atstovavo 49 vietoje. Daug gerų pergalių bei pasirodymų turėjo ir daugelio kitų sporto šakų atstovai: dviratininkai, boksainikai bei kiti.

Jau yra maždaug sudaryta Lietuvos olimpinė rinktinė Atlanto olimpiniais žaidimams. Čia matysime apie 50 Lietuvos sportininkų. Amerikos rinktinėje, be abejonės, bus Amerikos čempionas ir ieties metimo rekordininkas Tomas Pukštys.

E. Šulaitis

Du geriausi

Geriausiu Lietuvos 1995 m. futbolininku buvo išrinktas Lietuvos rinktinės narys Gintaras Stauchė, žaidžiantis Turkijos pirmoje lygoje. Tuo tarpu "Lietuvos sporto" skaitytojai populiariausiu Lietuvos sportininku išrinko Arvydą Sabonį. K.

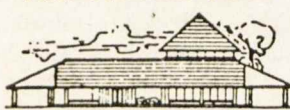
KANADOS ĮVYKIAI

(Atkelta iš 1-mo psl.)

Kitokios nuomonės buvo Montrealy leidžiamas prancūziškas dienraštis "Gazette". Savo prancūzų kilmės skaitytojams jis priminė, kad L. Bouchard 1988 ir 1993 metais Kanados parlamentą išrinko taip pat ištikimi mokesčių mokantys Kanados piliečiai Kvebeko provincijoje. Tad iki jo š.m. sausio 16 d. paskelbto pasitraukimo iš Kanados parlamento ir perėjimo Kvebeko separatistinėn vyriausybėn jam teisėtai priklauso Kanados parlamente užsitarnta metinė iki mirties mokama pensija.

Panašiai spaudos konferencijoje kalbėjo ir būsimasis Kvebeko separatistinės vyriausybės premjeras L. Bouchardas, pabrėžęs, kad jis tos pensijos neatsisakys net ir su nepriklausomu Kvebeku pasitraukęs iš Kanados. Tad nenuostabu, kad Montrealyje jau atsirado slapta paskleistų atsisakymų, grasinančių nužudyti ne tik būsimąjį Kvebeko premjerą L. Bouchardą, bet ir jo du sūnelius, jei nebus atsisakę Kvebeko parlamento pensijos. Montrealio policija tyrė tuos atsisakymus. Tačiau jų kerštingų atsisakymų skleidėjų nesurado. Niekas nebuvo suimtas.

Turner & Porter laidotuvių namai
436 Roncesvalles Ave,
Toronto 3, Ont.
Tel. 416 533-7954

Turner & Porter

Kas naujo Europoje?

Angolos vyrų krepšinio penketukas laimėjo Afrikos pirmenybes ir tuo pačiu kvalifikavosi Atlanto olimpinėms žaidynėms, įvykstančioms š.m. liepos 20 - rugpjūčio 4 d.d. Tokiu būdu krepšinio žaidėnės dalyvauja: Lietuva, Serbija-Montenegro, Kroatija, Graikija, Puerto Rico, Argentina, Brazilija, Kinija, Pietų Korėja, Australija, JAV, Angola.

Vokietijos aukščiausios vyrų rinkinio pirmenybėse Magdeburgo klubas pralaimėjo Reinhausenui 21:26, nepaisant, kad Vygandas Petkevičius į pastarosios komandos vartus įmetė net 9 įvarčius ir buvo geriausias šio susitikimo žaidėjas. K. B.

Ateitininkų žinios

Moksliečių žiemos kursai įvyko gruodžio 27 d. - sausio 1 d.d. Albion Hills stovyklavietėje, netoli Bolton, Ont. Dalyvavo 23 moksleiviai iš Arizonos, Čikagos, Klivlando, Detroito, Kalifornijos ir Toronto. Pirmą kartą žiemos kursuose dalyvavo 13 moksleivių iš Toronto. Kursus organizavo Moksleivių ateitininkų centro valdyba iš Čikagos, talkinant Toronto moksleivių globėjams kun. E. Putrimui, D. Grajauskaitėi ir G. Petrauskienėi. Kursų programą paruošė ir jai vadovavo dr. V. Vyngantas iš Texas ir dr. V. Liulevičius iš Knoxville, Tennessee. Kursų komendantė buvo dr. A. Žmuidzinskaitė iš Niujorko; kepelionas kun. E. Putrimas iš Toronto; programos koordinatores: - A. Čuplinskienė ir V. Bublytė iš Čikagos ir D. Grajauskaitė iš Toronto. Įvairias vadovų pareigas atliko L. Daukša ir J. Balčiūnas iš Toronto ir L. Krumplytė iš Čikagos.

Kursuose pasiklausė bei pokalbius pravedė: kun. E. Putrimas apie žmonių savitarpio santykių vystymą; G. Petrauskienė - tautiškojo tema, kas yra lietuvis, ką reiškia būti lietuviu ir apie Lietuvos valstybingumo elementus ir kaip jie buvo atstatyti 1989-1990 m. Lietuvoje; I. Čuplinskaitė - apie Dievo įtaką žmonių santykių vystyme ir sąžinės formavime; dr. V. Liulevičius - kaip vystosi inteligentiškumas ir kaip inteligentas skiriasi nuo neinteligentiško žmogaus; L. Šalčiūnienė - berniukų/mergaičių santykių ir santykių su tėvais klausimais bei pravedė vadovavimo kurselių; vysk. Paulius Baltakis ir kun. J. Sasnauskas, OFM - apie lietuvių Sibire. Simpoziume apie tėvų-vaikų santykius kalbėjo dr. K. ir A. Ambrozaičiai, L. Underienė, D. Gudelytė-Gaudie (visi iš Toronto) ir kursantė L. Sidrūtė iš Čikagos. MAS centro valdybos narės kasdien pravedavo trumpus pratimus, kurie kursantus supažindino su veikimo metodika: kaip praversti susirinkimą, kaip vesti protokolų užrašus, kaip vesti finansinę atskaitomybę, kaip praversti kuopos valdybos posėdį ir t.t. Iš Čikagos atvykęs dr. A. Polikaitis kalbėjo apie ateitininkų organizaciją kaip sąjungą. Kursai praėjo su dideliu pasisekimu. Visi dalyviai susirado naujų draugų, kasdien sportavo nuostabioje Albion Hills apylinkėje ir žadėjo vėl susitikti, jei ne moksleivių vasaros stovykloje Dainavoje birželio mėnesį, tai sekančių metų žiemos kursuose.

Pasirūmė kursuose: pavyzdinčiausi kursantai - St. Kuliavas iš Toronto ir A. Kuolas iš Kalifornijos; iškalbos konkurse už kurybiškiausią temos gvildinimą pažymėtas T. Pranaitis iš Toronto; už nuosirdžiausią temos pristatymą iškalbos konkurse pažymėta jauniausia kursantė - Lina Jaglowitz iš Toronto; ypatingo vadovų pagyrimo už visapusišką prisidėjimą prie kursų programos susilaukė A. Jonušonis iš Toronto ir visi Toronto moksleiviai, kurie pirmą kartą dalyvauja kursuose.

Nauja MAS centro valdyba išrinkta kursuose: V. Bublytė, A. Budrytė, dr. G. Černiauskaitė, A. ir V. Čuplinskai, M. Vyngantaitė, dvasios vadas kun. A. Saulaitis, SJ, visi iš Čikagos ir patarėja B. Bublienė iš Detroito. Gabija

BALTIC TRAVEL MART

Pranešimas keliautojams į Estiją, Latviją, Lietuvą, Europą ir Pietų kraštus įvyks 1996 m. vasario 10, šeštadienį, nuo 1 v.p.p. iki 6 v.v. LATVIJŲ KULTŪROS CENTRE, 4 Credit Union Dr., North York (Eglinton E. ir Don Valley).

Dalyvauja: Lietuvos, Latvijos ir Estijos konsulatų atstovai, 21 atstovas iš įvairių oro linijų, bei keliolikių ir draudos bendrovių.

Air Baltic, Air Canada Vacations, Air Transat Holidays, Canadian Holidays, Alba Tours, Czechoslovak Airlines, Conquest Tours, Finncharter, Finnish Tourist Board, German Tourist Board, Globus, Insight, Lufthansa, Nordland Express, Pedersen World Tours, Regent Holidays, Signature Tours, Sunquest Vacations, Trafalgar Tours, Voyageur Insurance, 21st Century Insurance.

NEMOKAMŲ SKRYDŽIŲ LOTERIJA

Išėjimas laisvas

Nemokamas kavos bufetas

Jūsų šeiminkai –

Goliger's Travel

SINCE 1955

Kravis Travel Service Ltd.

99 YORKVILLE AVENUE
TORONTO, ONTARIO
(416) 924-6328
1-800-268-7442

Kravis John, Eichmane Brigita, Bossellin Lisa, Kravis Ingrida,

INTRA

THE TRAVEL SOURCE

101 DUNCAN MILL ROAD
NORTH YORK, ONTARIO,
(416) 449-0931
1-800-625-2817

Wanger Maya, Kuusk Kristi, Jansons Auseklis "Jan"

PARAMA

LIETUVIŲ KREDITO KOOPERATYVAS

MOKA:

4.25% už 30-89 dienų term. indėlius	
4.25% už 90-179 dienų term. indėlius	
4.50% už 180-364 dienų term. indėlius	
4.75% už 1 m. term. indėlius	
5.25% už 2 m. term. indėlius	
5.50% už 3 m. term. indėlius	
5.75% už 4 m. term. indėlius	
6.00% už 5 m. term. indėlius	
4.75% už 1 m. GIC mėn. palūk.	
5.00% už 1 m. GIC invest. pažym.	
5.50% už 2 m. GIC invest. pažym.	
5.75% už 3 m. GIC invest. pažym.	
6.00% už 4 m. GIC invest. pažym.	
6.25% už 5 m. GIC invest. pažym.	
3.75% už RRSP ir RRIF ind.	

(variable rate)

5.00% už RRSP ir RRIF 1 m. term. ind.	
5.50% už RRSP ir RRIF 2 m. term. ind.	
5.75% už RRSP ir RRIF 3 m. term. ind.	
6.00% už RRSP ir RRIF 4 m. term. ind.	
6.50% už RRSP ir RRIF 5 m. term. ind.	
3.75% už OHOSP (variable rate)	
3.75% už taupymo sąsk. (gyv. drauda)	
4.50% kasd. pal. čekių sąsk. nuo 50,000	
4.25% už Amerikos dol. 1 m. GIC	
3.75% už Amerikos dol. kasd. pal. sąsk. (US dol. Sav. Acc.)	

Nuosimčiai gali pasikeisti savaitės eigoje.

I M A:

už asmenines paskolas nuo	8.00%
už nekilnojamo turto paskolas (mortgages): su nekeičiamu nuosimčiu	
1 metų	6.75%
2 metų	7.00%
3 metų	7.25%
4 metų	7.50%
5 metų	7.50%
(fixed rate)	

su keičiamu nuosimčiu 1, 2 ar 3 metų 7.00% (variable rate)

Asmenines paskolas duodame iki \$65,000 ir mortgicijus iki 75% (kainoto turto. Kitos paskolos: (Line of Credit) ir antrieji mortgicijai.

AKTYVAI per 103 milijonus dolerių

Kredito kortelė

Nemokama narių gyvybės drauda (taupymo sąsk.) pagal santau-pų dydį iki \$2,000 ir asmeninių paskolų drauda iki \$30,000. Nemokamas čekių, sąskaitų, piniginių perlaidių ir kelionės čekių (traveler's cheques) patarnavimas.

Gaunama keliolikių drauda nariams ir sveikams iš kitų kraštų (The Co-operators & Blue Cross). Nekilnojamo turto paskolų (mortgage) drauda (Credit Union Insurance Services). Pasiunčiame pinigus (Wire Transfer) į LIETUVĄ ir kitus kraštus.

KASOS VALANDOS:

- Pirmad., antr., ir trečiad. nuo 9 v.r.-3.30 v.p.p.
- Ketvirtadieniais ir penktadieniais nuo 9 v.r.-8 v.v.
- Šeštadieniais nuo 9 v.r.-1 v.p.p.

BŪSTINĖ: Lietuvių namai –

1573 Bloor Street West, Toronto, Ontario M6P 1A6

Telefonas 416 532-1149

Knygų rišykla

"SAMOGITIA"

meniška ir išsami

knygas bei žurnalus.

A. Plėnys

3333 Grassfire Cres., Mississauga, Ont. L4Y 3J8. Tel. (905) 625-2412

Atliekame visus paruošimo ir spausdinimo darbus.

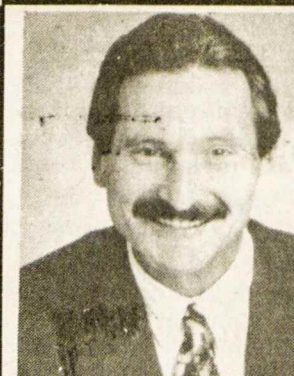
Prieinamos kainos, aukšta kokybė.

TEL. (416) 252-6741

66 Mimico Ave. Toronto Ont. Savininkas Jurgis Kuliešius

Sutton GROUP

ANTANAS GENYS

PAŽADU JUMS

24 valandų

tarnybines paslaugas, greitą dėmesį, sąžiningumą, išsamią informaciją.

Prašau skambinti šiandien

tel. 416 236-6000

pirkimo ar pardavimo klausimais

sutton group – assurance realty inc. realtor
5415 Dundas St. West, Suite 300, Etobicoke, Ont. M9B 1B5

MEDELIS CONSULTING

1407 Sarcee St., Oshawa, Ont. L1G 4N2

Tel. 1-905-436-9903 FAX 1-905-728-5745

ALGIS ar STEFA MEDELIAI

Visos paslaugos atsikviečiant jūsų gimines iš Lietuvos. Kreipkitės visomis savaitės dienomis, išskyrus trečiadienį. Reikalui esant atvažiuojame į namus. Per 7 darbo dienas jūsų giminėms Lietuvoje tiesiai į rankas perduodam amerikietiškus dolerius.

ALGIS MEDELIS PRANEŠA,

KAD BENT IKI PAVASARIO VISA ĮSTAIGA

PASILIEKA TOJE PAČIOJE VIETOJE –

1558 Bloor St. West. Tel. 416 538-6570. Fax 416 538-9657.

Kaip ir anksčiau, asmeniškai Toronte būsiu kas trečiadienį, tarp 10 ir 18 val. Kitomis dienomis mano vardu užsakymus galite palikti pas p. Mariją, arba, jei paliksate savo telefono numerį – Jums atsakaminsiu tuoj pat.

MŪSŲ KAINOS DAR VIS GERIAUSIOS. PATARNAVIMAS TIKSLIAUSIAS! Reikalui esant, atvažiuosim pas Jus į namus.

SAUSIO PABAIGOJE DVIEM SAVAITĖ

AŲA PRANEI DALIUVIENEI

mirus,

jos vyrui STASIUI ir visiems artimiesiems nuoširdžią užuojautą reiškia –

"Rambyno" vadovybė Hamiltone

AŲA PRANUI DOVIDAIČIUI

mirus,

skausme likusią žmoną JUZELE, dukras AIDĄ ir VIDĄ, visus gimines nuoširdžiai užjaučiame ir kartu liudime –

J. Bubulienė

E. A. Bubuliai

D. C. Wiese

AŲA karininkui KAZIMIERUI BATŲRAI

mirus,

jo žmoną DANUTĘ, sūnų KASTYTĮ ir dukrą JŪRATĘ su šeimomis ir visus artimuosius nuoširdžiai užjaučiame ir kartu liudime –

A. Aperavičienė ir

Paškų šeima

AŲA dr. IGNAS SALDUKAS,

geofizikas ir matematikas, mirė Čikagoje. Jo žmoną geologę, Lietuvių enciklopedijos bendradarbę, BIRUTĘ TIJŪNAITYTĘ-SALDUKIENĘ ir dukras – BIRUTĘ ir LAIMĄ-MARIJĄ nuoširdžiai užjaučia bei kartu liudime –

Jadvyga Rimšaitė

Negrįžtamai iš gyvenimo išėjus, Dotnuvos žemės ūkio akademijos profesorius a.a. JONUI PARŠELIŪNUI,

likusiam vieninteliam sūnui MARIUI reiškiamo nuoširdžią užuojautą ir kartu liudime –

agronomas Vladas ir Teresė Bačėnai ir šeima

AŲA ANTANUI SUKAUSKUI

Detroit mirus,

jo brolių AUGUSTINĄ SUKAUSKĄ, Toronto lietuvių pensininkų klubo valdybos pirmininką, jo šeimą, kitus gimines bei artimuosius nuoširdžiai užjaučiame ir kartu liudime –

Toronto lietuvių pensininkų klubo valdyba ir revizijos komisija

Vienintelis Kanadoje
lietuviškas kelionių biuras
kviečia keliauti kartu!

NAUJOVĖS!

Bendradarbiaujame su valstybine Lietuvos oro linija LAL. Parduodame bilietus visiems LAL skrydžiams. Kviečiame naudotis LAL ir AUDRA TRAVEL paslaugomis!

Nuo šiol greitai, patogiai ir geriausiomis kainomis galite nusikristi į VILNIŲ per Paryžių arba Londoną AIR CANADA ir LAL oro linijomis. Trys skrydžiai per savaitę, 140 svarų nemokamo svorio. Skridimai ne tik iš Toronto, bet ir iš Montrealio, Vankuverio, Edmontono, Kalgario.

* Mūsų įstaigoje galite įsigyti bilietus skridimams su FINNAIR, LUFTHANSOS, KLM, ČEKŲ, LOT bei kitų bendrovių lėktuvais

* Sutvarkome iškvietimus

* Parūpiname vizas

* Parduodame pramogines keliones į šiltus kraštus

Kviečiame naudotis mūsų lietuviško biuro

PASLAUGOMIS

Tel. (416) 533-8443, FAX (416) 533-6279

1605 Bloor St. W., Toronto, Ontario M6P 1A6, Canada
Kelionių verslo registracijos nr. 2559030 (retail), nr. 2475066 (wholesale)

Šv. Jono lietuvių kapinių kalnelyje Anapilyje KKK moterų draugijos Lietuvos kankinių parapijos skyriaus Šeimos metų proga pastatytas kryžius ir 1995. III. 12 pašventintas kun. V. VOLERTO. Kryžių (nuotraukos vidury) padirbdino medžio drožinių menininkas A. SUPRONAS, finansavo draugijos garbės narė A. KATELIENE

SKAITYTOJAI PASISAKO

MŪSŲ FONDAI

Kanadoje yra įvairių fondų. Kai ateina prašymų padavimo laikas ir pagaliau lėšų paskirstymas, laikraštyje paskaitės nustembi: studentų paduoti prašymai yra vienodi, tačiau skiriamos sumos labai skirtingos. Nežinia, kodėl, sakym, Jonas gauna 500, o Jurgis tik 100 dol. Taip pat ir su organizacijų prašymais. Viena gauna daugiau, kitos mažiau, o kai kurios – nieko negauna. Juk tie pinigai yra sudėti visų lietuvių, ir jų pinigai turėtų būti vienodai skirstomi. Ar mūsų fondai negalėtų pasimokyti iš Amerikos lietuvių fondų, kurie visiems studentams skiria vienodą sumą?

Stasys Prakapas, Toronto

KRISTAUŠ PRISIKĖLIMO ŠVENTOVĖ

1993 m. pradžioje atstatyti per karą sugriautą katalikų šventovę Tilžeje. Šiuo metu yra dengiamas pastato stogas ir atliekami administracinio pastato vidaus įrengimo darbai. Visų tautiečių, gyvenančių Tilžės mieste ir visame Karaliaučiaus krašte, lūkestis – kuo greičiau užbaigti statybos darbus. Viskas priklauso nuo lėšų. Statybos darbai vykdomi už aukas, kurias suaukvoja gerieji žmonės. Šis pastatas tarnaus ne tik maldai, čia įsikurs ir biblioteka, šeštadieninė vaikų-jaunimo

mokykla, vaistinė, susirinkimų salė, laidojimo-šarvojimo patalpos. Tai bus kultūrinis centras, jungiantis visus krašte gyvenančius lietuvių tautybės žmones.

Kun. A. Gauronskas,
Liesopolnaja 78, 236006 Kaliningrad,
Russia

ŽURNALISTO ŽODIS

Nuoširdžiai sveikinu "TŽ" redaktorių, administraciją, bendradarbius ir skaitytojus pradėjus naujuosius 1996 metus. Linkiu, kad "TŽ" taip ryškiai šviestų lietuviškojo gyvenimo horizontuose dar daugelį metų.

"TŽ" tai aukštos kultūros, rimto turinio, objektyvios informacijos, labai branginantis žurnalistikos etiką savaitraštis. Linkiu, kad šis savaitraštis būtų šviesiu žiburiu užsienio lietuvių gyvenimo takuose.

"TŽ" visuomet laukiami, o jų sulaukus tarytum namuose nuotaika šviesesnė.

Džiaugiuosi, kad "TŽ" niekada neprisidėjo prie dirbančiųjų vertinimo pikta, nepagrįsta kritika, o išskylančias problemas, kaip dera kultūringam savaitraščiui, svarstė su derama rimtimi. To linkiu ir ateičiai.

Tad mielieji "TŽ" švieskite savo skaidria šviesa kiekvienam lietuviui, toli esančiam už Tėvynės ribų.

Jurgis Janušaitis,
Daytona Beach, Florida

BŪNA IR KITAIP

Skaičius Birutės Pukelevičiūtės jautrius žodžius "TŽ" kalėdiniam nr., dabar, pokalėdiniame, dar jautresnius kunigo Juliaus Sasnausko, OFM, neiškenčiu ir savo "trigrašio" nepridėjus.

Mano draugė, kiek anksčiau viešėjusi pas mus Amerikoje keltą savičių (anksčiau pas brolių su šeima Čikagoje), taipogi atvežė didelę lietuviškų saldinių dėžę. Nuostabu, jie buvo skaniausi pasaulyje ir visi sveikutėliai. Buvo juose ir vyšnių viduje. Skaniausi, nesutrupėję ilgose kelionėse iš Lietuvos, kol pasiekė mus. Mums iki šiol vis dar europiniai šokoladai patys skaniausi ir geriausi, ypač Lietuvos gaminiai,

kad ir "Karvutės" ar šokoladiniai.

Žodis apie angliškų-lietuviškų žodelius, vardelius, dogus, prognozes, dreives, habilituotus laipsnius ir t.t.

Gal prieš 25 metus sūnus Rytis turėjo praveisti Setton Hall universiteto radijo stotyje lietuvišką valandėlę angliškai, prof. dr. Jokūbo Stuko vadovaujamą su talkininkais ir lietuviškų plokštelių muziką. Viskas buvo gauta iš dr. Stuko. Plokštelėje buvo pavadinimai dainų – angliškai ir lietuviškai. Viena jų buvo "Pienė" – "In the Milk". Taip ir užkliuvo – juk čia ne pienas, bet pavaršarinė gelta puošmena, kurią italai valgo kaip salotas. Juk tai mūsų kiaulpienė... Sūnus Rytis savo nuožiūra "In the Milk", pakeitė į "Dandelion" ir sugrįžusiam iš atostogų dr. Stukui tai pasakė. Už tai gavo padėką.

Tikiuosi, pamažu Lietuvos kalbėlę, kuria ir mūsų spauda užsiurkia, pamažu apsišvarins nuo svetimžodžių ir nereikės pridėti, spausdinant ką iš "išėvių raštijos", kad "kalba netaisyta", nes bus nepagadinta.

Natūralu, kad kalba keičiasi, tik raskime atitinkamus žodžius naujiems dalykams. Lietuviškai kalbant labai gražiai skamba ir Amerikoje ar tai restorane, ar kur bebūtume.

O. Balčiūnienė-Audronė,
Manahawkin, NJ

SOLD
COLDWELL BANKER
Expect the best.
DAIVA DALINDA
BBA, Broker
Tel. 416 231-5000
FAX 416 233-2713

Amerikos didžiausia namų
pardavimo įstaiga Kanadoje!

**Islington-Kingsway
Realty Inc.**

Prezidentė, turinti 16 metų
patyrimą, jums sąžiningai
patarnaus.

Nemokamas namų įvertinimas.

2908 Bloor Street West,
Etobicoke, Ont. M8X 1B6

Juozas (Joseph) NORKUS

Re/max West įstaigoje ilgiausiai
dirbantis agentas.

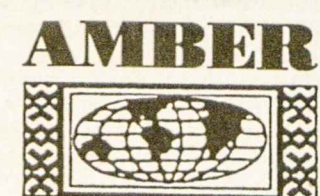
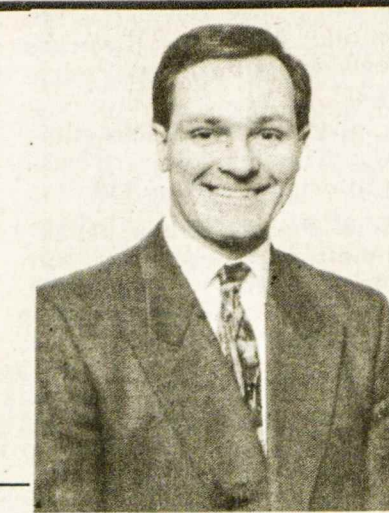
1 KANADOJE

Daugiau kaip 10 metų turintis pardavimo bei
daugiau kaip 20 metų statybos ir remonto patirtį.
Mielai atsakysiu į namų pirkimo, pardavimo
ar remonto klausimus.

RE/MAX West Realty Inc.
1678 Bloor St. West
Toronto, Ont. M6P 1A9

Skambinti bet kuriuo metu
įstaigos tel. 416 769-1616
namų 416 532-5893

Nemokamas namų įvertinimas

2230 Lakeshore Boulevard West
Etobicoke, Ontario M8V 1A5 (Humber Bay Plaza)
Tel: (416) 255-8603 Fax: (416) 255-8220

Darbo laikas:

pirm. - penkt. 9 v.r. - 6 v.v., šešt. 10 v.r. - 4 v.p.p.

Mūsų atstovai:

Hamiltonė – Alfredas Zorkus, tel. (905) 522-9966

Montrealyje – Zaklina, Maris Kemzane, tel. (514) 637-9495

Siuntiniai laivu:

1 kubinė pėda – \$8.00 plus \$15 pristatymas
arba
1 kg – \$1.50 plus \$15 pristatymas

Siuntiniai lėktuvu:

1 kg – \$5.50 plus \$15 pristatymas
Siuntiniai išsiunčiami kas antrą savaitę.
Siuntiniai nemuituojami.

UŽSAKOME KELIONES Į LIETUVĄ IR IŠ LIETUVOS: nuo \$1050

Pervedame pinigus – JAV arba Kanados \$: 5% plus \$15 pristatymas
Pigiausiomis kainomis persiunčiame automobilius ir kitus stambius krovinius į Baltijos šalis.
Siūlome paruoštas Kanados ir Vakarų Europos šalių produktų maisto siuntinius.

Registruota masažo terapeutė

Ramona Girdauskaitė, B.Sc., R.M.T.
20 High Park Blvd., Toronto.

Gydomas masazas ("Craniosacral Therapy")

Priima pacientus pagal susitarimą

Telefonas 416 536-5437

Su gydytojo nurodymu dauguma privačių sveikatos draudos bendrovių (extended health care benefits) gydymą masazą padengia pilnai ar iš dalies.

Dantų gydytoja

Gintarė Sungailienė, D.S., D.D.S.

1553 Hurontario Street, (1 pietus nuo QEW)

Mississauga, Ontario L5G 3H7 Tel.: (905) 271-7171

Taip pat gydytoja priima pacientus ketvirtadieniais

1588 Bloor St. W., Toronto, Ont. M6P 1A7

(Priešais Lietuvių namus)

Tel.: 416 530-1070

Dantų gydytojai

Dr. J. E. BIRGIOLAS, D.D.S.

Dr. S. DUBICKAS, D.D.S.

Dr. R. KARKA, D.D.S. M.S. Dip. Orth.
(Orthodontist)

2373 Bloor Street West
(Prie Jane St.)

Telefonas
416 763-5677

Šeimos gydytojas,

dr. Aleksandras Spudas

šiuo metu priima naujus pacientus.

1448 Lawrence Avenue East, Suite 210,
(prie Victoria Park Avenue)

Victoria Terrace Medical Centre, North York, Ont. M4A 2V6

Tel. 416 751-0082

Advokatas

VIKTORAS E. RUDINSKAS,
B. Eng., M. Eng., B.C.L., LL.B., M.B.A.

27 John St., Second Floor
Weston, Ontario M9N 1J4
(arti Lawrence ir Weston Rd.)

Tel. 416 240-0594
(24 valandas)
FAX 416 248-5922

Advokatas

ALGIS S. PACEVIČIUS, B.Sc., LL.B.

2 Jane St., Suite 500
(Bloor ir Jane gatvių kampas)
Toronto, Ontario M6S 4W3

Tel. (416) 762-7393
Fax (416) 763-0674

Atstovybės Lietuvoje naujas
adresas: Goštauto 4-78
(kitoje Neries upės pusėje
nuo "Lietuvos" viešbučio)
Vilnius
Tel. (3702) 22 78 97
Fax (3702) 22 63 68

DRESHER

DRAUDA

Visi draudos
patarnavimai.
Lietuvių kalba
patarnauja
V. Drešeris ir
Rima (Petkutė)
Drešerienė.

Nekilnojamus turtas

Patarnavimai
visose pirkimo ir
pardavimo srityse.
Kreiptis į Valterį
ar Rick Drešerius

Nekilnojamo turto įkainojimas

– mortgičių
– mokesčių
– turto ir kt.
Kreiptis į
Rick Drešerį

3830B Bloor St. West, Etobicoke, Ontario M9B 1K8
Tel. 416-233-3334, 416-231-2661

FAX 416-233-0285

Darbo valandos: 9 v.r. – 7 v.v., šeštadieniais – 9 v.r. – 5 v.p.p.
Narys "Better Business" biuro

Patarnavimas - greitas ir tikslus!

V. DAUGINIS – telefonai 416 762-4232, 905 822-7376
Lilija Pacevičienė – telefonai 416 762-4232, 519 853-3652

* GAISRO * AUTOMOBILIŲ * ATSAKOMYBĖS *

* GYVYBĖS * KOMERCINĖ *

DRAUDA - INSURANCE

Walter V. Dauginis Insurance Broker Limited,
2 Jane Street, Suite 204 (kampas Jane ir Bloor), Toronto, Ont. M6S 4W3
416 762-4232 FAX 416 762-5588

TORONTONT

Anapilio žinios

— Gavėnios rekolekcijos Lietuvos kankinių šventovėje šiais metais bus kovo 21-24 d. Rekolekcijas ves Panevėžio vyskupijos vadovas vysk. Juozas Preikšas.

— Wasagos Gerojo Ganytojo šventovėje Gavėnios rekolekcijos bus kovo 25, pirmadienį, 2 v. p.p. Rekolekcijas ves vysk. Juozas Preikšas.

— N. Pr. M. Marijos seselės įsikuria Anapilyje ir taktins mūsų parapijoje. Jos apsigyvens naujai atremontuotame namelyje prie įvažiavimo į Anapilio autoaištę. Šiuo metu tam nameliui reikia visokių namo baldų. Tuo reikalu prašome skambinti seselėms tel. (416) 534-5773.

— Anapilio parapijos tarybos kultūrinė sekcija ruošiasi pavasario koncertui, kuris bus balandžio 14, sekmadienį, 1 v.p.p. Anapilio salėje. Koncertas susideda iš dviejų dalių: pirmoje dalyje pasirodys jaunučiai talentai įvairiose meno šakose, o antroje — suaugusieji. Norintieji programoje dalyvauti (pianistai, dainininkai, šokėjai, dailiojo žodžio menininkai) prašomi skambinti sekcijos pirmininkei Slavai Ziemelytei tel. (905) 823-7261.

— Lietuvių namuose vasario 11, sekmadienį, 2.30 v.p.p. LN kultūros komisija rengia Vilniaus styginio kvarteto koncertą. Programoje: lietuvių kompozitorių kūriniai ir kita klasikinė muzika. Įėjimas — \$10. Visi kviečiami dalyvauti.

— Anapilio knygyne galima įsigyti "Lietuvos aidą" ir kalėdines muzikos garsajuosčių.

— Mišios sausio 28, sekmadienį, 9.30 v.r. už a.a. Šleinių ir Borkerų mirusiųs, 11 v.r. už parapiją; Wasagoje 2 v.p.p. už a.a. Janę Zymantiene.

Lietuvių namų žinios

— Sekmadienio, sausio 21, popietėje dalyvavo 180 asmenų. Pranešimus padarė LN valdybos narys J. V. Šimkus.

— LN valdybos posėdis — sausio 31, trečiadienį, 7 v.v.

— Sausio 28, sekmadienį, 1 v.p.p. Lietuvių namuose šaukiamas LN moterų būrelio visuotinis narių susirinkimas. Narių dalyvavimas būtinas.

— Viešas 11-tos Toronto apylinkės susirinkimas Slaugos namų ir autoaiškčių reikalais įvyko sausio 18 d., Lietuvių namuose. Iš 150 dalyvių 80% buvo mūsų tautiečiai, kurie aktyviai ir teigiamai pasireiškė diskusijoje. Kalbėjo: Rob Maxwell, 11-tos apylinkės tarėjas, Lev Danko, architektas, Michael Ufford, miesto planavimo įstaigos viršininkas. Buvo ir svečių: Ontario prov. parlamento narys Derwyn Shea, 2-os apylinkės tarėjas Korwin-Kuczynski, Arbor Living Centre's Michael Bauseh, advokatas Peter Van Loan. Kadangi susirinkimas buvo informacinis, nutarimų nepadaryta. Bet klausiant pareigūnų kalbų galima buvo suprasti, kad pastato ir 20 Dorval Rd. autoaiškstės projektai yra priimtini. Sekantis žingsnis — susitarimas su TTC dėl nuomijimo 32 trūkstatų automobiliams statyti vietų.

— Vasario 3 d. Toronto LN Mindaugo menėje įvyks "Tauro" klubo metinis pobūvis. Programą atliks Toronto lietuvių vyrų choras "Aras", muzika V & V (muzikalinis ir vokalinis vienetas). Dėl bilietų kreiptis į J.V. Šimkų, tel. 416 231-9425 arba V. Drešerį tel. 416 233-3334 ir sekmadienio popiečių metu.

— Sausio 21 d. įvyko LN vyrų būrelio metinis susirinkimas. Išlausyti pirmininko, išdiniuoto, ūkvedžio ir revizijos komisijos pranešimai. Vyko diskusijos. Išrinkta 1996-97 m. valdyba: T. Stanulis, pir. m. A. Sukauskas, vicepir. m. Z. Revas, sek. E. Bartminas, izd. B. Laučys, ūkvedys, A. Kairys, baro priežiūra. Revizijos komisija: Br. Mackevičius, J. Genys ir V. Gražulis. Vyrų metinis pobūvis įvyks kovo 30 d.

Prisikėlimo parapijos žinios

— Krikščionių vienybės savaitės proga sausio 24 d., 7 v.v. Prisikėlimo šventovėje rengiamos ekleminės pamaldos. Pamokslą pasakys Išganytojo parapijos kun. A. Žilinskas, giedos tos parapijos choras. Už krikščionių vienybę buvo meldžiamasi ir praėjusį sekmadienį per 10.15 v.r. Mišias. Instrumentalistai Ž. Janėliūnienė, J. Adamonytė, D. Radtkienė, T. Pabrėža ir M. Gabrys palydėjo giesmes kanklių, birbynės ir smuiko melodijomis.

— Sekmadienį, sausio 21, įvyko KLKM dr-jos Prisikėlimo parapijos skyriaus susirinkimas. Iš klausyto dr. R. Petrausko paskaita "Pasitikėjimo savimi pagrindai", apsvarstyti dr-jos veiklos planai.

— Parapijos visuomeninė sekcija kovo 9 d. ruošia tradicinę parapijos vakarienę. Toronto lietuvių teatrą "Aitvaras", vadovaujamas A. Dargytės-Byszkiewicz, ta proga vaidins trumpą komediją "Molis".

— Vasario 10 d. parapijos dižiojoje salėje įvyks "Rožių vakaras" — nuotaikingas pobūvis su šokiais, kurį organizuoja Toronto lietuvių choras "Volungė". Staliukus galima užsisakyti paskambinus vakarais Daliai (416) 252-9157, arba Juditai (416) 604-8457. Kaina vienam asmeniui — \$8.

— Sausio 20 d. palaidotas a.a. Juozas Račickas, 84 metų amžiaus.

— Mišios sekmadienį, sausio 28, 8.15 v.r. — už a.a. Bronių Akstiną; 9.15 v.r. — už a.a. Albertą Jurėną; 10.15 v.r. — už a.a. Alfonsą Simanavičių, a.a. Vaelovą Bartusevičių ir a.a. Alfonsą Pundžių; 11.30 v.r. — už parapiją ir visus parapijiečius.

— Toronto Maironio mokykloje tėvų diena įvyks vasario 3. Kviečiame tėvelius pasikalbėti su auklėtojais ir atsiimti vaikų pažymėjimus šia tvarka: pavardės nuo A iki M 9.30 — 10.30 v.r.; nuo N iki Ž 11 — 12 v.r. Prašome apsilankyti ir pasidalinti liet. švietimo rūpesčiais. Vedėja

Irena Vaičiulėnaitė-Kairienė iš Toronto dalyvaus Baltiečių universiteto Vokietijoje 50-čio minėjime. Ji buvo viena iš studentijos veikėjų ir papasakos savo atsiminimus iš universiteto laikų rengtų literatūros vakaronių "Prieblandos valandėlė". Irena buvo taip pat laikraščio "Mūsų pastogė" redaktorė. Minėjimas rengiamas 1996 m. kovo 17 d. Čikagoje, Jaunimo centre. Buvę Baltiečių universiteto profesoriai, lektoriai, studentai bei kiti darbuotojai kviečiami dalyvauti šiame minėjime.

Kanados lietuvių muziejus-archyvo išlaikymui auksio: \$50 — J. Pacevičienė; \$20 — A. Masalas. Labai dėkoja valdyba.

Anapilio keltuvo vajui auksio: \$200 — K. J. Batūros (a.a. Kazimiero Batūros atminimui); \$150 — A. Č. Pažerūnai.

Kiauklių šventovės statybai auksio: \$100 — L. E. Adomavičiai.

A. a. Pranės Dalienės atminimui VI. Bartninkas "Tėviškės žiburiams" auksio \$15.

— A. a. A. Lorencienės, a.a. Prano Dovidaičio, a.a. Kazio Batūros, a.a. Herberto Šmito atminimui pagerbti, užjausdami mirusių šeimai ir artimuosius, Dauginių šeima Slaugos namams auksio \$300. Aukos priimamos Toronto ir Hamiltono kredito kooperatyvuose arba siųsti tiesiog Labdaros fondui LN adresu.

SVEIKINAME
mielus tėvelius
PETRĄ ir ZUZANĄ
JONIKUS,
sulaukusius

auksinės vedybų sukakties,
linkime Jiems geros sveikatos, ilgų gyvenimo metų
metų ir kartu sulaukti deimantinės sukakties.

Ačiū Jums, kad užauginate mane ir išleidote į gyvenimą, kuriuo aš džiaugiuosi. Esu dėkinga už viską. Ilgiausių metų!

Su meile — Jūsų duklė ir žentas

Medžiotojų ir žuklautojų klubas "TAURAS"
maloniai kviečia į TRADICINĮ METINĮ

BALIŲ

PROGRAMOJE: Toronto lietuvių vyrų choras "Aras".
Žvėrienos vakariene su vynu. Šokiams gros "V & V Instrumental & Vocal Duet". Įėjimas \$20. Pakvietimai gaunami Lietuvių namų popietėse, pas J. Šimkų tel. 416 231-9425, V. Drešerio draudos įstaigoje tel. 416 233-3334, pas klubo narius ir prie įėjimo.

Rengėjai

1996 m.
vasario 3,
šeštadienį,
6 val. vak.,
Toronto
Lietuvių
namuose
(1573 Bloor St.W.)

SUMAŽINKITE PAJAMŲ MOKESČIUS

SAUSIS ir VASARIS yra RRSP indėlių mėnesiai.

ĮDĖKITE DALĮ SAVO SANTAUPŲ Į PARAMOS RRSP.

PARAMA turi platų indėlių pasirinkimą.

PARAMA moka aukštas palūkanas.

PARAMA neima jokių mokesčių už RRSP patarnavimą.

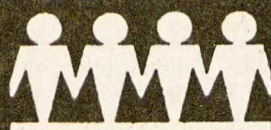
PARAMA mielai perkels RRSP indėlius iš kitų įstaigų.

PARAMA tuoj pat vietoj išduoda kvitą mokesčių atleidimui.

PARAMA gali pervesti RRSP santaupas į RRIF nemokant valdžiai jokių mokesčių.

Jei trūksta santaupų, PARAMA mielai perves paskolą labai gerom sąlygom!

PASKUTINĖ INDĖLIŲ DIENA 1995 METAMS — VASARIO 29 D.

LIETUVIŲ KREDITO KOOPERATYVAS

PARAMA 1573 Bloor Street West, Toronto, Ontario.
Tel. 416 532-1149

KVIESLYS

JAV-bių ir Kanados lietuvių bendruomenės
kartu su

Lietuvių tautinių šokių institutu

kviečia Jus į

X-TAĄ LIETUVIŲ TAUTINIŲ ŠOKIŲ ŠVENTĘ

1996 m. liepos 6, šeštadienį, 1 v.p.p.,

Rosemont Horizon, Rosemont, IL

ir į kitus šventės renginius —

Susipažinimo vakarą

1996 m. liepos 5, penktadienį,

8 val. vak., Navy Pier,
Grand Ballroom,
Chicago, IL

Šventės pokylį

1996 m. liepos 6,

šeštadienį, 7 val. vak.,
Hyatt Regency O'Hare,
Grand Ballroom, Rosemont, IL

Šventės būstinė:

X LITHUANIAN FOLK DANCE FESTIVAL,
2715 West 71st Street, Chicago, IL 60629 USA

Tel. (312) 737-9504 FAX (312) 436-6909

A. a. Prano Dovidaičio atminimui, Stefa ir Algis Medeliai "Tėviškės žiburiams" auksio \$30.

A. a. Prano Dovidaičio atminimui Vytautas Kaveckas "Tėviškės žiburiams" auksio \$50.

A. a. Prano Dovidaičio atminimui Timukų šeima "Tėviškės žiburiams" auksio \$30.

A. a. Petro Bražuko penkerių metų mirties prisiminimui žmona Regina Bražukienė "Tėviškės žiburiams" auksio \$100.

A. a. Igno Pakornas atminimui Balyš Vaišnoras "Tėviškės žiburiams" auksio \$30.

A. a. Jono Gustainio atminimui "Tėviškės žiburiams" auksio po \$20 — A. P. Styrai, Z. J. Rickai.

A. a. Domos Kaunaitės atminimui, užjausdami seserį Janiną, Bronius ir Ona Sergaučiai "Tėviškės žiburiams" auksio \$40.

A. a. Onutės Lorencienės atminimui, užjausdami jos dukrą Alviną, jos vyrą ir gimines Aladona ir Jonas Gudavičiai "Tėviškės žiburiams" auksio \$30.

A. a. Alekso Šarapnicko atminimui, užjausdami sūnus Joną, Petrą su šeimomis ir Aleksą, Primą ir Bronius Sapliai "Tėviškės žiburiams" auksio \$25.

CANDLELIGHT CATERING

Gaminamas maistas pokyliams, vestuvėms, mergvakariams, krikštyms ir pusrūgims. Parūpinam gėles. Skambinti tel. 416 622-9753 Joanai Bubulienėi.

Maloniai kviečiame visus
į šokių ir pasilinksminimo vakaronę

"ROŽIŲ VAKARAS"

1996 m. vasario 10, šeštadienį, 7 v.v.,

Toronto Prisikėlimo parapijos salėje
(1021 College Street)

Šokiams gros "Good Time Boys" orkestras.
Trumpą programėlę atliks choro nariai.

Įėjimas \$8 asmeniui. Stalus galima užsakyti skambinant telefonu 416 252-9157 arba 416 604-8457 vakarais.

"Volungė" — Toronto lietuvių choras

Darius Ross ir Vika Ross, praėjusių metų Toronto universiteto absolventai, jau kintai metai atlieka pagrindinius vaidmenis prancūzų falkulteto statomuose vaidiniuose. Šiemet jie vaidins pastatyme "Le medecin malgre lui", kuris įvyks sausio 25, 26 ir 27 d.d., 8.30 v.v., St. Michael's College theatre, 121 St. Joseph's Street. Bilietų galima įsigyti prie įėjimo. Kaina \$9, studentams \$6.

NAMŲ REMONTO BENDROVĖ

"PUNIA"

Atliekame visus lauko ir vidaus remonto darbus: sienų, vandeninio, elektros, keramikos plytelių, stiklo bloko, langų, daiktų ir kt. įrengimą rūšių, vonias, pirtis, lauko verandas, įvažiavo keliukus (driveways) iš susikabinusių (interlocking) plytų. Dengiamo stogus. Skambinti Alvydui tel. 905-848-9628, 416-609-5108 (pager).

Dr. Gina J. Ginčauskaitė

optometristė

1551 Bloor Street West,

Toronto, Ont. M6P 1A5

(prie Lietuvių namų)

Priima pacientus pagal susitarimą

Tel. 416 532-7115

Susitarus priima pacientus ir vakarais

MONTREALQUE

Aušros Vartų parapijos metinis susirinkimas buvo suauktas sausio 14 d. parapijos salėje. Atsilankė apie šešiasdešimt parapijiečių. Susirinkimą pradėjo klebonas kun. Juozas Aranauskas malda ir pakvietė į prezidiumą dalį komiteto narių. Susirinkimui pirmininkavo Bronius Staškevičius ir sekretoriavo Elvyra Krasowski. Praeitų metų protokolą perskaitė Eugenijus Dainius. Po to pranešimą padarė parapijos komiteto pirm. Albertas Jonelis. 1995 metų parapijos finansinę apyskaitą pateikė Vytautas Givis. Iš jos paaiškėjo, kad per metus pajamų turėta \$100.500 ir išlaidų \$83.000. Tuo būdu pelno liko \$17.500. Didesnės išlaidos padarytos remontui, iškeliant žemėje pakastas alyvos cisternas ir įtaisant naujas šalia šventovės pastato. Klebonas savo pranešime pasidžiaugė nuoširdžių parapijiečių dėmesiu parapijai ir jam pačiam, šventusiam 50 metų kunigystės sukaktį.

Šiais metais parapijos komitetas nesikeičia, nes visi komiteto nariai dar nėra užbaigę savo kadencijų. Komitetą sudaro: Albertas Jonelis, Eugenijus Dainius, Vytautas Givis,

Elvyra Krasowski, Bronius Niedvaras ir Romas Otto. Klausimuose ir suamanyuose buvo pasikeista nuomonėmis einamaisiais reikalais. Dar kalbėjo bendruomenės pirm. Arūnas Staškevičius jam rūpimais reikalais, kaip R. Ozolo atvykimas, vizų panaikinimas vykstant iš Kanados į Lietuvą ir parko, esančio prieš Aušros Vartų šventovę, pavadinimas Lietuvai primenančiu vardu. Susirinkimo pabaigoje pirmininkas padėkojo klebonui ir komitetui už praeitų metų sėkmingą darbą, parapijos ir "Aušros" chorams už giedojimą, seselėms už puošnią altorių ir dr. Jonui Mališkai už nuolatinį šv. Rašto skaitymą per Mišias. Susirinkimą uždarė klebonas malda. Po to buvo vašintasi užkandžiais ir kava.

Kun. Izidorius Sadauskas, dr. Jonas Mališka ir kiti lietuviai, sausio 14 d. dalyvavo tradicinėje tautybių Mišiose Montrealio katedroje.

A.a. Petras Botyrius, 93 m. amžiaus mirė sausio 13 d. Iš šv. Kazimiero šventovės sausio 17 d. palaidotas Notre Dame des Neiges kapinėse. Lūdi giminės ir bičiuliai. B. S.

LITAS

Montrealio lietuvių kredito unija

1475, rue De Seve, Montreal (Quebec) H4E 2A8

Tel.: 766-5827 FAX: 766-1349

ADAMONIS INSURANCE AGENCY INC.

Namai - Automobiliai - Prekyba - Atsakomybė
3907A Rosemont Blvd., Montreal, Que. H1X 1L7
Tel. 514 722-3545 FAX 514 722-3546
JOANA ADAMONYTĖ, A.I.B. DONNA SVRAKA, A.I.B.
PETRAS ADAMONIS, Č.I.B. Res. 514 256-5355
Greitas ir tikslus patarnavimas. Pasiteiravimas neįpareigoja apsidrausti.

Aukojo "Tėviškės žiburiams"

\$50 — J. Pacevičienė, V. Skaržinskas; \$20 — A. H. Empakeriai, I. Užgiriene, P. Kalesnykas, G. Aleliūnas; \$10 — A. Čiužas, L. Krajauskas, A. Stančikas, J. Kučinskas, M. Rutkevičienė; \$9 — J. Vasevičius; \$5 — B. Maziliauskas, J. Petrauskas; \$2 — K. Dulkys.

Garbės prenumeratą atsiuntė:

\$100 — J. Strodonskis, dr. J. Sungaila; \$62 — J. Andrukaitis; \$60 — P. Kisielis, K. Dalinda, K. Bubelis, G. M. Šernas, P. Šukevičius, B. Lukošius, K. Majauskas, A. Urbonas, S. Jelionienė, J. Sakevičius.

Rėmėjo prenumeratą atsiuntė

\$50 — S. Vaišvila, V. Morkūnas, J. Vasevičius, dr. B. Vidugiris, K. Juknevičienė, J. Pacevičienė, P. Dalinda, B. Kasperavičius, S. Aleksa, L. Jurjonas, B. Jonynas,

Rėmėjo už du metus atsiuntė:

G. Dirsė. Nuosirdus ačiū už paramą lietuviškai spaudai. Dėkojame garbės bei rėmėjo prenumeratoriams ir visiems, kurie, siųsdami reguliarią prenumeratą, prideda ir auką.

MOTERIS iš Lietuvos, 25 metus dirbusi vaikų darželyje, ieško darbo prižiūrėti mažus vaikus arba senelius. Skambinti Julijai 416 536-9348.

LIETUVĖ MOTERIS ieško lietuvių auklės, kalbančios ir angliskai, prižiūrėti 7 mėnesių mergaitę 3 dienas per savaitę. Skambinti Teresei tel. 416-932-3553. Spadina ir St. Clair rajonas.

BANGA RENOVATIONS, namų remonto bei patalysų bendrovė, atlieka įvairius stalius, vidaus sienų (drywall), plytelių klojimo, dažymo darbus. Įrengia rūšių, vonios kambarius. Taiso smulkius vandentiekio bei elektros gedimus. Stalo lauko verandas, tvorą. Garantuojamos prieinamos kainos ir darbo kokybė. Skambinti Robertui Melkiui, tel. 416 760-7181.

I. SIŪLOME PARDAVIMUI, trumpalaikiai ir ilgalaikiai nuomai, keitimui: gyvenamuosius namus, butus, vasarvietes, patalpas raštiniams. II. Apgyvendiname atvykstančius turistus ir svečius sėimos, viešbučiuose, vasarvietėse. Pz. galime pasiūlyti pardavimui (keitimui ir pan) Vilniaus miesto senamiestyje (200 m nuo geležinkelio stoties) veikiančią komercinę-turistinę firmą su įrengtomis raštines patalpomis pirmame aukšte 80 kv. m (3 telefonai, satalitas, 2 įėjimai, pagalbines patalpas, galimybę išplėsti patalpas iki 140 kv. m. III. Galimos ir kitos bendradarbiavimo galimybės. Mėnėti objektai gali būti išnuomojami ilgam laikotarpiui arba keičiami į gyvenamąjį plotą kitose valstybėje. Galbūt ir tautiečių tarpe yra norinčiųjų grįžti į Lietuvą, čia gyventi ir tęsti savo komercinę-darbinę veiklą? Adresas: Uždara turizmo-komercinė akcinė bendrovė "Nakvynė", 2006 Vilnius, Kauno gt. 8. Direkt. P. TUMONIS.

Optical Studio

OPTIKAS R. SCHMID

1586 Bloor Street West,

Toronto, Ont. M6P 1A7

(Prieš Lietuvių namus)

Tel. 416 535-6252

Greitas patarnavimas, neaukštos kainos. Gaunami kontakto lešiai (contact lenses).